

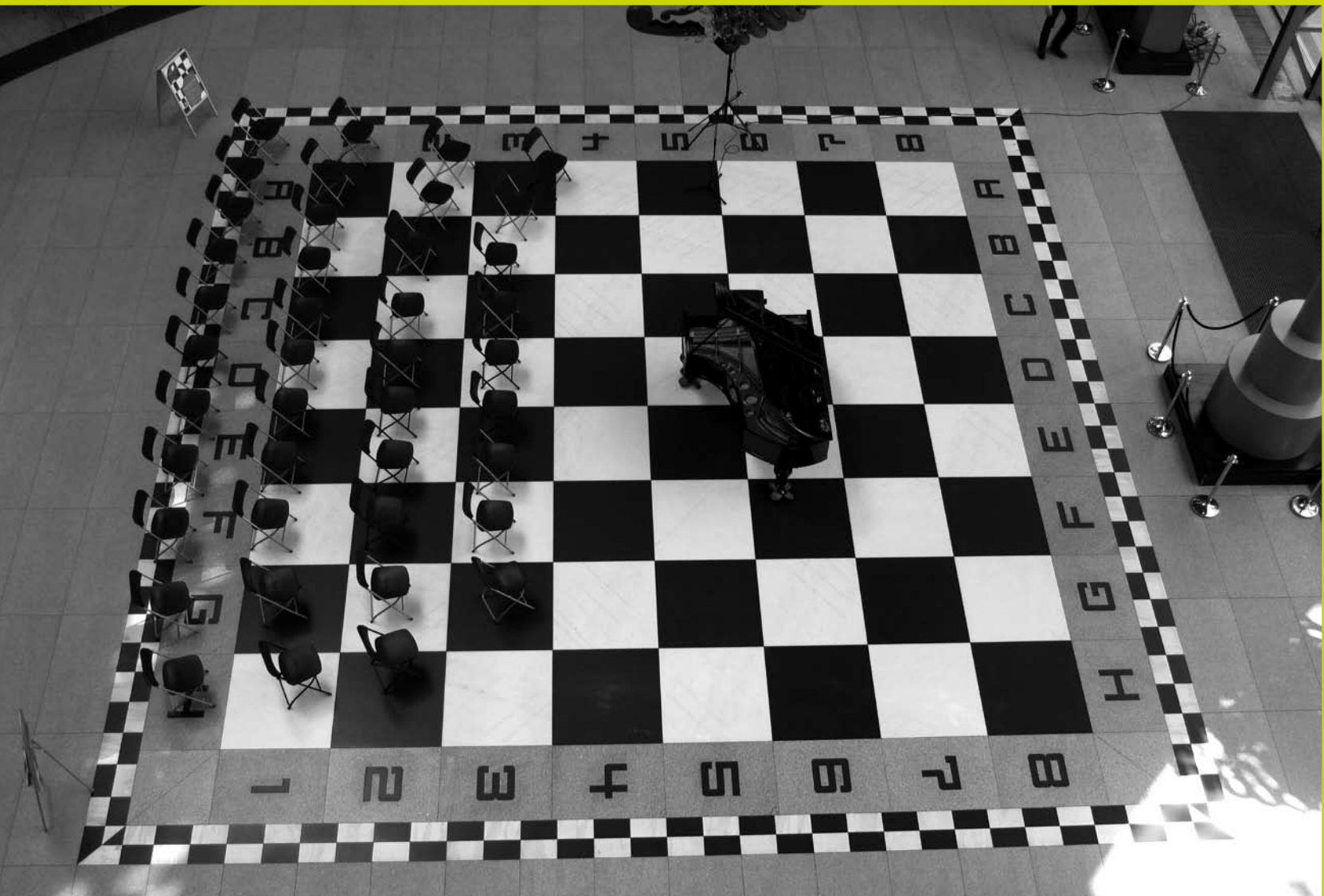
2013

Sytuacja społeczno-gospodarcza

2013 Sytuacja
społeczno-gospodarcza

Spis treści

Wprowadzenie \5

Ludność i powierzchnia \7 Metropolia Poznań \8 Współpraca międzynarodowa \10
Promocja miasta \10 Zarządzanie miastem \15 Strategia Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 \16
Badanie jakości życia \18 Powierzchnia i ludność Poznania w latach 1990–2004 \20
Zarządzanie miastem w latach 1990–2004 \20

Praca \22

Szkolnictwo wyższe i nauka \23 Aktywność gospodarcza \29 Atrakcyjność inwestycyjna \30
Wspieranie przedsiębiorczości \32 Pozyskane środki unijne \33 Praca w latach 1990–2004 \36

Odpoczynek \38

Kultura \39 Turystyka \41 Sport i rekreacja \44 Odpoczynek w latach 1990–2004 \46

Zamieszkanie \48

Opieka zdrowotna \49 Bezpieczeństwo publiczne \50 Rewitalizacja \51
Dostępność komunikacyjna \54 Komunikacja zbiorowa \55 Infrastruktura drogowa \55
Zamieszkanie w latach 1990–2004 \58

Podsumowanie \62

Załączniki \65

Kalendarium 2013 \65 Projekty unijne realizowane przez Miasto Poznań oraz spółki, których właścicielem
lub współwłaścicielem jest Miasto Poznań w perspektywie finansowej 2007–2013 \69
Wykaz wybranych nagród, rankingów i konkursów, w których Miasto Poznań wzięło udział
w latach 2013–2014 (do marca włącznie) \79 Poznań w 2013 roku. Wskaźniki statystyczne \81

Wprowadzenie

Poznań! Poznań współczesny – miasto wielkiej tradycji. Miasto, które wyznacza w życiu narodu szczególny styl budowania wspólnego dobra. Miasto wielkich zakładów przemysłowych. Miasto współczesnej kultury uniwersyteckiej.

Z Homilii Papieża św. Jana Pawła II wygłoszonej
w czasie Mszy Świętej w Poznaniu
podczas II pielgrzymki do Polski 20 czerwca 1983 roku.

Dziś, po trzydziestu latach, słowa Świętego Jana Pawła II nabierają dla wszystkich poznanianów szczególnego znaczenia. Są źródłem dumy z tego, że to w Poznaniu możemy się uczyć, pracować, wypoczywać oraz wpływać na przyszłość swoją i kolejnych pokoleń. To od realizacji naszych planów i zamierzeń zależy metropolitarna ranga Poznania, siła jego gospodarki, wysoka jakość życia i rozwój oparty na wiedzy. To od nas zależy kiedy i w jaki sposób wizja przyszłości Poznania stanie się rzeczywistością.

Przekazana Państwu publikacja zawiera opis najważniejszych wydarzeń i dokonań w ubiegłym roku w obszarach między innymi gospodarki, edukacji, kultury, sportu i turystyki, które były ważne dla rozwoju naszego miasta. Mam nadzieję, że przedstawione w niej informacje będą ciekawym i wartościowym źródłem informacji o mieście oraz zainspirują do refleksji na temat jego przyszłości. Zapraszam do lektury!

Ryszard Grobelny
Prezydent
Miasta Poznania

Ludność i powierzchnia

Poznań zamieszkiwało 550,7 tys. osób¹. Na 100 mężczyzn przypadało 115 kobiet. Ludność w wieku produkcyjnym stanowiła 64% ogółu mieszkańców miasta. Stosunkowo najliczniejszą grupę poznaniaków stanowiły osoby w wieku 25–34 lat (19%). Struktura wiekowa mieszkańców Poznania się zmienia. Ubytkowi ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym towarzyszy przyrost liczby osób w wieku emerytalnym. Wyjątek stanowiły dzieci w wieku od 3 do 9 lat. Wzrost ich liczby był rezultatem wchodzenia w okres najwyższej rozrodzności roczników wyżu demograficznego z przełomu lat 70. i 80. W 2012 r. po raz kolejny z rzędu odnotowano niewielki dodatni przyrost naturalny (0,2‰), spowodowany stosunkowo wysoką liczbą urodzeń oraz relatywnie niskim poziomem zgonów, jednakże jego poziom od kilku lat maleje. Jedynym czynnikiem wpływającym na zmniejszanie się liczby mieszkańców Poznania był ubytek migracyjny kształtujący się na poziomie –4,2‰, którego wartość od 2008 r. ulega poprawie. Większość osób emigrujących z miasta choć na nowe miejsce zamieszkania wybierało obszar powiatu poznańskiego, to nadal pracowało w Poznaniu. Według badań Urzędu Statystycznego w Poznaniu na jedną osobę dojeżdżającą do pracy z Poznania do innej miejscowości przypadały blisko 4 osoby przyjeżdżające do pracy do stolicy Wielkopolski spoza miasta. Mimo iż Poznań staje się dla cudzoziemców coraz atrakcyjniejszym miejscem do zamieszkania, liczba obcokrajowców zameldowanych w mieście jest stosunkowo niewielka. Wśród ok. 1,9 tys. obywateli reprezentujących ponad 100 krajów (w tym najczęściej Ukrainę i Niemcy), 1/3 pochodziła z państw Unii Europejskiej.

Powierzchnia miasta wynosi 261,9 km². Rozpiętość granic administracyjnych Poznania na osi północ – południe wynosi ok. 23 km, a na osi wschód – zachód ok. 24 km. Poznań stanowi centralną część aglomeracji poznańskiej. Miasto graniczy z 11 gminami powiatu poznańskiego, w tym z 2 miastami – Luboniem i Swarzędzem. W strukturze własnościowej przeważały grunty miejskie, które wraz z oddanymi w użytkowanie wieczyste stanowiły 36,7% ogółu gruntów w Poznaniu. Tereny Skarbu Państwa to 27%, a osób fizycznych – 28,1% gruntów w mieście. Pozostałe 8,2% powierzchni było własnością m.in. spółek prawa handlowego, spółdzielni, związków i stowarzyszeń oraz innych osób prawnych. Największą część powierzchni miasta stanowiły tereny zurbanizowane (44,4%). Znaczną część obszaru miasta zajmowały użytki rolne (31,5%). Tereny leśne oraz zadrzewione i zakrzewione pokrywały 15,5% powierzchni miasta. Pozostały obszar miasta zajmowały tereny pod wodami (2,8%) oraz tereny różne i nieużytki (5,8%).

¹ Dane demograficzne na koniec 2012 r. Dane dotyczące 2013 r. zostaną opublikowane przez GUS w połowie 2014 r.

Metropolia Poznań

W 2013 r. kontynuowano współpracę w ramach Stowarzyszenia Metropolia Poznań, zrzeszającego Miasto Poznań, 21 okolicznych gmin i Powiat Poznański. Celem Stowarzyszenia jest wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego Metropolii oraz współpracy gmin i powiatów w tym zakresie. Wzmacnianie potencjału obszaru metropolitalnego Poznania jest realizowane także przez budowanie pozycji konkurencyjnej Metropolii na arenie krajowej i międzynarodowej. Współpraca Miasta Poznania i gmin ościennych w zakresie budowy silnego ośrodka metropolitalnego zdolnego realizować zamierzenia ponadlokalne na płaszczyźnie społeczno-gospodarczej należy do najbardziej zaawansowanych wśród polskich metropolii. Do najważniejszych zadań realizowanych w 2013 r. należała integracja usług publicznych m.in. z zakresu transportu publicznego, gospodarki odpadami i planowania przestrzennego. Realizowano także wspólne przedsięwzięcia skoncentrowane na promocji gospodarczej i turystycznej Metropolii.

W obszarze zintegrowanego transportu publicznego prowadzono działania zmierzające do utworzenia Związku Międzygminnego „Transport Publiczny Metropolii Poznań”². Ponadto integracja w zakresie komunikacji publicznej była realizowana poprzez porozumienia zawarte przez Miasto Poznań z 9 okolicznymi gminami, na mocy których realizowany był wspólny transport pomiędzy tymi gminami a Poznaniem. W 2013 r. sieć publicznego transportu zbiorowego, na której obowiązuje bilet Zarządu Transportu Miejskiego w Poznaniu rozszerzono o linie autobusowe z gmin Suchy Las i Komorniki. Coraz większą popularnością cieszył się wprowadzony w 2012 r. wspólny bilet o nazwie „Bus-Tramwaj-Kolej” na przejazdy komunikacją miejską i pociągami regionalnymi na obszarze metropolii Poznań. W 2013 r. przeprowadzono także kolejne etapy przygotowania do pełnego wdrożenia Poznańskiej Elektronicznej Karty Aglomeracyjnej (PEKA). Pierwszym z nich było uruchomienie w Zarządzie Transportu Miejskiego linii do personalizacji kart elektronicznych. Od połowy roku zaczęto wdrażać pierwsze funkcjonalności systemu – kartę biblioteczną w Bibliotece Raczyńskich czy nośnik niektórych biletów okresowych. Trwały też intensywne przygotowania do wprowadzenia planowanych na 2014 r. głównych funkcjonalności systemu – biletu okresowego na dowolną liczbę dni, opłat za przejazdy jednorazowe z karty PEKA oraz programu premiowego nagradzającego aktywnych użytkowników karty. Z karty PEKA korzystać będą nie tylko mieszkańcy Poznania, ale także okolicznych gmin. Jednym z najistotniejszych zamierzeń w zakresie zintegrowanego systemu transportowego jest projekt Poznańskiej Kolei Metropolitalnej. Zagadnienia dotyczące koniecznych do spełnienia warunków dla funkcjonowania połączeń kolejowych między gminami będącymi partnerami projektu a stacją Poznań Główny oraz dotychczasowe dokonania realizowane w ramach poznańskiej inicjatywy metropolitalnej omawiane były na II Zjeździe Samorządów Metropolii Poznań. Podczas tego Zjazdu powstało zrzeszające 32 podmioty Partnerstwo, które uzyskało grant z Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na przygotowanie Master Planu dla Poznańskiej Kolei Metropolitalnej.

W związku z wejściem w życie w 2013 r. nowych przepisów dotyczących gospodarki odpadami, Związek Międzygminny „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej” (ZM GOAP) ustalił nowe zasady odbioru śmieci od mieszkańców Poznania i pozostałych zrzeszonych w Związku 8 gmin oraz wysokość opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Ponadto Miasto Poznań i ZM GOAP zawarły umowę o współpracy w zakresie zagospodarowania odpadów z wykorzystaniem Instalacji Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych.

² W trakcie opracowania jest projekt statutu Związku oraz model jego finansowania.

Miasto Poznań zacieśniło współpracę z 8 członkami Stowarzyszenia, z którymi dokonało pierwszego zbiorowego zakupu energii elektrycznej³.

Z zamiarem prowadzenia wspólnej polityki przestrzennej, w 2013 r. Stowarzyszenie Metropolia Poznań rozpoczęło realizację projektu „Koncepcja kierunków rozwoju przestrzennego Metropolii Poznań – podejście zintegrowane”. Głównym celem projektu, dofinansowanego ze środków Unii Europejskiej, jest opracowanie spójnej i zdefiniowanej obszarowo koncepcji kierunków rozwoju przestrzennego Metropolii oraz opracowanie zasad wdrażania ustaleń koncepcji do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W 2013 r. kontynuowano wspólne przedsięwzięcia promocyjne, których edycje w poprzednich latach przyczyniały się do budowania rozpoznawalnej marki Metropolii Poznań. Do najważniejszych tego typu wydarzeń w zakresie promocji gospodarczej należała prezentacja terenów inwestycyjnych Miasta Poznania i okolicznych gmin na targach MIPIM w Cannes oraz współorganizacja szóstej edycji Forum Gospodarczego Metropolii Poznań wraz z trzecią edycją Poznańskich Dni Przedsiębiorczości. Spotkania panelowe organizowane w ramach Forum dotyczyły m.in. zagadnień związanych z tworzeniem najlepszych warunków dla zwiększania konkurencyjności Metropolii w pozyskiwaniu nowych inwestorów.

Dobrym przykładem wielopodmiotowej współpracy była promocja turystyczna Metropolii na Targach Regionów i Produktów Turystycznych Tour Salon 2013 w Poznaniu. Na wspólnym stoisku pod szyldem „Metropolia Poznań” wystawcy zaproponowali nowe produkty turystyczne, obejmujące Poznań i okoliczne gminy. Uruchomiony został Turystyczny Portal Informacyjny aglomeracji poznańskiej – www.poznan.travel. W konkursie „Róża Regionów” w kategorii „Wyjątkowy projekt specjalny” pierwsze miejsce otrzymał projekt Poznańskiej Karty Turystycznej. Karta zapewnia wstęp wolny lub zniżkę do ponad 70 atrakcji turystycznych na terenie Poznania i okolicznych gmin. Metropolitalny charakter miała także szósta edycja akcji „Poznań za pół ceny”, podczas której spośród 180 partnerów oferujących bogatą ofertę turystyczną, ponad 20 z nich to podmioty spoza Poznania. W ramach promocji turystycznej w wersji angielsko-polskiej wydrukowano folder prezentujący atrakcje turystyczne gmin podpoznańskich pt. „Okolice Poznania na weekend i nie tylko”. Promocja turystyczna Metropolii organizowana była także poza granicami kraju, m.in. na ITB Międzynarodowej Giełdzie Turystycznej w Berlinie oraz targach GO & REGIONTOUR w Brnie.

W gminach Metropolii Poznań w 2013 r. organizowano także mniejszej rangi wydarzenia, których założeniem była integracja mieszkańców oraz poznawanie historii, tradycji i walorów krajoznawczych obszaru metropolitalnego. Należały do nich m.in. imprezy kulturalne jak Festiwal Chóralny im. ks. Edmunda Szamańskiego, festiwal Fotocooltura czy sportowo-rekreacyjne, obejmujące rajdy pieszo-rowerowe, pikniki wędkarskie, marsze Nordic walking czy kolejną – trzecią już – edycję metropolitalnego spływu kajakowego.

Partnerem w budowaniu spójnej polityki metropolitalnej jest międzyuczelniane Centrum Badań Metropolitalnych (CBM), będące jednostką badawczą realizującą swoje cele oraz zadania poprzez prowadzenie badań, w tym analiz i ekspertyz w zakresie problematyki metropolitalnej. Sporządzane przez CBM analizy i opracowania służą m.in. określaniu najistotniejszych założeń do lokalnych dokumentów strategicznych. Rok 2013 był czasem przygotowań do kolejnej perspektywy finansowej 2014–2020, w ramach której będzie wdrażany nowy instrument – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT). Przy pomocy tego instrumentu, partnerstwa jednostek samorządu terytorialnego miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie

³ O łącznej wartości 62,6 mln zł.

mogą realizować wspólne przedsięwzięcia finansowane ze środków unijnych. Na zlecenie Stowarzyszenia Metropolia Poznań, CBM podjęło prace nad strategią ZIT dla obszaru funkcjonalnego Poznania. Strategia ZIT będzie zawierać spójny zestaw kierunków i rodzajów działań podejmowanych w celu rozwiązywania wspólnych problemów oraz stworzenia warunków dla dalszego rozwoju całego obszaru.

Współpraca międzynarodowa

Miasto Poznań jest członkiem wielu organizacji i platform współpracy międzynarodowej zrzeszających miasta i regiony, m.in.: EUROCITIES, European Cities Marketing, International Congress and Convention Association, Le Club de Strasbourg, Mayors for Peace, Oder Partnerschaft, Poznań – Ille-et-Vilaine Foundation, WHO Healthy Cities Network – V Phase. Przez Związek Miast Polskich oraz Unię Metropolii Polskich reprezentowane jest także w Radzie Gmin i Regionów Europy (The Council of European Municipalities and Regions), Kongresie Władz Lokalnych i Regionalnych Europy (The Congress of Local and Regional Authorities of Europe) oraz Komitecie Regionów (Committee of the Regions). W 2013 r. na dorocznym spotkaniu przedstawiciele miast członkowskich stowarzyszenia EUROCITIES, które odbyło się w Ghent, Poznań reprezentował Zastępca Prezydenta Miasta Poznania, Tomasz Jerzy Kayser. Podczas tego zgromadzenia m.in. omówiono plany stowarzyszenia na 2014 r. oraz wyznaczono 3 kluczowe obszary działania, tj. zatrudnienie, ochronę klimatu oraz włączanie mieszkańców w procesy kształtowania i decydowania o miastach. Miasto Poznań kontynuuje współpracę z regionem Nottinghamshire (Wielka Brytania) oraz 13 miastami partnerskimi: Assen (Holandia), Brno (Czechy), Charków (Ukraina), Győr (Węgry), Hanower (Niemcy), Jyväskylä (Finlandia), Kutaisi (Gruzja), Nablus (Palestyna), Pozuelo de Alarcón (Hiszpania), Ra'anana (Izrael), Rennes (Francja), Shenzhen (Chiny), Toledo (USA). Współpraca partnerska obejmuje realizację wspólnych projektów z dziedziny kultury, oświaty, gospodarki komunalnej, nauki, turystyki, sportu, ochrony zdrowia mieszkańców i pomocy społecznej oraz ochrony środowiska, a także wymianę doświadczeń z zakresu zarządzania miastem.

Promocja miasta

Działania promocyjne prowadzone w 2013 r. przez Miasto Poznań objęły m.in. kontynuację realizacji unikatowego w skali kraju projektu Konsorcjum Marki Poznań, realizację kampanii promocyjnych w kraju i za granicą, realizację projektów z zakresu Public Relations, administrowanie profilami Miasta Poznania w mediach społecznościowych oraz organizację – za pomocą specjalnie utworzonej aplikacji – konkursów związanych z miastem.

Miasto w 2013 r. przeprowadziło dwie zagraniczne kampanie promocyjne w Irlandii i Niemczech, zachęcające do zaplanowania podróży za pomocą nowo uruchomionej strony internetowej www.poznan.travel. Kampania w Irlandii, odbywająca się za pośrednictwem radia oraz największych internetowych portali informacyjnych, wykorzystywała motyw zieleni jako element łączący poznaniaków i Irlandczyków. Drugim obszarem działań promocyjnych był Berlin i jego okolice. Spot wyemitowany w czterech niemieckich stacjach radiowych wykorzystywał z kolei motyw popularnych berlińskich niedźwiedzi, licznie odwiedzających

poznańskie atrakcje – Stary Rynek, Małą czy Centrum Sztuki i Biznesu Stary Browar. W Berlinie i okolicach kampania realizowana była także z wykorzystaniem nośników outdoorowych.

Korzystając z potencjału promocyjnego, będącego efektem zorganizowanych w 2012 r. Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012™, wybrano Irlandię jako jeden z rynków działań promocyjnych. W 2013 r. podczas towarzyskiego spotkania w Dublinie reprezentacji Polski i Irlandii w piłce nożnej, przy jednym z głównych wejść na stadion Aviva postawiono gigantyczną piłkę z pamiątkowymi zdjęciami z Poznania, a działania te wsparto reklamą w irlandzkich dziennikach „Irish Daily Star” i „Irish Examiner”. Natomiast biorąc udział w paradzie „People’s Parade”, przedstawiciele Miasta Poznania wspólnie z Irlandczykami świętowali jeden z najważniejszych dla nich dni w roku – Dzień św. Patryka. Z kolei rozegrany w 2013 r. na poznańskim stadionie towarzyski mecz piłkarskich zespołów z Polski i Irlandii, stał się okazją do zachęcenia Irlandczyków do ponownego odwiedzenia Poznania⁴.

Zwiększeniu rozpoznawalności Poznania na arenie krajowej i międzynarodowej, miał służyć powstały w 2013 r. katalog zawierający 130 lokacji, przygotowany przez Poznań Film Commission. Katalog przekazano do 800 twórców filmowych z całego świata. Ponadto w Poznaniu powstało w 2013 r. ponad 20 produkcji filmowych o różnym charakterze, a swoje programy w stolicy Wielkopolski nagrywały stacje m.in. brytyjska BBC, National Geographic czy japońska TBS.

Miasto realizowało także projekt unijny „Design z Wielkopolski – promocja kultury regionu”. Celem projektu była promocja w kraju i za granicą designu wielkopolskiego, będącego częścią kultury regionu.

Kampanie promocyjne towarzyszyły otwarciu nowego gmachu Biblioteki Raczyńskich oraz Poznańskiej Inauguracji Akademickiej, w których udział wzięli Prezydent RP Bronisław Komorowski⁵. Inne zorganizowane kampanie dotyczyły m.in. projektu „Akademia Młodego Obywatela” oraz akcji „Kejter też poznaniak”. Poznań promowano także w ramach kampanii Akademicki Poznań. Jej elementem był m.in. ogólnopolski konkurs pod hasłem „Poznań przyciąga najlepszych”, a nagrodą główną „rok darmowego życia w Poznaniu”⁶.

W 2013 r. kontynuowano projekt Konsorcjum Marki Poznań, do którego już w 2011 r. zaproszono największe i najsilniejsze firmy funkcjonujące na terenie Metropolii Poznań. Do drugiej edycji projektu przystąpiło 39 marek, reprezentujących różne branże⁷. Rozpoczęto również działania zmierzające do wprowadzenia kolejnych znaków – docelowo obok znaku „made in Poznań”, będą funkcjonowały kolejne: „inspired by Poznań” oraz „Poznań Positive”.

⁴ W tym celu wykorzystano m.in. kanał Miasta na portalu YouTube. Przygotowany spot promocyjny obejrzało ponad 75 tys. osób.

⁵ Kampania promocyjna towarzysząca otwarciu nowego gmachu Biblioteki Raczyńskich opierała się na wykorzystaniu nośników outdoorowych, działaniach Public Relations, wykorzystaniu mediów społecznościowych oraz zachęceniu poznaniaków do bezpośredniego udziału w akcji „Przeprowadź bibliotekę!”. Z kolei Poznańska Inauguracja Akademicka była pierwszym tego typu projektem w Polsce. W jego ramach Miasto Poznań razem z poznańskimi uczelniami publicznymi zorganizowało wspólną inaugurację roku akademickiego 2013/2014. W trakcie uroczystości zaprezentowano film ukazujący, akademicki potencjał Poznania przez pryzmat zasobów miasta i jego uczelni oraz jego sukcesy i osiągnięcia na różnych płaszczyznach (ekonomicznej, gospodarczej, naukowej, kulturalnej, sportowej, biznesowej). Dodatkowo w filmie zaprezentowano każdą z poznańskich publicznych uczelni.

⁶ Konkurs polegał na zaprezentowaniu przez maturzystów swojej największej pasji w postaci krótkiego filmu albo prezentacji i umieszczeniu pracy na specjalnie stworzonej stronie internetowej. Uzupełnieniem konkursu była zamieszczona na tej stronie aplikacja „Ciągotki do Poznania”, czyli gra mająca charakter zabawowy, dzięki której użytkownicy mogli dowiedzieć się, jaki kierunek studiów odpowiada ich zainteresowaniom. Kampania budowała wizerunek miasta najlepszego do studiowania.

⁷ Unikalność i wyjątkowość projektu bazuje na wymianie korzyści wizerunkowych zarówno Miasta, jak i partnerów. Firmy reprezentują takie branże, jak: IT, handel, modę i urodę, motoryzację, zdrowie, usługi, kulturę, edukację, przemysł i produkcję, sport, transport. W ramach współpracy zrealizowano kilka projektów m.in. Piknik na Plaży Miejskiej z Nivea, konkurs „Samsung App Challenge”, opracowano i wdrożono nową stronę internetową Konsorcjum.

Miasto Poznań zrealizowało w 2013 r. projekt „Poznańska turystyka 2.0”, do którego zaangażowano znanych, polskich blogerów, tj. Andrzeja Tucholskiego z „Jest Kultura”⁸, Łukasza Kielbana z „Czasu Gentlemanów”⁹, Tomasza Tomczyka czyli Kominka¹⁰, Zofię Wawrzyniak i Magdalenę Ratajczak z bloga „Kobiety Biegają”¹¹ oraz Macieja Mazurka – autora blogów „Zuch Rysuje”¹² i „Zuch Pisze”. Rezultatem projektu „Poznańska turystyka 2.0” jest przewodnik po mieście w formie elektronicznej¹³. Ponadto Miasto po raz kolejny wsparło akcję „Poznań za pół ceny”, umożliwiającą skorzystanie po obniżonych cenach z usług wielu restauracji, hoteli, centrów rozrywki w Poznaniu i okolicy. Podniesieniu atrakcyjności akcji służyło zorganizowanie nowej gry miejskiej pt. „Check-in Poznań”. Po raz kolejny na Starym Rynku zorganizowano też Międzynarodowy Festiwal Rzeźby Lodowej, który przyciągnął najsłynniejszych artystów z całego świata.

Formą promocji miasta były również działania, jak: dystrybucja newsletterów i cyklicznych publikacji, przekazywanie komunikatów i informacji do mediów, utrzymywanie kontaktów z dziennikarzami i blogerami, organizacja wizyt prasowych, w tym także dla dziennikarzy i blogerów z zagranicy. Ponadto zamieszczono materiały reklamowe o Poznaniu m.in. w miesięcznikach „Forbes” i „Let’s Fly” oraz cykl artykułów w magazynie „Outsourcing & More”. Wydano wielojęzyczną broszurę informacyjną, ukazującą potencjał gospodarczy Poznania i zawierającą podstawowe informacje dla osób zainteresowanych lokowaniem biznesu w mieście oraz Katalog Nieruchomości Zabytkowych i różnotematyczne raporty specjalistyczne.

Prowadzone przez Miasto działania promocyjne doceniono w wielu konkursach i rankingach. W 2013 r. Poznań zajął pierwsze miejsce w rankingu „Top promocji polskich miast, powiatów i regionów” opublikowanym przez Europejski Instytut Marketingu Miejsc oraz otrzymał wyróżnienie Welcome Festival na Pierwszym Międzynarodowym Festiwalu Marketingu Miejsc za projekt „Poznań daje pracę”. Trzecie miejsce zajął w europejskim konkursie „Access City Award”, promującym miasta najbardziej przyjazne dla osób z niepełnosprawnością i starszych. Nagrodą główną uhonorowano Poznań w konkursie „Kreatura 2013” w kategorii event za akcję „Przeprowadź Bibliotekę!”. W konkursie organizowanym przez wydawnictwo Wolters Kluwer Polska przyznano Miastu tytuł „Markowy Samorząd” – nagrodę główną w kategorii gmina miejska. Miasto otrzymało także prestiżową nagrodę (tytuł Superbrands) dla najsilniejszej marki od międzynarodowej organizacji The Superbrands Ltd., działającej obecnie w 87 krajach. Poznań został ujęty w prestiżowym raporcie „Global Business Services Executive Insight” opracowanym przez The Hackett Group – globalną firmę konsultingową świadczącą usługi doradcze w zakresie operacji biznesowych, strategii, implementacji dobrych praktyk, zarządzania kapitałem czy benchmarkingu. Główną nagrodę w kategorii „Zielone Miasto Roku” przyznał Poznaniowi EuropaProperty.com¹⁴ – wydawca branżowych czasopism i organizator konferencji inwestycyjnych, obejmujących swoim zasięgiem całą region Europy Środkowo-Wschodniej.

⁸ 5,3 tys. unikalnych użytkowników.

⁹ 20,4 tys. unikalnych użytkowników.

¹⁰ 80 tys. unikalnych użytkowników.

¹¹ 5,3 tys. unikalnych użytkowników.

¹² 26 tys. unikalnych użytkowników.

¹³ Celem projektu było pokazanie Poznania jako doskonałego miejsca do zabawy oraz dającego wiele możliwości spędzenia wolnego czasu w atrakcyjny sposób dla różnych grup docelowych. Jednocześnie projekt miał za zadanie promować nowy styl zwiedzania, czyli odkrywanie uroków miasta ścieżkami, które trudno znaleźć w tradycyjnych przewodnikach.

¹⁴ Po raz pierwszy, poza nagrodami dla deweloperów i projektów wyróżnionych ekologicznym certyfikatem, nagrodzono samorząd.

W ramach promocji miasta w sferach gospodarki i inwestycji reprezentowano Poznań m.in. na najbardziej prestiżowych targach nieruchomości i inwestycji na świecie MIPIIM 2013 w Cannes, corocznym Europejskim Forum Outsourcingu w Pradze, International Outsourcing Forum w Remis we Francji, targach nieruchomości Expo Real w Monachium oraz na European Week of Regions & Cities w Brukseli. Ponadto promowano Miasto na licznych spotkaniach typu „business mixer”, jak również konferencjach (np. Red Bus Tour, Dni Belgijskie w Poznaniu) organizowanych przez izby gospodarcze działające w Poznaniu. Odbyła się również druga edycja wydarzenia skierowanego do studentów – „WorkGate”¹⁵. Miasto w partnerstwie z podmiotami z sektorów samorządowego, gospodarczego, naukowego i pozarządowego przystąpiło do wspólnego opracowania oraz złożenia wniosku, dotyczącego realizacji projektu pt. „Metropolitalny magnes inwestycyjny”, którego ideą jest zacieśnienie współpracy oraz powstanie zintegrowanego systemu obsługi inwestorów i promocji ofert inwestycyjnych na terenie Metropolii Poznań¹⁶. Miasto współorganizowało także konferencje „Property Forum Poznań 2013”, „Polska-Indie. Perspektywy współpracy gospodarczej. Oczekiwania, szanse i wyzwania dla rozwoju relacji gospodarczych”, oraz „Bioconnect”. Ponadto w ramach współpracy pomiędzy nauką, biznesem i Miastem odbyły się takie wydarzenia, jak: „Tydzień SSC/BPO” oraz konkurs „Samsung App Challenge”.

Zarządzanie miastem

Ustawa o samorządzie gminnym nadaje prawa i określa obowiązki jednostek samorządu terytorialnego oraz definiuje podstawowe dziedziny życia społeczności tworzącej wspólnotę przestrzenną.

Organem stanowiącym i kontrolnym Miasta Poznania jest 37-osobowa Rada Miasta Poznania. Obecnie urzędującą radę tworzą następujące osoby: Przemysław Alexandrowicz, Andrzej Bielerzewski, Jan Chudobiecki, Lidia Dudziak, Karolina Fabiś-Szulc, Joanna Frankiewicz, Grzegorz Ganowicz, Ryszard Franciszek Grobelny, Michał Grześ, Krzysztof Grzybowski, Ewa Jemielity, Jakub Jędrzejewski, Adrian Kaczmarek, Katarzyna Kretkowska, Wojciech Kręglewski, Dominika Król, Juliusz Kubel, Tomasz Lewandowski, Tomasz Lipiński, Urszula Mańkowska, Przemysław Markowski, Łukasz Miłkuła, Norbert Napieraj, Maria Nowicka, Adam Pawlik, Maciej Przybylak, Krzysztof Skrzypinski, Sławomir Smół, Marek Sternalski, Antoni Szczuciński, Szymon Szynkowski vel Sęk, Hubert Świątkowski, Michał Tomczak, Beata Urbańska, Mariusz Wiśniewski, Wojciech Wośkowiak, Bartosz Zawieja. Funkcję Przewodniczącego Rady Miasta Poznania sprawuje Grzegorz Ganowicz, a funkcje wiceprzewodniczących – Hubert Świątkowski, Michał Grześ i Katarzyna Kretkowska. W 2013 r. zwołano 18 sesji rady, a radni podjęli 278 uchwał.

Prezydentem Miasta Poznania jest Ryszard Grobelny, a funkcje Zastępców Prezydenta pełnią: Tomasz Jerzy Kayser, Mirosław Kruszyński, Jerzy Stępień oraz Dariusz Jaworski. Sekretarzem Miasta Poznania jest Stanisław Tamm, a funkcję Skarbnika piastuje Barbara Sajnaj.

¹⁵ Wydarzenie wyróżniono tytułem „City Outsourcing Star” za uruchomienie i rozwój projektu „WorkGate” oraz popularyzację branży outsourcingowej wśród studentów i absolwentów szkół wyższych.

¹⁶ Partnerami biorącymi udział w projekcie są: Miasto Poznań, Stowarzyszenie Metropolia Poznań, Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski (Centrum Obsługi Inwestora), Centrum Badań Metropolitalnych, Stowarzyszenie Inwestycje dla Poznania, Polska Izba Gospodarcza Importerów, Eksporterów i Kooperacji. Projekt nie otrzymał dofinansowania, ale przyczynił się do zainicjowania współpracy i zidentyfikowania potrzebnych działań.

Na koniec 2013 r. obsługę administracyjną mieszkańców prowadziło 28 wydziałów i równorzędnych jednostek organizacyjnych Urzędu Miasta Poznania¹⁷. Zatrudnionych było w nich ponad 1,5 tys. pracowników. Część zadań publicznych realizowało 328 miejskich jednostek organizacyjnych.

Coraz większą rolę w zarządzaniu miastem pełnią jednostki pomocnicze – osiedla. Tworzą one strukturę społeczno-terytorialną, która – ułatwiając gminie wykonywanie jej zadań – przejmując na swoim terytorium realizację zadań publicznych. W Poznaniu działają 42 jednostki pomocnicze, obejmujące obszar całego miasta. Reprezentowane są one przez 678 radnych osiedlowych wybranych przez mieszkańców.

Prowadzone są konsultacje społeczne z mieszkańcami. Przybierają one formę: bezpośrednich spotkań z poznaniakami, debat deliberacyjnych, czatów internetowych z Prezydentem, konsultacji budżetowych w ramach Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego. Konsultacje przeprowadzone w 2013 r. dotyczyły m.in. opracowywanych miejskich programów, planów i strategii (tj. aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030, Planu Transportowego dla Aglomeracji Poznańskiej, Miejskiego Programu Rewitalizacji dla Poznania – trzeciej edycji, Zintegrowanego Programu Odnowy i Rozwoju Śródmieścia Poznania na lata 2014–2030, Programu ochrony środowiska dla miasta Poznania na lata 2013–2016 z perspektywą do 2020 roku), wdrożenia systemu PEKA, przekształcenia Zarządu Komunalnych Zasobów Lokalowych w spółkę prawa handlowego, koncepcji funkcjonalno-użytkowej nowego schroniska dla zwierząt, ewaluacji Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego¹⁸ oraz kwestii związanej z gospodarowaniem odpadami.

Przy wydziałach zajmujących się kulturą, sprawami społecznymi, oświatą czy środowiskiem kontynuowały działalność komisje dialogu obywatelskiego zrzeszające organizacje pozarządowe. Do ich zadań należy m.in. współpraca z Miastem w celu zwiększenia efektywności działań kierowanych do poznaniaków, opiniowanie wydawanych dokumentów i projektów aktów prawnych oraz określanie potrzeb społecznych i sposobów ich zaspokajania. W ramach dialogu obywatelskiego prowadzono także projekt „Akademia Młodego Obywatela”, skierowany do uczniów poznańskich szkół.

Dążąc do usprawnienia zarządzania miastem, władze Poznania podejmowały zróżnicowane działania z zakresu poprawy obsługi mieszkańców, rozbudowy e-administracji, udzielania pomocy w załatwianiu indywidualnych spraw mieszkańców, przystosowywania serwisów miejskich do urządzeń mobilnych, podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników oraz poprawy warunków pracy i utrzymania skutecznego systemu zarządzania w Urzędzie Miasta Poznania.

Strategia Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030

W 2013 r. Rada Miasta Poznania przyjęła dokument „Strategia Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030. 2013 Aktualizacja”. Historia planowania strategicznego w Poznaniu sięga ostatnich 24 lat, miasto było bowiem jednym z pierwszych w Polsce, które rozpoczęły strategiczne planowanie swojego rozwoju. W 1994 r.

¹⁷ Na prawach oddziałów w strukturze Urzędu Miasta Poznania funkcjonowały także Biuro Miejskiego Rzecznika Konsumentów oraz Poradnia Zakładowa.

¹⁸ Poznański Budżet Obywatelski umożliwia współdecydowanie mieszkańców o wydatkach z budżetu Miasta, poprzez zgłaszanie pomysłów, a następnie wybór w głosowaniu powszechnym tych, które w największym stopniu odzwierciedlają potrzeby miasta. Zwycięskie projekty wpisuje się do budżetu Miasta na kolejny rok. W 2013 r. najczęściej głosów oddano na projekty: „Przytulisko – centrum pomocy dla osób bezdomnych” (26,7 tys. głosów), „RoweLOVE Rataje – trakt pieszo-rowerowy łączący Rataje-Park z Maltą i Wartą oraz ul. Jana Pawła II” (21,6 tys. głosów), „Sportowy Golaj – odbudowa stadionu na Gołębiniu – żużel, park rowerowy, futbol” (13,6 tys. głosów), „Renowacja hali widowiskowo-sportowej Arena” (13 tys. głosów).

uchwalono „Program Strategicznego Rozwoju Miasta Poznania”, wzbogacając jego zakres w kolejnych latach o dokumenty operacyjne w perspektywie średniookresowej. Wprowadzono także Wieloletni Program Inwestycyjny w połączeniu z Wieloletnim Planem Finansowym. W 2002 r. rozpoczęto realizację programu, w ramach którego przeprowadzane są cykliczne badania jakości życia mieszkańców¹⁹. Kolejnym etapem było przyjęcie w 2010 r. „Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030”, której towarzyszyło wdrożenie systemu zarządzania projektami oraz innych rozwiązań pogłębiających integrację zarządzania strategicznego i finansowego. Poszczególne dokumenty odzwierciedlały ewolucję planowania strategicznego i każdorazowo miały coraz bardziej zaawansowany charakter.

W obecnie obowiązującej Strategii rozwinięto monitoring strategiczny i mierzenie efektów realizowanych działań. Położono również nacisk na planowanie nakładów niezbędnych do ich realizacji. Najważniejsze wyzwania i cele rozwoju miasta ujęto w programach strategicznych, z których każdy ma swój cel główny, cele operacyjne oraz zestaw kluczowych przedsięwzięć, wraz ze wskaźnikami ich realizacji. Kluczowe decyzje w procesie realizacji Strategii, w tym finansowanie projektów z niej wynikających, wypracowuje Komitet Sterujący, zrzeszający dyrektorów wydziałów i biur Urzędu Miasta Poznania oraz miejskich jednostek organizacyjnych. Ostateczny portfel realizowanych przedsięwzięć wieloletnich, po akceptacji Prezydenta Miasta Poznania, zatwierdza Rada Miasta Poznania. Nad realizacją głównych celów Strategii czuwa również Rada Strategii, w prace której zaangażowali się eksperci z różnych dziedzin.

Do zasadniczych elementów poznańskiej Strategii należą: Wizja 2030 – „Poznań miastem metropolitalnym o silnej gospodarce i wysokiej jakości życia, opierającym swój rozwój na wiedzy”; 4 cele strategiczne – „Rozwój gospodarki innowacyjnej i podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej miasta”, „Zwiększenie znaczenia miasta jako ośrodka wiedzy, kultury, turystyki i sportu”, „Poprawa jakości życia oraz atrakcyjności przestrzeni i architektury”, „Utworzenie metropolii Poznań”; 13 celów pośrednich – „Poprawa warunków przestrzennych, infrastrukturalnych i prawno-administracyjnych dla przedsiębiorstw, ze szczególnym uwzględnieniem branż wysokich technologii, branż kreatywnych oraz sektora MŚP”, „Wzrost konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, w szczególności poprzez rozwój współpracy z poznańskimi uczelniami i instytucjami naukowo-badawczymi”, „Umocnienie pozycji Poznania jako europejskiego ośrodka naukowego i akademickiego, w tym umiędzynarodowienie badań i internacjonalizacja kształcenia”, „Uzyskanie przez Poznań rangi międzynarodowego centrum kultury i turystyki”, „Wzbogacenie oferty rekreacyjnej i sportowej dla mieszkańców i przyjezdnych”, „Ekologiczne i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska i odpadami”, „Zwiększenie atrakcyjności Poznania jako miejsca do zamieszkania”, „Wyeksponowanie i wzrost atrakcyjności wartościowych układów i elementów przestrzeni Poznania oraz rewitalizacja obszarów zdegradowanych”, „Podniesienie jakości kształcenia, opieki i wychowania”, „Podniesienie świadomości prozdrowotnej wśród mieszkańców oraz dostępności do świadczeń zdrowotnych”, „Rozwój kapitału społecznego, budowanie spójności społecznej oraz przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego”, „Wzrost międzynarodowego znaczenia Poznania w sieci metropolii europejskich”, „Wzrost spójności metropolii poprzez integrację przestrzenno-funkcjonalną miasta Poznania z gminami aglomeracji” oraz 18 programów strategicznych – „Akademicki i naukowy Poznań”, „Bezpieczny Poznań”, „Cyfrowy Poznań”, „Ekologiczny Poznań”, „Kulturalny Poznań”, „Metropolitalny Poznań”, „Mieszkajmy w Poznaniu”, „Obywatelski Poznań”, „Poznań wrażliwy społecznie”, „Przestrzenie dla biznesu”, „Przyjazne Śródmieście”, „Rzeka w mieście”, „Sportowy Poznań”, „Turystyczny Poznań”, „Wiedza dla biznesu”, „Wysoka jakość edukacji i wychowania”, „Zdrowy Poznań”, „Zrównoważony rozwój transportu”.

¹⁹ Więcej nt. badań jakości życia zawarto w rozdziale „Badanie jakości życia”.

W aktualizacji Strategii wskazano także priorytety, czyli obszary kluczowe dla rozwoju Poznania, za które uznano: utrzymanie dodatniego salda migracji metropolii Poznań oraz zahamowanie spadku liczby ludności miasta Poznania; rozwój gospodarczy, zwiększenie innowacyjności i wiedzochłonności gospodarki; optymalizację transportu w mieście i metropolii Poznań; poprawę zagospodarowania i wykorzystania przestrzeni miejskiej, w szczególności w Śródmieściu; poprawę jakości kształcenia i wspierania młodych talentów.

Dokument Strategii powstał przy współudziale przewodniczących programów strategicznych wraz z zespołami, naukowców poznańskich uczelni, przedstawicieli różnych środowisk działających w mieście i metropolii Poznań oraz mieszkańców Poznania. W procesie tworzenia Strategii korzystano z sugestii i uwag zgłaszanych podczas licznych spotkań konsultacyjnych. Ważne wnioski, które pozwoliły doprecyzować jej zapisy, sformułowano podczas spotkań prowadzonych przez ekspertów ze szkół wyższych oraz na posiedzeniach Rady Strategii. Ostateczny kształt aktualizacji nadały uwzględnione opinie poznaniaków zebrane podczas przeprowadzonego badania jakości życia. Cały tekst dokumentu „Strategia Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030. 2013 Aktualizacja” znajduje się na stronie internetowej www.poznan.pl/strategia, w zakładce „Strategia Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030”.

Badanie jakości życia

Badania socjologiczne wśród poznaniaków prowadzone są już od kilkunastu lat dzięki współpracy Urzędu Miasta Poznania i Centrum Badania Jakości Życia Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza. Służą one m.in. poszerzaniu kontaktów władz miejskich z mieszkańcami oraz umożliwiają uzyskanie lepszego, zobiektywizowanego obrazu życia w mieście. Wyniki prowadzonych systematycznie badań pozwalają uwzględniać oczekiwania mieszkańców w zarządzaniu i planowaniu strategicznym rozwoju miasta, w dziedzinach decydujących o lepszej jakości życia.

W przeprowadzonej w 2013 r. siódmej edycji badania jakości życia, mieszkańcy Poznania mieli możliwość wyrażenia opinii na temat istotnych aspektów życia w mieście m.in. warunków i poziomu życia, komunikacji, bezpieczeństwa, stanu środowiska, jakości i dostępności usług medycznych, możliwości spędzania wolnego czasu, czy edukacji.

Badanie to wykazało, iż poznaniacy są bardzo zadowoleni z własnej sytuacji życiowej, przy czym najbardziej ze swojego kręgu towarzyskiego, z samego miasta oraz z wykształcenia, natomiast najmniej ze stanu zdrowia i zajmowanej pozycji społecznej. Zapytani o perspektywy zmiany własnej sytuacji życiowej, w większości przyznawali, że nie oczekują większych zmian, a jeśli już to oczekują poprawy przede wszystkim w kwestii spędzania czasu wolnego, sytuacji w mieście oraz sytuacji materialnej. Ankietowani pozytywnie ocenili warunki i możliwości stwarzane przez miasto szczególnie dotyczące kształcenia, korzystania z ofert kin, teatrów, muzeów, wygodnego robienia zakupów, zaś sceptycznie wyrazili się odnośnie możliwości poszukiwania dobrej pracy, zarabiania pieniędzy oraz korzystania z usług medycznych.

O transporcie publicznym poznaniacy ogólnie wypowiedzieli się raczej dobrze, ocena ta była jednak tylko nieznacznie wyższa od najniższej oceny warunków transportu wystawionej przez mieszkańców w 2002 r. Według pytanых największym problemem była cena biletów, punktualność oraz częstotliwość kursów, natomiast wyżej oceniono wygodę jazdy i czystość pojazdów. Nie najlepiej ocenili z kolei warunki transportu samochodowego, na co złożyły się niezadowolony ze stanu nawierzchni dróg oraz czas potrzebny na przejazd przez

miasto; raczej dobrze wypowiedzieli się jedynie na temat znaków i oznakowania drogowego. Systematycznie rośnie zadowolenie poznanaków z warunków poruszania się rowerem w mieście i choć wypowiedzi na ten temat plasowały opinię na poziomie przeciętnym, była to najwyższa ocena spośród dotąd zaobserwowanych. Z zakresu bezpieczeństwa mieszkańcy wśród największych problemów wymienili wandalizm i niszczenie mienia, obecność osób nadużywających alkoholu oraz kradzieże związane z włamaniami do samochodów czy piwnic. Działalność Straży Miejskiej Miasta Poznania po raz kolejny została oceniona na poziomie przeciętnym, przy czym poznaniacy, którzy mieli kontakt ze strażnikami raczej dobrze ocenili ich uprzejmość oraz łatwość kontaktu.

Mieszkańcy coraz lepiej oceniają czystość powietrza i w 2013 r. ogólna opinia na jego temat zawarła się po raz pierwszy w przedziale oceny raczej dobrej. Po raz drugi raczej dobrze oceniono czystość i porządek w mieście, a poziom hałasu nie jest dla mieszkańców zbyt dużym problemem. Nie najlepiej natomiast mieszkańcy wyrazili się na temat czystości wód powierzchniowych zwłaszcza rzeki Warty. Po raz kolejny badanie wykazało wzrost liczby osób deklarujących segregację odpadów.

Swoje możliwości finansowe poznaniacy ocenili trochę gorzej niż w poprzednim badaniu przeprowadzonym w 2010 r., jednak nadal ich opinia zawierała się w granicach przeciętnej. Najlepiej mieszkańcy ocenili zdolność do kupowania niezbędnych produktów żywnościowych, a bardzo źle lub źle wypowiedzieli się w kwestii możliwości zakupu rzeczy luksusowych, drogiego wyposażenia oraz oszczędzania i inwestycji. Sytuację materialną ankietowani najczęściej ocenili na poziomie średnim, który pozwalał na zaspokojenie podstawowych potrzeb przy jednoczesnym oszczędzaniu na poważniejsze zakupy. Poznaniacy przyznali również, że w zakresie pomocy materialnej mogą liczyć przede wszystkim na krąg rodzinny i towarzyski, zaś w mniejszym stopniu na instytucje miejskie oraz organizacje społeczne. Gotowość zaangażowania się mieszkańców w akcje i programy na rzecz osób potrzebujących kształtowała się na poziomie przeciętnym, który utrzymuje się od 2008 r. Poznaniacy bardzo dobrze ocenili stan techniczny i wyposażenie swoich mieszkań i była to najwyższa opinia spośród wszystkich dotychczasowych wyników. Swoje sąsiedztwo ocenili dobrze, a opinie na ten temat z roku na rok są coraz lepsze.

Dostępność usług medycznych w ramach ubezpieczenia zdrowotnego oceniono przeciętnie, przy czym najbardziej pozytywnie ankietowani wypowiedzieli się odnośnie możliwości wykonania niezbędnych badań laboratoryjnych i diagnostycznych oraz otrzymania pomocy w porze nocnej. Wokół ocen raczej dobrych lub bardzo dobrych oscylowały opinie poznanaków na temat jakości usług medycznych.

W 2013 r. poznaniacy nieco bardziej niż trzy lata temu byli zadowoleni ze sposobów, w jaki spędzają wolny czas. Ogólne zadowolenie mieszkańców odnośnie tego aspektu kształtowało się na poziomie raczej dobrym. Zapytani o aktywność fizyczną zadeklarowali, że najczęściej biegali, jeździli na rowerze lub pływali, bardzo chętnie odbywali również długie spacery. Największą popularnością wśród ofert kulturalno-rekreacyjnych miasta cieszyło się korzystanie z kin i terenów rekreacyjnych.

Poziom edukacji w poznańskich szkołach oceniono raczej dobrze, z kolei bardzo dobrze ankietowani ocenili infrastrukturę i wyposażenie szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych.

Działalność Prezydenta Miasta Poznania mieszkańcy ocenili na poziomie przeciętnym. Z deklaracji mieszkańców wynika także, że ich poczucie związku z miastem w 2013 r. pomimo, iż było bardzo wysokie, to jednak w granicach oceny raczej niskiej – podobnie jak w latach poprzednich – kształtowała się gotowość udziału poznanaków w działaniach na rzecz miasta. Spośród działań obywatelskich poznaniacy najczęściej deklarowali przekazanie 1% podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego oraz wspieranie finansowe organizacji charytatywnych.

Powierzchnia i ludność Poznania w latach 1990–2004

Po 1989 r. nie nastąpiły istotne zmiany granic Poznania. Jedyna większa zmiana granic miała miejsce 1 stycznia 2005 r., gdy obszar miasta powiększył się o 6,33 ha w wyniku przyłączenia części wsi Daszewice. Powierzchnia geodezyjna Poznania zwiększyła się wówczas do 26,2 tys. ha.

Od 1989 r. podstawowym czynnikiem rozwoju demograficznego Poznania był ujemny przyrost naturalny, którego poziom wyniósł pod koniec lat 90. –2,6‰, a od 2000 r. także ujemne saldo migracji (–0,6‰). W 2002 r. w Poznaniu mieszkało 578,9 tys. osób, o ponad 12 tys. mniej niż 14 lat wcześniej. Ujemny przyrost naturalny nasilił proces starzenia się mieszkańców. Zmniejszyła się liczba osób młodych. Jedynie co szósty poznaniak nie przekroczył 18. roku życia.

Najwięcej poznaniaków utrzymywało się z pracy najemnej. W 2000 r. pracowało blisko 222 tys. osób, większość (59%) w sektorze prywatnym.

Zarządzanie miastem w latach 1990–2004

Na przełomie lat 90. w Polsce powrócono do systemu administracyjnego sprzed 1950 r. ustanawiając podział na administrację rządową i samorządową. Miasto uzyskało częściową samodzielność finansową, co pozwoliło na realizację wielu przedsięwzięć rozwojowych, a także na uzyskanie międzynarodowej oceny wiarygodności kredytowej oraz wykorzystanie nowych możliwości pozyskiwania środków finansowych, jak: aplikowanie o środki przedakcesyjne i niskoprocentowany kredyt Europejskiego Banku Inwestycyjnego czy uruchomienie największego wówczas w Polsce programu emisji publicznych obligacji komunalnych. Rozpoczął się proces komunalizacji mienia i przedsiębiorstw państwowych. Miasto rozpoczęło samodzielną politykę promocyjną w sferach gospodarczej, inwestycji i turystycznej. Uruchomiono Miejski Informator Multimedialny – oficjalny wortal internetowy Miasta Poznania (1998 r.). W 1994 r. zakończono prace nad podstawowymi dokumentami wytyczającymi kierunki rozwoju Poznania: programem strategicznego rozwoju miasta Poznania oraz planem ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta, a w 1999 r. nad studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania.

Od 1999 r., w wyniku reformy administracji i wprowadzenia trójstopniowego podziału terytorialnego kraju, Miasto Poznań posiada status jednocześnie gminy i powiatu grodzkiego. Po 1990 r. zlikwidowano podział administracyjny miasta na 5 dzielnic. Przez 10 lat działało 5 delegatur, obejmujących obszary byłych dzielnic, w których funkcjonowało część wydziałów Urzędu Miasta Poznania. Od 1991 r. zaczęły powstawać z inicjatywy mieszkańców jednostki pomocnicze – osiedla, dysponujące środkami finansowymi na bieżącą działalność oraz dotacjami na inicjatywy lokalne. Do 2004 r. 67 osiedli samorządowych objęło 86% powierzchni miasta. W Poznaniu po wyborach samorządowych władzę objęła 65-osobowa Miejska Rada Narodowa (od 1994 r. Rada Miasta Poznania) z organem wykonawczym 7-osobowym Zarządem Miasta Poznania. Prezydentem Miasta został Wojciech Szczęsny Kaczmarek, który funkcję tę pełnił przez dwie kolejne 4-letnie kadencje. W 1998 r. funkcję prezydenta objął Ryszard Grobelny. Po zmianach w ordynacji wyborczej, od 2002 r. Rada Miasta Poznania składa się z 37 radnych, a prezydent miasta jest wybierany przez mieszkańców w wyborach

bezpośrednich. Władzom miejskim podlegało 28 wydziałów i oddziałów Urzędu Miasta Poznania (2000 r.) wraz z pięcioma delegaturami oraz 502 miejskie jednostki organizacyjne i 29 spółek z udziałem Miasta. Zmienił się architektoniczny wizerunek Poznania. Powstały nowoczesne obiekty handlowe, usługowe, biurowe i mieszkalne, m.in.: budynek Banku PKO S.A. przy ul. Głogowskiej, budynek Banku Zachodniego SA przy ul. Solnej, kompleks sportowo-rekreacyjny nad Jeziorem Maltańskim, Collegium Altum Akademii Ekonomicznej, Ośrodek Nauki PAN. Dzięki nowym inwestycjom powstały nowoczesne ciągi usługowo-handlowe, w tym najdłuższy wzdłuż rejonu ul. Królowej Jadwigi, z budynkami Centrum Sztuki i Biznesu Stary Browar, Hotelu Poznań, Poznańskiego Centrum Finansowego, Multikina i Victoria Center. Wybudowano kompleks obiektów handlowo-usługowych na Franowie obejmujący: centrum handlowe M1, supermarkety: IKEA i Jumbo, Giełdę Owocowo-Warzywną, Centrum Wyposażenia Wnętrz Giant oraz nowoczesny kompleks kinowy Kinopolis. Zmienił się styl budownictwa mieszkaniowego, a przykładem nowych tendencji architektonicznych były: miniosiedle przy ul. Serafitek, budynki mieszkalne przy ulicach Jeżyckiej i Mostowej oraz budynek apartamentowy nad Wartą. Oprócz centrów handlowych i biznesowych w latach 90. powstały też budynki o funkcjach kulturalnych i oświatowych: nowa część gmachu Akademii Muzycznej, budynki kampusu Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza na Morasku, nowy gmach Muzeum Narodowego.

praca

Szkolnictwo wyższe i nauka

Poznań jest jednym z najważniejszych ośrodków akademickich i naukowych w kraju. Na 27 uczelniach studiuje ponad 122 tys. studentów, w tym ponad 2,6 tys. cudzoziemców. Poznańskie uczelnie, w odpowiedzi na zapotrzebowanie rynku pracy, co roku dokonują zmian w ofercie kształcenia, wprowadzając nowe specjalności i kierunki nauczania. W 2013 r. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza uruchomił 6 nowych kierunków, w tym: geodezję i kartografię, dialog i doradztwo społeczne, zarządzanie państwem oraz 19 nowych specjalności. Na poznańskich uczelniach utworzono ponadto takie kierunki i specjalności, jak: Construction Technology Management, Gas Technology and Renewable Energy, Product Engineering – prowadzone w języku angielskim na Politechnice Poznańskiej, międzyuczelniany kierunek prawno-ekonomiczny realizowany przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza oraz Wydział Ekonomii Uniwersytetu Ekonomicznego, design i komercjalizacja produktu, operacje finansowe funduszy inwestycyjnych na Uniwersytecie Ekonomicznym, ekoenergetyka, medycyna roślin, inżynieria i gospodarka wodna na Uniwersytecie Przyrodniczym, bezpieczeństwo wewnętrzne, prawo, turystyka i rekreacja w Wyższej Szkole Bankowej, doradztwo i coaching, zarządzanie strategiczne w biznesie międzynarodowym, grafika reklamowa i grafika edytorska w Wyższej Szkole Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa oraz aż 31 nowych specjalności, w tym audyt i bezpieczeństwo informacji, bezpieczeństwo ekologiczne, czy zarządzanie bezpieczeństwem w ruchu drogowym w Wyższej Szkole Bezpieczeństwa.

Wysoką pozycję Poznania wśród ośrodków akademickich w kraju potwierdzają rankingi szkół wyższych. W klasyfikacji opublikowanej przez dziennik „Rzeczpospolita” i tygodnik „Perspektywy” Uniwersytet im. Adama Mickiewicza uplasował się na trzeciej pozycji w kraju, a czołowe miejsca w swoich kategoriach w skali kraju zajęły inne poznańskie uczelnie: Uniwersytet Medyczny (druga pozycja wśród uczelni medycznych), Uniwersytet Ekonomiczny (trzecia pozycja wśród uczelni ekonomicznych) i Uniwersytet Przyrodniczy (trzecia pozycja wśród uczelni rolniczych). W rankingu tygodnika „Wprost”, wśród 50 szkół wyższych, których absolwenci są najbardziej poszukiwani przez pracodawców znalazły się: Politechnika Poznańska, Uniwersytet Ekonomiczny, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Wyższa Szkoła Bankowa oraz Wyższa Szkoła Logistyki. Dodatkowo Uniwersytet im. Adama Mickiewicza znalazł się w pierwszej trójce polskich uczelni w światowym rankingu uczelni „Webometrics”²⁰. Cztery niepubliczne poznańskie uczelnie²¹ otrzymały certyfikat „Wiarygodna Szkoła”²², natomiast trzy poznańskie uczelnie²³ uzyskały cer-

²⁰ Ranking publikowany przez Cybermetrics Lab, grupę badawczą z Hiszpańskiej Krajowej Rady Badawczej (CSIC) z siedzibą w Madrycie. Celem rankingu jest poprawa obecności instytucji akademickich i badawczych w Internecie i promowanie otwartego dostępu do publikacji wyników naukowych. Ranking uwzględnił ponad 12 tys. uczelni na całym świecie.

²¹ Były to: Wyższa Szkoła Edukacji i Terapii, Wyższa Szkoła Języków Obcych im. Samuela Bogumiła Lindego, Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa, Wyższa Szkoła Zdrowia, Urody i Edukacji.

²² Dzięki wnikliwej i wieloaspektowej ocenie potwierdzono wysokie standardy nauczania oraz komfort nauki. Przedmiotem weryfikacji były podstawy prawne działalności niepublicznych szkół wyższych, oferta i baza dydaktyczna, posiadane przez szkołę akredytacje (w szczególności nadawane przez Państwową Komisję Akredytacyjną), działalność naukowa i współpraca zagraniczna uczelni, perspektywy zawodowe absolwentów, a także formy aktywności pozaedukacyjnej.

²³ Były to: Wyższa Szkoła Edukacji i Terapii, Wyższa Szkoła Języków Obcych im. Samuela Bogumiła Lindego, Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa.

tyfikat „Dobra Uczelnia – Dobra Praca”²⁴ przyznawane przez Akademickie Centrum Informacyjne. Według rankingu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, obejmującego rok akademicki 2013/2014, Politechnika Poznańska znalazła się w pierwszej trójce uczelni najbardziej obleganych przez maturzystów. Ponadto w tym rankingu wśród uczelni niepublicznych Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej w Warszawie, prowadząca Wydział Zamiejscowy w Poznaniu, zajęła pierwsze i dziesiąte miejsce odpowiednio w kategorii studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, Wyższa Szkoła Bankowa zajęła dziesiąte miejsce w kategorii studiów stacjonarnych oraz trzecie na studiach niestacjonarnych, a Wyższa Szkoła Pedagogiki i Administracji im. Mieszka I – miejsce dziesiąte w kategorii studiów niestacjonarnych.

Poznańskie szkoły wyższe kładąc niezwykle duży nacisk na rozwój i modernizację, kontynuują rozbudowę bazy naukowo-dydaktycznej. Wśród najważniejszych inwestycji infrastrukturalnych w 2013 r. realizowanych przez Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego wymienić należy otwarcie Centrum Biologii Medycznej w Poznaniu przy ul. Rokietnickiej, kontynuację rozbudowy Oddziału Neonatologii Ginekologiczno-Położniczego Szpitala Klinicznego przy ul. Polnej, kontynuację przebudowy pomieszczeń Budynku Głównego na Bloki Operacyjne i Oddziały Pooperacyjne Szpitala Klinicznego im. Karola Jonschera w Poznaniu. Uniwersytet Ekonomiczny kontynuował budowę Centrum Edukacyjnego Usług Elektronicznych przy ul. Towarowej²⁵. Na Uniwersytecie Przyrodniczym wykonano stołówkę studencką przy ul. Wojska Polskiego o powierzchni użytkowej 1 tys. m², rozpoczęto remont i modernizację budynku Kolegium Cieszkowskich oraz kontynuowano prace remontowe i przebudowę budynku Katedry Chemii Rolnej. Na Akademii Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego trwały dalsze prace nad budową hali sportowej z pomieszczeniami dydaktycznymi przy ul. Królowej Jadwigi²⁶. Uniwersytet Artystyczny rozpoczął pierwszy etap budowy trafostacji w ramach projektu „Poprawa jakości oferty edukacyjnej i kulturalnej poprzez rewitalizację, przebudowę i rozbudowę Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu”. Na Politechnice Poznańskiej kontynuowano budowę Centrum Dydaktycznego Wydziału Technologii Chemicznej²⁷. W 2013 r. trwała intensywna rozbudowa kampusu Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza na Morasku, gdzie dokończono budowę budynku Wydziału Chemii oraz rozpoczęto budowę budynku Wydziału Historycznego²⁸. W poznańskim oddziale zamiejscowym Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej w Warszawie uruchomiono Laboratorium Psychologiczne, a w Poznańskiej Wyższej Szkole Biznesu wykonano remont siedziby oraz modernizację pomieszczeń i sal dydaktycznych – część inwestycji współfinansowana była ze środków Unii Europejskiej.

Miasto Poznań aktywnie współpracuje ze szkołami wyższymi. Oprócz realizacji wspólnych projektów, takich jak tworzenie centrów badań naukowych dla potrzeb analizowania i diagnozowania wybranych aspektów funkcjonowania miasta (Centrum Badań Jakości Życia przy Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza, międzyuczelniane Centrum Badań Metropolitalnych), w ramach Programu „Akademicki i naukowy Poznań” w 2013 r.

²⁴ Certyfikat ma na celu popularyzować oraz wyróżniać dobre wzorce w sektorze szkolnictwa wyższego w zakresie innowacyjnych i kreatywnych działań na rzecz tworzenia perspektyw zawodowych. Uczelnie uhonorowane certyfikatem poddano wnikliwej analizie pod kątem m.in. funkcjonowania jednostek uczelnianych na rzecz absolwentów, dostosowania programu nauczania do potrzeb rynku pracy, krajowych i zagranicznych programów stażowych, współpracy uczelni z pracodawcami z regionu, a także wykorzystania nowoczesnych technologii w obszarze administracji i zarządzania uczelnią oraz korzystania z zasobów wiedzy w Internecie.

²⁵ Zakończenie inwestycji zaplanowano na 2014 r.

²⁶ Zakończenie inwestycji zaplanowano na 2014 r.

²⁷ Zakończenie inwestycji zaplanowano na 2014 r.

²⁸ Zakończenie inwestycji zaplanowano na 2015 r.

kontynuowano lub wdrożono skierowane do studentów i naukowców takie inicjatywy, jak: program praktyk i płatnych staży studenckich w Urzędzie Miasta Poznania, stypendia dla laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych, wybierających studia na poznańskich uczelniach, nagrody za prace doktorskie i magisterskie, nagrodę naukową i stypendia dla młodych badaczy, dofinansowanie wykładów otwartych znanych naukowców i artystów, projekty wspierające przedsiębiorczość akademicką („Pierwszy krok we własny biznes”, „Naukowiec w biznesie”, „Międzyuczelniana Sieć Promotorów Przedsiębiorczości Akademickiej”, „Wielkopolska Platforma Innowacyjna”) oraz współpracę uczelni z inwestorami będącymi potencjalnymi pracodawcami dla absolwentów poznańskich uczelni. Miasto realizuje także kampanie promocyjne zachęcające do podjęcia studiów w Poznaniu oraz wspiera organizację wydarzeń o charakterze akademickim.

Poznań należy do ośrodków o dużym potencjale naukowo-badawczym. Badania naukowe prowadziły nie tylko szkoły wyższe, ale także blisko 100 placówek naukowo-badawczych, w tym 18 placówek Polskiej Akademii Nauk (PAN) oraz jednostki resortowe, często jedyne w danej branży w skali kraju, uczestniczące w międzynarodowych projektach badawczych. Ich działalność ukierunkowana była na prowadzenie prac badawczych i wdrożeniowych m.in. w takich dziedzinach, jak: chemiczne źródła energii, surowce włókiennicze, aparatura naukowo-badawcza, nowe odmiany roślin uprawnych, budownictwo, strategie logistyczne, kompatybilność elektromagnetyczna. Poznańskie placówki odnosiły sukcesy m.in. w badaniach o charakterze informatycznym, molekularnym, genetycznym, biotechnologicznym, immunologicznym, technologicznym. Placówki naukowe i badawczo-rozwojowe pełniły istotną funkcję proinnowacyjną, a ich liczba, potencjał badawczy oraz jakość prowadzonych badań determinowały poziom zdolności do tworzenia nowych rozwiązań technicznych i technologicznych. W 2012 r. jednostki badawczo-naukowe, szkoły wyższe oraz podmioty gospodarcze wydały na działalność badawczo-rozwojową ponad 1,1 mld zł, tj. o 65% więcej niż rok wcześniej.

Poznańskie środowisko naukowo-badawcze wdrożyło nowe inter- i multidyscyplinarne rozwiązania organizacyjne, np. centra doskonałości, centra zaawansowanych technologii, platformy technologiczne. Uczestniczyło także w realizacji krajowych i międzynarodowych projektów badawczych z zakresu biologii, ochrony środowiska, logistyki, biotechnologii, bioinżynierii, badań kosmicznych, archeologii, technologii informacyjnych i nanotechnologii. Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe koordynuje europejsko-japoński projekt „FELIX”, którego celem jest utworzenie wspólnych ram dla eksperymentalnych badań nad „Internetem Przyszłości”. Instytut Fizyki Molekularnej PAN uczestniczy w polsko-szwajcarskim projekcie badawczym „NANOSPIN”, dotyczącym nanoukładów elektroniki spinowej wykorzystujących transfer spinowego momentu pędu. Instytut Obróbki Plastycznej zakończył międzynarodowy projekt badawczy „NANOMINING”, dotyczący nowych nanokompozytowych materiałów otrzymywanych w recyklingu metali szlachetnych. Wynikiem prac było m.in. opracowanie ekologicznej i ekonomicznej technologii odzyskiwania srebra z odpadów pokopalinianych. Instytut Obróbki Plastycznej jest także koordynatorem Polskiego Klastra Innowacyjnych Technologii Kuźniczych. Instytut Ochrony Roślin brał udział w międzynarodowym programie „COST Action FA0807”, który miał na celu integrację europejskich badań nad fitoplazmami. Centrum Badań Kosmicznych brało udział w unijnym projekcie wsparcia systemu czasu „GALILEO” dla ruchu pojazdów. Instytut Włókien Naturalnych uczestniczył w pracach Międzynarodowej Sieci Badawczej ds. Lnu, Konopi i Innych Roślin Włóknistych.

Potwierdzając swoje miejsce w czołówce krajowej oraz na arenie międzynarodowej, w 2013 r. poznańskie placówki badawczo-rozwojowe osiągnęły wiele sukcesów naukowych. Interdyscyplinarny zespół naukowców pod kierunkiem dr. Jana Jurgi z Politechniki Poznańskiej skonstruował pierwszy na świecie tomograf do

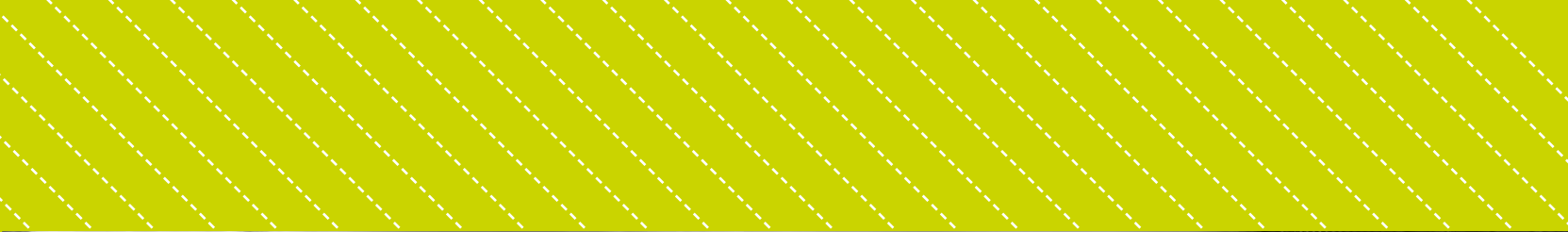
określania stężenia tlenu w organizmie z wykorzystaniem techniki detekcji za pomocą metody elektronowego rezonansu paramagnetycznego. Instytut Technologii Drewna opatentował ekologiczny konstrukcyjny nankompozyt dla budownictwa i meblarstwa, który otrzymał m.in. wyróżnienie przyznane przez Światowe Stowarzyszenie ds. Własności Intelektualnej Wynalazków. Instytut Metali Nieżelaznych opracował 2 typy nowatorskich baterii termicznych możliwych do wykorzystania w wyrobach przemysłu lotniczego. Dwaj poznaniacy – Michał Bąk i Patryk Strzelewicz – wynaleźli elektroniczną kostkę do gry „Dice+”, która dzięki technologii bezprzewodowej łączy się z tabletem czy smartfonem²⁹. Firma Solaris wprowadziła na rynek nowy model autobusu elektrycznego z oryginalnym, opatentowanym systemem ładowania baterii, poprzez zamontowany na dachu odbierak prądu. Naukowcy z Instytutu Genetyki Człowieka jako jedyni w Polsce zajmują się hodowlą komórek macierzystych, które regenerują niewydolne zwieracze mięśnia sercowego. Instytut Genetyki Roślin PAN opatentował metodę wytwarzania szczepionki pochodzenia roślinnego przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B. Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu wspólnie z firmą DGA S.A. uruchomił innowacyjną platformę szkoleniową dla naukowców (<http://portalnaukowca.pl/>), gdzie zamieszczane są teksty i nagrania mające charakter praktyczny i koncentrujące się na skuteczności prowadzenia badań i komercjalizacji wyników. Zespół naukowców, w którego skład weszli także archeolodzy z Poznania, m.in. z Muzeum Archeologicznego oraz z Instytutu Archeologii i Etnologii PAN, znalazł na terenie Kujaw najstarsze w Europie naczynia do produkcji serów³⁰. Poznańscy archeolodzy z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza prowadzili także badania pozostałości islamskich zamków (z XV–XIX w.) w Dolinie Nilu Środkowego w Sudanie. Na Międzynarodowej Wystawie Wynalazków w Tajpej na Tajwanie złotym medalem uhonorowano urządzenie do wytwarzania wysoko zagęszczonych brykietów skonstruowane przez Przemysłowy Instytut Maszyn Rolniczych. W konkursie Polski Produkt Przyszłości, organizowanym przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości, w kategorii „Wyrób przyszłości w fazie przedwdrożeniowej”, wyróżnienie otrzymał „Modułowy multiplatformowy system przechowywania pojazdów samochodowych w miastach” – projekt zgłoszony przez Hydromega Sp. z o.o. z Gdyni oraz Przemysłowy Instytut Maszyn Rolniczych z Poznania. Z kolei w kategorii „Technologia przyszłości w fazie wdrożeniowej” nagrodę zdobył projekt pn. „Technologia wytwarzania foteli i miejsc siedzących dla pojazdów komunikacji zbiorowej ULTRALIGHT SEAT” zgłoszony przez firmę Ster Sp. z o.o. z Poznania. Poznański Paweł Kluczyński został laureatem konkursu „Mikroprzedsiębiorca Roku” za zbudowanie urządzenia wykrywającego choroby na podstawie analizy wydychanego powietrza. Poznańska firma GoClever (z branży elektroniki użytkowej), znalazła się w rankingu „Technology Fast 50”³¹ na pierwszym miejscu wśród dużych firm w Europie Centralnej. W międzynarodowym konkursie „Pandacodium” – 48-godzinny maratonie polegającym na programowaniu internetowych projektów i rozwiązań – zwyciężył zespół programistów z Poznania. Studenci z poznańskiej School of Form zbudowali robota, potrafiącego samodzielnie przygotować i upiec ciastka³². Zespół studentów z Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu zwyciężył w organizowanym przez Google międzynarodowym konkursie, dotyczącym marketingu internetowego. Dzięki współpracy Urzędu Miasta Poznania z poznańskim oddziałem Centrum Badawczo-Rozwojowym Samsung Electronics, w konkursie pn. „Samsung App Challenge”, zwyciężył Szymon Cierniewski, który stworzył najlepszą aplikację

²⁹ W 2013 r. kostkę wdrożono do produkcji. Ma być ona dostępna w sieci sklepów Apple.

³⁰ Wyniki badań zostały ogłoszone w prestiżowym czasopiśmie „Nature”.

³¹ Ranking organizowany przez firmę Deloitte, obejmuje 50 firm najszybciej rozwijających się w Europie Centralnej.

³² Innowację zaprezentowała telewizja CNN.

– „Poznań w pigułce”, umożliwiającą poznanie ciekawych obiektów i miejsc w Poznaniu oraz zawierającą informacje o aktualnościach i zaplanowanych wydarzeniach. Dziennik „Rzeczpospolita” przyznał Poznaniowi pierwsze miejsce w kategorii „Innowacyjne miasta na prawach powiatu”³³.

Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego realizował projekt „Wsparcie współpracy sfery nauki i przedsiębiorstw w Wielkopolsce”, w ramach którego w 2013 r. zorganizowano m.in. staże dla naukowców w przedsiębiorstwach IT oraz staże dla pracowników przedsiębiorstw w jednostkach naukowych. Ponadto w 2013 r. w Poznaniu odbyły się VII Światowe Dni Innowacji³⁴. W ramach Programu Wspierania Projektów Innowacyjnych realizowanego przez Urząd Miasta Poznania, funkcjonuje Wielkopolska Platforma Innowacyjna (WPI) – portal stanowiący platformę wymiany wiedzy i informacji pomiędzy nauką i biznesem. Jednym z elementów WPI jest Baza Ofert, którą stanowi zbiór zaproszeń skierowanych do podmiotów zewnętrznych – w tym głównie przedsiębiorców – do podjęcia współpracy z jednostką naukowo-badawczą. W 2013 r. Miasto Poznań kontynuowało rozbudowę Poznańskiego Parku Technologiczno-Przemysłowego (PPTP), w ramach której rozpoczęto budowę segmentu „B”, będącego drugim z trzech zaplanowanych na terenie Parku nowoczesnych biurowców klasy „A”. Ten nowoczesny 7-kondygnacyjny biurowiec o powierzchni użytkowej 5,5 tys. m², będzie wyposażony w rozbudowaną infrastrukturę teleinformatyczną oraz systemy bezpieczeństwa i monitoringu. Budowa jest pierwszą w Europie publiczną inwestycją, która powstaje dzięki unijnej inicjatywie Jessica. W ramach PPTP powstają 3 powiązane ze sobą strefy: biurowa, inkubacyjna i przemysłowo-produkcyjna. Celem Parku jest sprzyjanie efektywnemu transferowi innowacji i technologii do gospodarki przez budowanie więzi kooperacyjnych (klastrów) pomiędzy firmami – lokatorami Parku – a sektorem naukowo-badawczym i działającymi parkami naukowymi oraz centrami zaawansowanych technologii. W Poznańskim Parku Naukowo-Technologicznym afiliowanym przy Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza uruchomiono największy kompleks laboratoryjny w Poznaniu – Zespół Inkubatorów Wysokich Technologii. W ramach Parku powstało także 7 nowych, innowacyjnych spółek z branży chemicznej i biotechnologicznej, m.in. „Genesis” – spółka zajmująca się chemicznymi syntetyzowanymi kwasami nukleinowymi oraz „Centrum Technologii Inhibitorowych” – prowadzące badania w kierunku terapii parodontozy. Są to przedsięwzięcia zrealizowane w ramach projektu InQbator Seed, współfinansowanego przez Unię Europejską, w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. Na terenie kampusu Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza na Morasku trwa budowa Wielkopolskiego Centrum Zaawansowanych Technologii. Inwestycja jest wspólną inicjatywą 5 poznańskich uczelni: Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Uniwersytetu Ekonomicznego, Uniwersytetu Przyrodniczego, Uniwersytetu Medycznego, Politechniki Poznańskiej oraz Polskiej Akademii Nauk, Instytutu Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich, Poznańskiego Parku Naukowo-Technologicznego. Celem przedsięwzięcia, koordynowanego przez Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, ma być stworzenie multidyscyplinarnego ośrodka badawczo-technologicznego, który skupiałby w jednym miejscu najlepszych specjalistów z nauk technicznych, ścisłych oraz przyrodniczych.

W działania proinnowacyjne włącza się także sektor niepubliczny. Od kilku lat w Złotnikach rozwija swoją działalność Nickel Technology Park Poznań (wraz z Centrum Biotechnologii), w podpoznańskiej Dąbrowie funkcjonuje Eureka Technology Park, a w Wysogotowie w budowie znajduje się Park Technologiczny INEA

³³ Zestawienie powstaje głównie na podstawie informacji z Ministerstwa Finansów i Ministerstwa Rozwoju Regionalnego.

³⁴ Podczas wydarzenia odbyły się liczne wykłady, warsztaty i spotkania, których celem było popularyzowanie znaczenia innowacji w strategicznych dla Wielkopolski branżach: IT, biotechnologie i design.

PARK wraz z jednym z największych w Wielkopolsce nowoczesnym Data Center. Z kolei przy ul. Dąbrowskiego trwa budowa Centrum Zaawansowanych Technologii Nobel Tower, którego inwestorem jest prywatna spółka non-profit. Przy ul. Obornickiej powstaje natomiast Inkubator Biznes i Nauka, którego celem jest zapewnienie infrastruktury dla firm działających na styku nauki i biznesu.

Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe afiliowane przy Instytucie Chemii Bioorganicznej PAN rozpoczęło budowę Centrum Badawczego Polskiego Internetu Optycznego, które będzie stanowiło bazę dla rozwoju badań i wdrożeń w zakresie e-infrastruktury, technologii informacyjno-komunikacyjnych i ich zastosowań.

Aktywność gospodarcza

Gospodarka Poznania jest zróżnicowana strukturalnie i dobrze rozwinięta gałęziowo. Zróżnicowany przemysł, dynamicznie rozwijający się sektor usług handlowych i finansowych, potencjał specjalistycznych przedsiębiorstw budowlanych, zdolnych do konkutowania z firmami zagranicznymi tej branży, sprawia iż Poznań należy do miast rozwiniętych gospodarczo. W strukturze poznańskiej gospodarki dominuje sektor usług, który w 2011 r. wytworzył 73% wartości dodanej brutto i był miejscem pracy dla 78% ogółu pracujących w Poznaniu. Największy udział stanowią w nim branże: handel, usługi finansowe, edukacja i rynek nieruchomości. Według szacunków Głównego Urzędu Statystycznego wartość produktu krajowego brutto (PKB – ceny bieżące) wytworzonego w Poznaniu w 2011 r. wyniosła 42,1 mld zł, a w przeliczeniu na mieszkańca – 75,9 tys. zł (191,3% średniej krajowej oraz 183,8% średniej województwa wielkopolskiego) i była niższa jedynie od PKB wytworzonego w Warszawie.

Gospodarka Poznania opiera się przede wszystkim na działalności mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, które w 2013 r. wśród 105,1 tys. podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON stanowiły 99,8%. O dużej przedsiębiorczości poznaniaków oraz dobrych warunkach do rozpoczęcia i prowadzenia działalności świadczą: rosnąca liczba podmiotów (w 2013 r. wzrost o 2,5%), wysoki wskaźnik podmiotów na 10 tys. mieszkańców (wzrost z 1861 w 2012 r. do 1914 w 2013 r.), wysoki wskaźnik nowo zarejestrowanych podmiotów na 10 tys. mieszkańców (wzrost z 164 w 2012 r. do 165 w 2013 r.). Najwięcej firm prowadziło działalność w sekcjach „Handel; naprawa pojazdów samochodowych” (25,6%), „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (14,5%) oraz „Budownictwo” (9,1%). Najczęstszymi formami prowadzenia działalności gospodarczej w Poznaniu były firmy osób fizycznych (69,4 tys.), stanowiące w strukturze podmiotów 66%, oraz spółki handlowe (18,3 tys.), stanowiące 17,5%. Pod względem liczby podmiotów największy wzrost odnotowano wśród spółek handlowych (w porównaniu z 2012 r. o 12,8%), z których co piąta (3,3 tys.) była firmą z udziałem kapitału zagranicznego (wzrost o 5,9%).

Poznańskie firmy zajęły wysokie pozycje na ogłaszanej corocznie przez dziennik „Rzeczpospolita” prestiżowej „Liście 2000” największych polskich firm. W zestawieniu ujęto 59 firm z siedzibą w Poznaniu³⁵, w tym w pierwszej 50. znalazły się: Grupa Eurocash SA, Grupa Energetyczna ENEA SA, Volkswagen Poznań Sp. z o.o. oraz Grupa Muszkieterów.

W Poznaniu rozwijają się firmy w sektorach kreatywnych, obejmujących – oprócz szkół wyższych i jednostek naukowo-badawczych – technologie informatyczne, usługi w zakresie architektury, sztuki i mediów,

³⁵ Plasuje to Poznań na czwartym miejscu za Warszawą, Krakowem i Wrocławiem.

rzemiosło, usługi finansowe, biznesowe i prawne. Poznań oraz 11 europejskich samorządów uczestniczyło w realizowanym w latach 2010–2013 międzynarodowym unijnym projekcie partnerskim „CREA.RE – Creative Regions”. Celem przedsięwzięcia była promocja oraz opracowanie strategii wykorzystania sektorów kreatywnych w rozwoju regionalnym.

Miasto od lat wspiera rozwój designu. W stolicy Wielkopolski od 2011 r. działa pierwsze w Polsce centrum designu i kreatywności Concordia Design³⁶, które m.in. współtworzy wizje i strategię rozwoju poprzez naukę zarządzania designem, organizację warsztatów rozwijających kreatywność, czy konsulting oraz realizuje projekty specjalne i prowadzi centrum konferencyjne. Funkcjonuje również międzynarodowa wyższa szkoła projektowania School of Form³⁷. Ponadto w Poznaniu odbywają się tematyczne konferencje i warsztaty, a corocznie od 7 lat organizowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego (UMWW) – Światowe Dni Innowacji. W 2013 r. jednym z punktów tego wydarzenia była konferencja pt. „Globalna firma – przekraczanie biznesowego Rubikonu”, podczas której informowano o polityce wspierania przedsiębiorstw w działaniu na międzynarodowym rynku. Dodatkowym instrumentem dla rozwoju aktywności na rynku globalnym były zorganizowane przez UMWW misje gospodarcze, umożliwiające przedsiębiorcom nawiązanie kontaktów z partnerami zagranicznymi.

Atrakcyjność inwestycyjna

Poznań jest miastem atrakcyjnym dla inwestorów, ujmowanym w prestiżowych rankingach i badaniach. Opublikowane w 2013 r. wyniki rankingu atrakcyjności inwestycyjnej Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową wskazują, że podregion Poznań znalazł się w grupie najwyższej atrakcyjności dla działalności zaawansowanej technologicznie, usługowej oraz przemysłowej. W rankingu agencji Jones Lang LaSalle „The European Regional Growth Index (E-REGI)”, Poznań plasuje się w czołówce polskich atrakcyjnych lokalizacji dla inwestowania w rynek nieruchomości i dla biznesu. Miasto zostało także wyróżnione przez „Financial Times Business” w rankingu FDI „European Cities & Regions of the Future”³⁸, oceniającym najlepsze lokalizacje dla inwestycji zagranicznych, przez The Hacket Group w raporcie „Global Business Services Executive Insight”, jako jedna z lokalizacji stwarzających najlepsze warunki do tworzenia centrów usług wspólnych, charakteryzujących się dużą aktywnością w działaniach wspierających inwestora, promocją projektu oraz korzystnymi kosztami prowadzenia działalności, a także w programie Fundacji Pro Progressio „Outsourcing Stars”³⁹ dla najszybciej

³⁶ Concordia Design pełni funkcję ośrodka szkoleniowo-doradczego oraz inkubatora młodych firm z branż kreatywnych – CoOffice – z nowoczesnym parkiem technologicznym. Celem jej działalności jest rozwój i podniesienie konkurencyjności wielkopolskich przedsiębiorstw sektora kreatywnego, reprezentowanego głównie przez mikro i małe przedsiębiorstwa oraz przedstawicieli tzw. wolnych zawodów. Projekt, realizowany przez spółkę Pro Design przy wsparciu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego, uzyskał dofinansowanie ze środków unijnych.

³⁷ School of Form to prywatna szkoła projektowania z nowatorską koncepcją nauczania polegającą na połączeniu edukacji projektowej z humanistyczną. Powstała we współpracy z Lidewij Edelkoort – wieloletnią szefową Design Academy w Eindhoven i jedną z najlepszych na świecie trend forecasterów (osób kreujących trendy), pełniącą funkcję dyrektora kreatywnego School of Form.

³⁸ W edycji 2012/2013 „Financial Times Business” wyróżnił Poznań w 3 kategoriach: „Large Cities – Best for FDI Strategy”, „Eastern European Cities – Best for FDI Strategy” oraz „Large Cities – Best for Cost Effectiveness”, natomiast w edycji 2014/2015 w 4 kategoriach: „Best Large Eastern European Cities”, „Large Cities – Best for FDI Strategy”, „Eastern European Cities – Best for FDI Strategy” oraz „Large Cities – Best for Cost Effectiveness”.

³⁹ W 2014 r. Miasto Poznań uzyskało wyróżnienie w kategorii „City Outsourcing Star” za uruchomienie, rozwój i szerokie wsparcie projektu „WorkGate” oraz popularyzację branży outsourcingowej w środowisku studenckim.

rozwijających się podmiotów outsourcingowych oraz organizacji osiągających najlepsze wyniki w branży i jej bezpośrednim otoczeniu biznesowym.

Przedsiębiorstwa mające siedzibę w Poznaniu rocznie inwestują kapitał w wysokości blisko 7 tys. zł na mieszkańca⁴⁰. Oprócz firm prywatnych, duże środki finansowe angażują w Poznaniu także firmy, organizacje i instytucje publiczne – szkoły wyższe, szpitale, instytucje kultury, samorządy lokalne i regionalne. Prywatni inwestorzy krajowi coraz chętniej inwestują w powierzchnie biurowe, handlowe i usługowe oraz zewnętrzne usługi biznesowe. Do największych inwestycji realizowanych w 2013 r. należały m.in.: Galeria MM, Centrum Zaawansowanych Technologii Nobel Tower, biurowiec Nowe Jeżyce, budynki Półwiejska_2, Półwiejska 47, Towarowa oraz Temida Tower. Do Poznania przeniósł swoją siedzibę jeden z największych polskich sklepów internetowych merlin.pl.

Poznań jest jednym z głównych ośrodków lokalizacji inwestycji zagranicznych. Od 1990 r. zainwestowano tutaj ponad 7 mld USD, czyli 12,9 tys. USD na mieszkańca. Największym zainteresowaniem inwestorów zagranicznych cieszy się produkcja przemysłowa, przede wszystkim motoryzacyjna, spożywcza i farmaceutyczna, oraz handel i usługi. Dwie trzecie kapitału zagranicznego pochodzi z Niemiec, Francji, Wielkiej Brytanii, Japonii i USA, a do największych inwestorów należą: Auchan, Beiersdorf, Bridgestone, Dalkia Group, Exide Technologies, GlaxoSmithKline, IKEA, King Cross Group, Klepierre, Kronospan Holding, Mars, Metro, Neinver, SABMiller, TriGranit, Unilever, Volkswagen, Von der Heyden Group. Osobną grupę inwestorów zagranicznych stanowią firmy, fundusze inwestycyjne oraz osoby prywatne, które obejmują udziały w już działających spółkach.

W sektorze usług dynamicznie rozwijał się rynek powierzchni biurowych na wynajem oraz zewnętrzne usługi biznesowe, szczególnie F&A i ITO. W Poznaniu w ciągu 2 lat liczba centrów usług nowoczesnych wzrosła o 1/3, a liczba osób w nich zatrudnionych⁴¹ stanowi 6% pracujących w tych centrach w kraju. W mieście działają centra usług informatycznych, finansowo-księgowych, obsługi klientów oraz badawczo-rozwojowych tak znanych zagranicznych firm⁴², jak m.in.: Arvato – Bertelsmann, Bridgestone, Carlsberg, Ciber, Dalkia, Detica, Duni, Exide Technologies, Franklin Templeton Investments, GlaxoSmithKline, Grace, Grant Thornton, Holicon, HolidayCheck, IKEA, Itella, Jeronimo Martins, Kennametal, Kleffmann, MAN, Mentor Graphics, McKinsey & Company, Microsoft, Open Text, Orange, Roche, Samsung, Siemens, Sii, Telcordia, Unilever, Wikia, Zeiss. W 2013 r. dołączyli do nich: DFDS, Itella, Newell Rubbermaid, Propex, Rule Financial, Savvis. Zapowiadane są kolejne inwestycje w tej dziedzinie. Działające w Poznaniu centra nowoczesnych usług biznesowych wspólnie z Miastem Poznań realizują projekty skierowane do potencjalnych pracowników centrów, tj. „WorkGate”, adresowany do studentów i absolwentów szkół wyższych oraz „Tydzień SSC/BPO” – skierowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Na poznańskim rynku działają także inwestorzy zagraniczni zainteresowani budownictwem mieszkaniowym, nieruchomościami biurowymi czy obiektami wielofunkcyjnymi i hotelowymi m.in.: AKMMK Development, Garvest Real Estate, HMG International Development, Immobel, Longbridge, Monti, Puro Hotels, RED Real Estate Development, REF Eastern Opportunities, Restaura, Ronson Development, SAP Property, Skanska, SwedeCenter. W 2013 r. realizowali m.in.: powierzchnie biurowe w Malta House oraz Poznań Business

⁴⁰ W 2012 r. nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw wyniosły 6,9 tys. zł w przeliczeniu na mieszkańca Poznania.

⁴¹ W 2013 r. w ponad 40 poznańskich centrach zewnętrznych usług biznesowych z kapitałem zagranicznym pracowało 6,2 tys. osób.

⁴² Inwestorzy tych centrów pochodzą z 12 krajów, w większości (60%) z krajów Unii Europejskiej, a ponad 1/4 z USA. Największym pracodawcą są centra z kapitałem niemieckim. Centra usług w metropolii Poznań świadczą usługi w ponad 21 językach, głównie europejskich (angielskim, polskim, niemieckim i francuskim).

Garden, centrum handlowe Poznań City Center, Pasaż Handlowy IKEA Franowo, Galerię Dębiec oraz hotel sieci Puro Hotels.

Część inwestorów lokuje swoje przedsięwzięcia w bezpośrednim sąsiedztwie granic Poznania, na obszarze metropolii Poznań⁴³. Korzystają oni jednak z zasobów miasta, w tym poznańskiego rynku pracy i kadry naukowej.

Strategia pozyskiwania inwestorów dla Miasta Poznania została ukierunkowana na pozyskiwanie nowych i wspieranie już działających inwestorów w branżach wytwarzających wysoką wartość dodaną oraz generowanie zapotrzebowania na wykształconych i dobrze opłacanych pracowników w gospodarce opartej na wiedzy. Priorytetowymi dla Miasta sektorami gospodarki są: produkcja zaawansowana technologicznie, Business Process Offshoring, badania i rozwój, działalność kongresowo-wystawiennicza oraz infrastruktura rekreacyjno-rozrywkowa.

Znaczący udział w finansowaniu poznańskich inwestycji, realizowanych zarówno przez inwestorów prywatnych, jak i publicznych, mają środki z Unii Europejskiej. Dzięki unijnej pomocy w mieście powstała nowoczesna infrastruktura drogowa i kanalizacyjna, nowe obiekty dydaktyczno-naukowe, obiekty ochrony zdrowia, kultury i turystyki. Przy finansowaniu inwestycji Miasto Poznań i spółki z udziałem Miasta korzystają także z pomocy Europejskiego Banku Inwestycyjnego.

Wspieranie przedsiębiorczości

Przedsiębiorczość uważana jest za główny czynnik rozwoju społeczno-gospodarczego oraz kluczowy warunek osiągnięcia konkurencyjności gospodarki. Realizowane przez Miasto Poznań formy wspierania przedsiębiorczości kierowane są zarówno do osób rozpoczynających działalność gospodarczą, jak i już funkcjonujących małych i średnich przedsiębiorców. Oferta obejmuje świadczenie usług doradczych, szkoleniowych i e-usług, udzielanie kompleksowych informacji, poręczanie kredytów oraz wspieranie projektów innowacyjnych.

Konsultacje i bezpłatne szkolenia organizowane są we współpracy z organizacjami gospodarczymi i porządowymi w ramach różnych programów. Do grona poznańskich instytucji, których zadaniem jest aktywne wspieranie i udzielanie pomocy przyszłym przedsiębiorcom oraz małym firmom, należy Poznański Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości. W 2013 r. zorganizował on 408 godzin dyżurów specjalistów oraz doradców na temat zagadnień związanych z założeniem i prowadzeniem małej firmy. Z oferty specjalistów skorzystało ok. 700 osób. Ponadto dla 330 osób przeprowadzono szkolenia na następujące tematy: „Profesjonalna sprzedaż i obsługa klienta w małej firmie”, „Negocjacje w biznesie”, „E-marketing w praktyce”, „Księgowość w małej firmie – jak samodzielnie prowadzić księgę przychodów i rozchodów” oraz „Pierwszy krok w biznesie”. Łącznie z usług oferowanych przez Ośrodek skorzystało blisko 4,5 tys. osób. Ośrodek jest członkiem Sieci Wspierania Przedsiębiorczości i Zatrudnienia⁴⁴, współpracuje z instytucjami rynku pracy,

⁴³ Największą inwestycją w ostatnich latach jest budowa w 2014 r. w podpoznańskich Sadach jednego z największych w Europie centrów logistycznych firmy Amazon, która utworzy 2 tys. stałych miejsc pracy.

⁴⁴ Sieć Wspierania Przedsiębiorczości i Zatrudnienia działa od 2003 r. z inicjatywy Miasta Poznania i zrzesza obecnie 26 publicznych i prywatnych instytucji otoczenia biznesu.

otoczenia biznesu, poznańskimi uczelniami oraz Ośrodkiem Doradczo-Szkoleniowym Wydziału Działalności Gospodarczej i Rolnictwa Urzędu Miasta Poznania.

Bezpłatne usługi doradcze i szkoleniowe świadczyli doradcy pierwszego kontaktu i doradcy specjalistyczni Ośrodka Doradczo-Szkoleniowego Wydziału Działalności Gospodarczej i Rolnictwa Urzędu Miasta Poznania. Ze wsparcia Ośrodka skorzystało 2,8 tys. osób, a łącznie z usług doradczych i szkoleniowych oferowanych przez Wydział Działalności Gospodarczej i Rolnictwa – 5 tys. osób.

Działalność informacyjno-doradcza prowadzona była na miejskim portalu „Firma”, w ramach Internetowej Giełdy Małego Biznesu „MSPE-kontakt” oraz współpracy nauki i biznesu poprzez „Wielkopolską Platformę Innowacyjną”⁴⁵. W 2013 r. serwis „Firma” odwiedziło 200 tys. osób, baza „MSPE-kontakt” obejmowała 1,2 tys. zarejestrowanych stałych użytkowników oraz ponad 600 ofert i zgłoszeń biznesowych, a na portalu „Wielkopolskiej Platformy Innowacyjnej” zamieszczono 457 ofert w języku polskim i 119 w języku angielskim, dotyczących współpracy w zakresie usług analitycznych, badawczych oraz gotowych rozwiązań technologicznych. Ponadto stronę internetową poświęconą Poznańskim Dniom Przedsiębiorczości odwiedziło 10 tys. osób.

W 2013 r. rozpoczęto realizację projektu „Startup Poznań”, którego celem jest wsparcie i promocja poznańskiego środowiska startup, czyli przedsięwzięć biznesowych powstających w oparciu o wiedzę i nowe technologie. Jednym z elementów projektu jest prowadzenie serwisu internetowego startup.poznan.pl.

Do osób zainteresowanych podjęciem własnej działalności gospodarczej, przedsiębiorców z różnych branż i o różnym doświadczeniu biznesowym oraz do naukowców i innowatorów otwartych na praktyczną współpracę z firmami skierowane były Poznańskie Dni Przedsiębiorczości. W ramach tego cyklicznego wydarzenia odbyły się Targi Przedsiębiorczości, Forum Gospodarcze Metropolii Poznań oraz dziesiąta edycja konkursu o tytuł „Poznańskiego Lidera Przedsiębiorczości”⁴⁶, której zwycięzcami zostali: w kategorii „Średni Przedsiębiorca” – PROMAG SA, w kategorii „Mały Przedsiębiorca” – Alba Thymont Sp. z o.o., w kategorii „Mikro Przedsiębiorca” – Webwizards Waldemar Krankiewicz.

Rozwój przedsiębiorczości wspierają organizacje pozasamorządowe i zewnętrzne instytucje otoczenia biznesu. Należą do nich m.in. Wielkopolska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości i Wielkopolska Izba Przemysłowo-Handlowa.

Pozyskane środki unijne

Miasto Poznań uzyskało z okresu programowania 2007–2013 ponad 2,1 mld zł pomocy unijnej⁴⁷. Najwięcej środków (74%) pochodziło z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007–2013 (18%). Największe projekty infrastrukturalne dotyczyły poprawy gospodarek wodno-ściekowej i odpadami oraz stanu dróg, polepszenia infrastruktury transportu publicznego, rozbudowy infrastruktury lotniskowej, rewitalizacji i odnowy miasta. Przy udziale

⁴⁵ Działający od 2005 r. miejski portal „Wielkopolska Platforma Innowacyjna” współtworzy 7 szkół wyższych i 4 instytuty naukowe.

⁴⁶ Celem konkursu jest pomaganie wyróżniającym się przedsiębiorstwom z sektora MSP, w budowaniu trwałej pozycji na rynku, poprzez stwarzanie możliwości prezentowania ich oferty szerokiemu gronu partnerów i potencjalnych klientów oraz promocja i upowszechnianie przykładów udanych wdrożeń innowacyjnych produktów, usług lub technologii opracowanych w wielkopolskich ośrodkach naukowych. W dotychczasowych dziesięciu edycjach konkursu wzięło udział łącznie blisko 500 firm z Poznania i terenu powiatu poznańskiego.

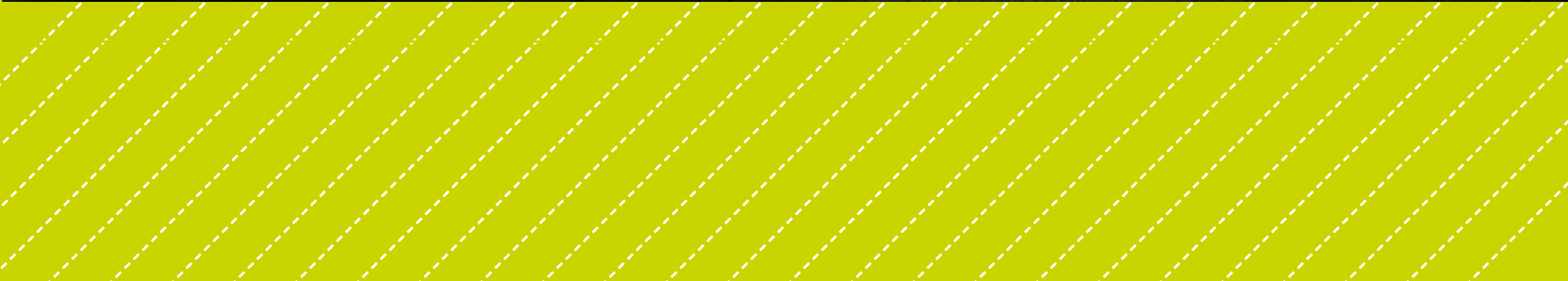
⁴⁷ Na projekty unijne realizowane przez Miasto Poznań oraz spółki, których właścicielem lub współwłaścicielem jest Miasto Poznań (stan na 28.02.2014 r.).

środków z Europejskiego Funduszu Społecznego wdrożono projekty obejmujące wspieranie usług edukacyjnych i przedsiębiorczości, organizację doradztwa zawodowego, psychologicznego i prawnego, a także udzielanie pomocy stypendialnej dla uczniów i wsparcia dla osób niepełnosprawnych. W ramach inicjatyw i programów wspólnotowych zrealizowano projekty międzynarodowe, które dotyczyły m.in. wymiany doświadczeń i dobrych praktyk w zakresie innowacyjności, gospodarki opartej na wiedzy, ochrony środowiska i zapobiegania zagrożeniom, współpracy w dziedzinie oświaty, wzmocnienia konkurencyjności regionów leżących we wschodniej części Regionu Morza Bałtyckiego, poprzez poprawę ich dostępności komunikacyjnej.

W Poznaniu realizowany jest projekt pt. „System gospodarki odpadami dla Miasta Poznania” współfinansowany ze środków Funduszu Spójności i w ramach formuły partnerstwa publiczno-prywatnego. Prywatnym partnerem Miasta, wybranym w trybie dialogu konkurencyjnego w 2012 r., została spółka SITA Zielona Energia⁴⁸. Jednym z największych przedsięwzięć infrastrukturalnych dofinansowanych z funduszy unijnych (Fundusz Spójności) realizowanych na terenie Poznania jest projekt „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej dla ochrony zasobów wodnych w Poznaniu i okolicach”⁴⁹, wdrażany przez spółkę AQUANET SA.

⁴⁸ Zgodnie z umową podpisaną w 2013 r. SITA Zielona Energia zrealizuje nowoczesną Instalację Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych (ITPOK) o wydajności 210 tys. ton odpadów rocznie. Powstanie ona w sąsiedztwie elektrociepłowni Karolin w północno-wschodniej części miasta. Koszt budowy instalacji szacowany jest na ponad 725 mln zł i będzie sfinansowany ze środków SITA Zielona Energia, kredytów z konsorcjum 3 banków – Pekao SA, PKO BP i Banku Gospodarstwa Krajowego oraz środków z unijnego Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (ok. 300 mln zł). Oddanie do użytku ITPOK zaplanowano w drugiej połowie 2016 r., a czas jej eksploatacji przez SITA Zielona Energia przewiduje się na 25 lat. Realizacja projektu umożliwi Miastu spełnienie wymagań – wynikających z polskiego i europejskiego prawa – dotyczących ograniczenia ilości składowanych odpadów komunalnych. Pozwolenie na budowę ITPOK Miasto Poznań i SITA Zielona Energia uzyskały w 2014 r. Budowa spalarni śmieci w Poznaniu to jedna z największych tego typu inwestycji w kraju.

⁴⁹ Projekt obejmuje 41 zadań inwestycyjnych (etap I – 12 zadań, etap II – 5 zadań, etap III – 12 zadań, etap IV – 12 zadań) o wartości prawie 1,2 mld zł netto, z czego nieco ponad 50% (ok. 615 mln zł netto) stanowią środki unijne pozyskane z Funduszu Spójności z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w ramach perspektywy finansowej 2007–2013.

Praca w latach 1990–2004

W 1989 r. zapoczątkowany został proces transformacji politycznej i ekonomicznej oraz restrukturyzacji własnościowej. Spowodował on zasadnicze zmiany w gospodarce miejskiej, tworząc sprzyjające warunki dla podejmowania różnorodnej działalności komercyjnej na zasadach konkurencji. Do 2004 r. liczba podmiotów gospodarczych zwiększyła się 27-krotnie. Były to przede wszystkim firmy MSP, które do dzisiaj odgrywają największą rolę w gospodarce Poznania. Chociaż prywatyzacja i demonopolizacja objęła praktycznie wszystkie dziedziny życia gospodarczego i społecznego miasta, procesy te były szczególnie widoczne w branży handlowo-usługowej, której rozwój, kierowany mechanizmami rynkowymi, przebiegał początkowo w sposób żywiołowy i oparty był na sprzedaży ulicznej. Na rynku pojawiły się nowe usługi związane ze sferą otoczenia biznesu, w tym nowe instytucje finansowe, firmy ubezpieczeniowe, konsultingowe oraz giełdy. W ciągu 10 lat liczba banków wzrosła 3-krotnie. Dynamicznie rozwinął się rynek nieruchomości. W Poznaniu pojawili się inwestorzy zagraniczni zainteresowani początkowo głównie zakupem dużych zakładów produkcyjnych, jak np.: Alcatel, Beiersdorf, Bestfoods, Bridgestone-Firestone, CEAC, CPC International, Exide, GlaxoSmithKline, Kronspan, Nestle, Pernod Ricard, Unilever, UNP Holdings, Volkswagen, później także nowymi dużymi inwestycjami typu „green fields”, jak np.: Beiersdorf, Bridgestone-Firestone, Metro czy Wrigley. Poznań był jednym z nielicznych ośrodków miejskich w kraju charakteryzujących się atrakcyjnym lokalnym rynkiem pracy. W 2000 r. stopa bezrobocia należała do najniższych w Polsce i wynosiła 3,4%, czyli 4,5-krotnie mniej niż w Polsce.

W latach 90. ważną rolę w gospodarce nadal odgrywał przemysł, w którym pracowało 39% zatrudnionych w mieście, najwięcej (1997 r.) w H. Cegielski-Poznań SA (producent silników okrętowych) oraz sprywatyzowanych z udziałem kapitału zagranicznego: Beiersdorf-Lechia SA (przemysł kosmetyczny), GlaxoSmithKline Pharmaceuticals SA (przemysł farmaceutyczny), SKF Poznań SA (produkcja łożysk tocznych), Unilever-Bestfoods SA (produkcja koncentratów spożywczych), Volkswagen Poznań Sp. z o.o. (przemysł motoryzacyjny). W Poznaniu siedzibę mieli także inni znani producenci: akumulatorów (Centra SA), gumy do żucia (Wrigley Poland Sp. z o.o.), kosmetyków (Dramers SA, Inter-Fragrances), opon (Bridgestone Poznań SA, Stomil-Poznań SA), piwa (Kompania Piwowarska SA), wyrobów czekoladowych (Nestle SA, Terravita Sp. z o.o., Bahia Sp. z o.o.), wyrobów spirytusowych (Wyborowa SA).

W Poznaniu działało blisko 3,5 tys. zakładów rzemieślniczych, zatrudniających 9,8 tys. osób. Były to małe lub średnie warsztaty i zakłady usługowe, świadczące usługi: budowlane, drzewne, krawieckie i dziewiarskie, piekarskie, ciastkarskie i rzeźnicze oraz rzemiosła elektrotechnicznego i metalowego.

W latach 90. w gospodarce miasta wzrosła rola sektora handlowego, w którym w 2000 r. pracowało 19,5% ogółu zatrudnionych. Powstały duże obiekty handlowe z kapitałem polskim: Centrum Sztuki i Biznesu Stary Browar, Centrum Wyposażenia Wnętrz Giant, Domex, HydroKanWinkiel, Centrum Handlowe Kupiec Poznański, Galeria Handlowa Panorama, centra handlowe Piotr i Paweł, Wielkopolska Giełda Rolno-Ogrodnicza oraz firm zagranicznych: brytyjskiego Tesco, duńskiego Netto, francuskich: Auchan, Castorama, Leroy Merlin, niemieckich: Hit, M1, Makro Cash & Carry, Selgros, TTW Dom i Ogród, szwedzkiej IKEA. Na poznański rynek weszła także portugalska firma Jeronimo Martins, tworząc 2 ogólnopolskie sieci handlowe – Biedronkę i Jumbo. Oprócz wielu nowych lokali gastronomicznych otwieranych przez prywatnych polskich właścicieli, w mieście od 1993 r. pojawiły się największe światowe sieci gastronomiczne, jak: KFC czy McDonald's.

W 1991 r. Międzynarodowe Targi Poznańskie stały się spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, której udziałowcem w 60% był Skarb Państwa, a w 40% Miasto Poznań. W latach 90. rozwinęła się infrastruktura targowa oraz liczba targowych imprez specjalistycznych. W 2000 r. odbyło się 30 imprez targowych, w których uczestniczyło blisko 15 tys. wystawców. Do największych imprez należały: czerwcowe Międzynarodowe Targi Poznańskie, Budma, Polagra Farm i Polagra Food, Poleko, Poznań Motor Show oraz Tour Salon. Targi odwiedzało od 550 do 800 tys. osób rocznie.

W 2000 r. w Poznaniu działało 20 szkół wyższych, w tym 11 prywatnych oferujących głównie studia licencjackie: Wyższa Szkoła Bankowa, Wyższa Szkoła Handlu i Usług, Wyższa Szkoła Hotelarstwa i Gastronomii, Wyższa Szkoła Języków Obcych, Wyższa Szkoła Komunikacji i Zarządzania, Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa, Wyższa Szkoła Sztuki Stosowanej Schola Posnaniensis, Wyższa Szkoła Umiejętności Społecznych, Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości, Wyższa Szkoła Zawodowa Handlu i Rachunkowości, Wyższa Szkoła Zawodowa Pielęgnacji Zdrowia i Urody. W 2000 r. naukę pobierało 110 tys. osób, z których prawie 1/3 studiowała na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza.

odpoczynek

Kultura

Życie kulturalne w Poznaniu koncentruje się wokół działających w mieście instytucji kultury oraz organizowanych imprez i projektów artystycznych.

Miastu Poznań podlega 15 instytucji kultury: Teatr Polski w Poznaniu, Teatr Ósmego Dnia, Teatr Animacji w Poznaniu, Teatr Muzyczny w Poznaniu, Estrada Poznańska, Centrum Sztuki Dziecka, Biblioteka Raczyńskich, Muzeum Archeologiczne, Galeria Miejska „Arsenał”, Wielkopolskie Muzeum Walk Niepodległościowych w Poznaniu⁵⁰, Centrum Kultury „Zamek”, Dom Kultury „Stokrotka”, Poznański Chór Chłopięcy, Centrum Turystyki Kulturowej „Trakt”, Wydawnictwo Miejskie Poznania. W 2013 r. jednostki te zorganizowały m.in. takie imprezy kulturalne, jak: VI Europejskie Spotkania Teatralne „Bliscy Nieznajomi”, Imprezy Warto Poznania, w tym Noc Muzeów, VI Ethno Port Poznań 2013, VI Międzynarodowy Festiwal Filmów Animowanych „Animator 2013”, III Międzynarodowy Festiwal Filmu i Muzyki „Transatlantyk”, VI Ogólnopolski Konkurs na Dramat Współczesny „Metafory Rzeczywistości”, III Festiwal Poznań Baroque, II Międzynarodowy Konkurs Muzyki Dawnej „Canticum Gaudium”⁵¹, VIII Festiwal Jazzowy „Made in Chicago”, 17. Międzynarodowy Festiwal Filmów Dokumentalnych „Off Cinema”, 31. Międzynarodowy Festiwal Filmów Młodego Widza „Ale Kino!”, XXVIII Dni Ułana – Święto 15. Pułku Ułanów Poznańskich, imieniny ul. Św. Marcin.

W ofercie kulturalnej Poznania znalazło się także wiele imprez zorganizowanych przez organizacje pozarządowe, które otrzymały od Miasta dofinansowanie na realizację 191 projektów i 59 tzw. „małych grantów”. Wśród najważniejszych imprez przygotowanych przez organizacje pozarządowe znalazły się m.in.: Malta Festival Poznań 2013⁵², IV Międzynarodowy Festiwal Fletowy, X Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy im. Georga Philippa Telemanna, Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej – 42. Poznańska Wiosna Muzyczna, IV Międzynarodowy Festiwal Muzyki Kameralnej „Q’arto Mondí”, IV Międzynarodowy Festiwal Kultury Komiksowej Ligatura 2013, V Międzynarodowy Festiwal Filmów Dokumentalnych Tranzyt, Festiwal Murali „Outer Spaces 2013”, Music Enter Festival, Międzynarodowy Festiwal Chórów Uniwersyteckich „Universitas Cantat”, VII Tzadik Poznań Festiwal, III Festiwal „Stara Gazownia”, VII Ogólnopolski Festiwal Dobrego Smaku, XIII Światowy Przegląd Folkloru „Integracje 2013”, VI Festiwal Polska Akademia Gitary, 4. A cappella Poznań Festival, XIII Festiwal Sztuki Słowa Verba Sacra, VIII Międzynarodowy Festiwal Flamenco Duende Poznań 2013, 6. Międzynarodowy Festiwal Twórczości Kobiet „No Women No Art”, VI Nostalgia Festival, XVII Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Maski”, Festiwal „Muzyka Dawna – Persona Grata”, VI Poznańskie Kolędowanie, Inwazja barbarzyńców.

Pod koniec 2013 r. w Poznaniu funkcjonowało 12 kin, w tym 5 multiplexów (Cinema City Kinopolis, Cinema City Poznań Plaza, Multikino 51, Multikino Stary Browar, Multikino Malta). Poznańskie kina dysponowały łącznie 16 tys. miejsc na widowni. W mieście działało 19 muzeów, kilkadziesiąt galerii oraz bibliotek publicznych, w tym największa – Biblioteka Raczyńskich, skupiająca 48 placówek miejskich, w tym 42 filie biblioteczne (12 dla dorosłych, 12 dla dzieci i 18 łączonych)⁵³. Ofertę kulturalną zapewniało 9 teatrów i instytucji

⁵⁰ W jego skład wchodzi 4 oddziały: Muzeum Powstania Wielkopolskiego 1918–1919, Muzeum Powstania Poznańskiego – Czerwiec 1956, Muzeum Martyrologii Wielkopolan – Fort VII, Muzeum Fortyfikacji, Uzbrojenia i Armii „Poznań”.

⁵¹ Cykl biennialowy organizowany zamiennie z Międzynarodowym Festiwalem Chórów Chłopięcych.

⁵² Motywem przewodnim festiwalu w 2013 r. był idiom „Oh man, oh machine/człowiek–maszyna”.

⁵³ Na koniec 2013 r. księgozbiór instytucji liczył 1,78 mln woluminów, a liczba zarejestrowanych czytelników wyniosła ponad 89 tys. osób. W 2013 r. czytelnikom udostępniono ponad 2,3 mln pozycji, a liczba odwiedzin biblioteki wyniosła ponad 1,05 mln.

muzycznych podlegających Miastu Poznań i Marszałkowi Województwa Wielkopolskiego. Zaprezentowane w nich przedstawienia i spektakle (łącznie ponad 2,5 tys.) obejrzało ok. 451,4 tys. widzów. W Poznaniu funkcjonowało także wiele innych teatrów i grup teatralnych, m.in. Teatr ATOFRI, Stowarzyszenie Teatr Strefa Ciszy, Studio – Teatr Castingowi plusm, Mój Teatr, Teatr u Przyjaciół, Studio Teatralne Blum.

W 2013 r. w Poznaniu udostępniono nowe jednostki oraz przestrzenie dla kultury. Na poznańskiej Cytadeli otwarto Scenę Wspólną Teatru Łejery i Centrum Sztuki Dziecka⁵⁴, dzięki czemu po raz pierwszy pod jednym dachem działają placówka oświatowa (Zespół Szkół nr 4 „Łejery”) i instytucja kultury (Centrum Sztuki Dziecka), zaspokajające potrzebę istnienia przestrzeni edukacji kulturalnej dzieci i młodzieży. W programie artystycznym Sceny Wspólnej znalazły się przede wszystkim spektakle teatralne dla dzieci i młodzieży, projekcje filmowe, wystawy, warsztaty filmowe i plastyczne, a także koncerty muzyki współczesnej. Plany repertuarowe placówki obejmują spektakle oraz koncerty z udziałem uczniów i absolwentów szkoły oraz związanych z nią artystów w ramach cyklu „Aktorzy Przyjechali”. Ponadto będzie to również miejsce edukacji dla nauczycieli, pracowników domów kultury i świetlic szkolnych.

Uruchomiony w 2013 r. portal internetowy www.cyryl.poznan.pl, który powstał w efekcie realizacji projektu CYRYL – Cyfrowe Repozytorium Lokalne Poznań, umożliwia dostęp do systematycznie powiększającej się bazy digitalizowanych zasobów archiwalnych: Galerii Miejskiej „Arsenał”, Biblioteki Raczyńskich, Centrum Kultury „Zamek”, Centrum Sztuki Dziecka, Filharmonii Poznańskiej, Muzeum Archeologicznego, Polskiego Teatru Tańca, Teatru Animacji, Teatru Nowego, Teatru Polskiego, Teatru Ósmego Dnia, a także Międzynarodowych Targów Poznańskich oraz Archiwum Państwowego w Poznaniu. W bazie tego swoistego wirtualnego muzeum poznańskiej kultury znajduje się ponad 1,2 tys. obiektów, na które składają się archiwalne zdjęcia, plany miasta, plakaty teatralne, katalogi wystaw, dokumenty z wykopalisk archeologicznych, rysunki, kolekcja lalek ze spektakli Teatru Animacji, kadry z życia poznaniaków, zapisy filmowe festiwalu. Docelowo portal ma udostępniać również archiwalne nagrania audiowizualne.

W ramach rozwoju i poprawy infrastruktury w dziedzinie kultury oddano do użytku nowe skrzydło Biblioteki Raczyńskich, kontynuowano modernizację Muzeum Literackiego Henryka Sienkiewicza, budowę Bramy Poznania Interaktywnego Centrum Historii Ostrowa Tumskiego⁵⁵ oraz współfinansowaną przez Miasto Poznań i Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego odbudowę Zamku Królewskiego na wzgórzu Przemysła.

Ważnym punktem działalności miejskich instytucji kultury była realizacja projektów o charakterze edukacyjnym. W bogatej ofercie wydarzeń o charakterze edukacyjnym znalazły się m.in. takie inicjatywy adresowane do dzieci i dorosłych, jak: Klub Profesora Pimko, Dziecięce atelier, Przechadzki Teatralne w Teatrze Polskim, Potyczki Teatralne Szkół, Szkolna Scena Prezentacji, Animacja latem w Teatrze Animacji oraz projekty i działania Centrum Sztuki Dziecka⁵⁶, weekendy tematyczne i lekcje muzealne w Muzeum Archeologicznym i oddziałach Wielkopolskiego Muzeum Walk Niepodległościowych, wieczory literackie „Salon u Raczyńskich” organizowane w Teatrze Polskim, spotkania autorskie w Bibliotece Raczyńskich, działania realizowane przez Centrum Kultury „Zamek” (Zima, Lato w Zamku, Wiosna Młodych, Strefa zabawy, działalność pracow-

⁵⁴ Sfinansowana z budżetu Miasta budowa obiektu trwała 16 miesięcy i kosztowała 6 mln zł. Profesjonalnie wyposażona sala teatralna dysponuje 200 miejscami. Dzięki tej inwestycji, istniejące od 30 lat, Centrum Sztuki Dziecka posiada „własną” przestrzeń do działania. Sezon artystyczny zainaugurowano w październiku 2013 r.

⁵⁵ Bramę Poznania Interaktywnego Centrum Historii Ostrowa Tumskiego otwarto w kwietniu 2014 r.

⁵⁶ Jest to jedyna tego typu instytucja w kraju zajmująca się m.in. popularyzacją i wspieraniem rozwoju nowych metod edukacji kulturalnej młodego pokolenia.

ni zamkowych), warsztaty teatralne. Wśród projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe⁵⁷ na szczególną uwagę zasługują: XII Poznańskie Spotkania Targowe „Książka dla dzieci i młodzieży”, Salon Muzyczny – Muzeum Feliksa Nowowiejskiego, 12. Międzynarodowe Warsztaty Niepokoju Twórczego „Biennale-wa Kieszeń Vincenta”, 13. Miejska Straż Wyobraźni, otwarty internetowy Warsztat Filmowy „Mój Film, Pierwszy Film”, 5 Zmysłów eMOTION, Sztuka Ruchomych Obrazów, Pianina Miejskie, Baśniowe Zoo, Na skrzydłach książek, 5 Zmysłów Kultury. Interesujące były także projekty edukacyjne realizowane w ramach zimowych i letnich „Spotkań z kulturą”, np. Letnie Warsztaty Teatralne, 14. Letnie Pogotowie Sztuki, Zamkowe Lato dla Dzieci, Wakacje z Leonardem oraz działalność Domu Kultury „Stokrotka” i Młodzieżowych Domów Kultury, które organizują dzieciom i młodzieży zajęcia sportowe i rekreacyjno-turystyczne, warsztaty z dziedzin literatury, muzyki, plastyki, teatru, tańca, a także imprezy okolicznościowe, konkursy, turnieje i wycieczki.

Turystyka

W 2013 r. Poznań oferował turystom blisko 8,1 tys. miejsc noclegowych, z których skorzystało 615,2 tys. osób, w tym 157,7 tys. gości z zagranicy. Ponad połowa poznańskich hoteli umożliwia zakwaterowanie na poziomie przynajmniej trzygwiazdkowym. Standard hoteli pięciogwiazdkowych oferowały Hotel Sheraton, City Park Residence oraz Blow up Hall 5050. Baza hotelowa powiększyła się o nowo otwarty trzygwiazdkowy Hotel Forza zlokalizowany na Naramowicach w zaadaptowanym pruskim schronie. Hotel dysponuje 24 dwuosobowymi pokojami, restauracją i salą konferencyjną. W obiekcie mieszczą się także biura.

Oprócz turystyki wypoczynkowej i rekreacyjnej w będącym ośrodkiem metropolitalnym Poznaniu rozwija się turystyka biznesowa, przede wszystkim kongresowa i targowa. Do organizacji spotkań służbowych, kongresów i konferencji przystosowanych było ok. 300 sal. W 2012 r. zorganizowano w Poznaniu blisko 2,9 tys. konferencji, co wg raportu „Przemysł spotkań i wydarzeń w Polsce 2013” sporządzanym przez Poland Convention Bureau plasuje stolicę Wielkopolski na drugim miejscu w Polsce (po Warszawie). Wsparcia dla organizatorów konferencji udzielało, działające w strukturach Poznańskiej Lokalnej Organizacji Turystycznej (PLOT), Poznań Convention Bureau – oficjalny koordynator oraz współorganizator turystyki biznesowej Miasta Poznania.

W ramach turystyki kulturowej Miasto realizuje Narodowy Produkt Turystyczny „Trakt Królewsko-Cesarski”, który łączy ważne miejsca i obiekty zabytkowe. „Trakt” prezentuje historię rozwoju Poznania od grodu pierwszych Piastów aż po współczesność. W 2013 r. na „Trakcie” zorganizowano m.in. ósmą edycję „Weekendu z Historią”; kontynuowano bezpłatne przechadzki oraz działania w zakresie edukacji regionalnej i popularyzacji historii Poznania skierowane zarówno do uczniów, studentów, jak i nauczycieli. Odbyły się również takie imprezy, jak: „Blauka na bis”, „Dni Twierdzy Poznań”, „Europejskie Dni Dziedzictwa”, „Zagraj w sercu miasta” oraz cykliczne Średniowieczny Targ Śródecki i IV Spotkanie Wigilijne na Śródcie połączone z przedsięwzięciami warsztatami plastycznymi. Przeprowadzono badania, których przedmiotem była diagnoza oczekiwań przyszłych odbiorców wydarzeń związanych z obchodami 1050. rocznicy Chrztu Polski. Kontynuowano prace związane z budową i organizacją ekspozycji Interaktywnego Centrum Historii Ostrowa Tumskiego w Poznaniu (ICHOT) – kolebki państwowości i chrześcijaństwa w Polsce, które będzie w nowoczesny sposób prezentować historię Polski. Obok budowy pierwszego w kraju centrum interpretacji

⁵⁷ Ogółem dofinansowano 44 projekty realizowane przez organizacje pozarządowe na kwotę 629,5 tys. zł.

dziedzictwa projekt zakłada powstanie parkingu autokarowego, przebudowę ul. Gdańskiej z uwzględnieniem miejsc postojowych dla samochodów osobowych, budowę fragmentu promenady spacerowo-rowerowej oraz rozbudowę systemu informacji turystycznej na Śródcie i Ostrowie Tumskim. Powstanie ICHOT-u, którego nazwę w 2013 r. zmieniono na Bramę Poznania Interaktywnego Centrum Historii Ostrowa Tumskiego⁵⁸, inwestycji dofinansowanej ze środków unijnych, przyczyni się do aktywizacji turystycznej Ostrowa Tumskiego i Śródk. W 2013 r. po raz pierwszy w ramach „Nocy Muzeów” udostępniono dla zwiedzających odrestaurowaną Śluzę Katedralną – element kompleksu budynków ICHOT.

W celu uatrakcyjnienia terenów nadwarciańskich kontynuowano realizację rozpoczętej w 2012 r. „Wartostrady” – szlaku pieszo-rowerowego wzdłuż Warty. W 2013 r. zakończono budowę odcinka wzdłuż ul. Nadbrzeże (pomiędzy ulicami Ugory i Serbską) liczącego blisko 0,7 km, tym samym trasa „Wartostrady” liczy już prawie 2 km. Kolejnym projektem wpływającym na zagospodarowanie nabrzeży poznańskiego odcinka Warty jest rozpoczęty w 2011 r. polsko-holenderski projekt pn. „Partnerstwo na rzecz Warty”. W ramach inicjatywy, współfinansowanej przez rząd Królestwa Niderlandów, w 2013 r. opublikowano „Strategię rozwoju rzeki Warty 2012–2030”. W dokumencie spośród 60 projektów założono m.in. przeprowadzenie 3 projektów pilotażowych dotyczących odkopania starego koryta Warty, rewitalizację Chwaliszewa z utworzeniem Wyspy Północnej oraz powstanie osiedla Portowo. Wśród planowanych działań wymieniono także budowę mariny, ścieżek pieszych i rowerowych oraz przekształcenie ul. Solnej w bulwar spacerowy. Dokument jest pierwszym tak kompleksowym opracowaniem wykorzystania potencjału drzemącego w rzece, przygotowanym na potrzeby polskiego miasta. W 2013 r. nad Wartą ponownie powstała plaża z boiskami oraz uruchomiono ogólnodostępną przystań zarówno dla osób korzystających z plaży, jak i czynnie uprawiających rekreację wodną. Ponadto otoczenie rzeki Warty sprzyjało organizacji wielu innych ciekawych inicjatyw, wśród których znalazły się mobilne centrum kultury „KontenerART”, III Poznański Piknik Rodzinny pod hasłem „Poznajmy się nad Wartą”, „Słowińska wioska”, „Noc Kupały”, cykliczne „Śniadania nad Wartą”. Podjęto działania inwestycyjne, m.in. wyremontowano schody przy moście Chrobrego oraz utworzono 2 skwery zieleni przy skrzyżowaniu ulic Chwaliszewa i Wenecjańskiej. Prowadzono także dyskusje z udziałem mieszkańców, architektów i urzędników nad rewitalizacją Chwaliszewa i starego koryta Warty. Ich efektem były opracowane projekty ożywiające tę przestrzeń, a najciekawszy z nich zostanie zrealizowany.

Dużym udogodnieniem jest możliwość zwiedzania Poznania na rowerze. Od 2012 r. turyści i mieszkańcy Poznania mogą korzystać z 7 bezobsługowych wypożyczalni rowerów uruchomionych w ramach „Poznańskiego Roweru Miejskiego”, a jego drugi sezon działalności zakończył się w 2013 r. rekordowym 100 tys. wypożyczeniem. Nowo powstała sieć stacji rowerowych jest uzupełnieniem oferty funkcjonujących wypożyczalni rowerów na os. Jana III Sobieskiego oraz nad Jeziorem Maltańskim. Sezonowo funkcjonowały również obsługiwane przez zabytkowy tabor specjalne linie turystyczne: tramwajowa „0” (również nocna), autobusowa „100” oraz „Maltanka”. Z kolei atrakcje i zabytki zlokalizowane wzdłuż osi „Traktu Królewsko-Cesarskiego” ponownie można było oglądać z pokładu tramwaju linii nr 17.

Zwiedzanie Poznania ułatwia szereg wydawnictw, a w wyborze miejsca i obiektu turystycznego pomoże planer turystyczny, opracowany w 2013 r. przez PLOT. Plan zwiedzania zostanie przygotowany na podstawie danych wpisanych na stronie internetowej www.poznan.travel np. dostępnego czasu na podróżowanie, określonych preferencji zainteresowań (np. festiwale, zwiedzanie zamku, militaria lub kąpiel w jeziorze); może on uwzględnić także wiek osób i środek lokomocji. Plan można wydrukować tworząc w ten sposób swój unikalny przewodnik.

⁵⁸ Oficjalnie otwarto w kwietniu 2014 r.

W 2013 r. w Poznaniu odbyła się szósta edycja weekendowej akcji „Poznań za pół ceny” zorganizowana przez PLOT i Miasto Poznań. Z oferowanej promocji skorzystało 88,7 tys. osób⁵⁹, spośród których 5% stanowili turyści zagraniczni. Ofertę za pół ceny przedstawiły także okoliczne miasta i gminy⁶⁰.

Nową propozycją atrakcyjnego spędzenia czasu w Poznaniu były zorganizowane po raz pierwszy Dni Twierdzy Poznań, podczas których można było zwiedzić takie obiekty, jak: Fort III, Fort IVa, Fort Va, Fort VII, Śluzę Katedralną, Muzeum Uzbrojenia i Muzeum Armii „Poznań” na Cytadeli oraz schron przeciwlotniczy z czasów II wojny światowej, zlokalizowany w parku Wilsona. Wśród innych atrakcyjnych wydarzeń znalazł się m.in. ponownie zorganizowany przez PLOT II Międzynarodowy Festiwal Gier „Let’s play Poznań”. Przez tydzień trwania festiwalu Poznań stał się stolicą gier miejskich oraz plenerowych gier planszowych.

Od 2012 r. w Poznaniu funkcjonuje Poznański Barometr Turystyczny, umożliwiający bieżące monitorowanie zjawisk turystycznych na terenie metropolii Poznań. Jest pierwszym i jak dotąd jedynym takim projektem realizowanym w Polsce. Bazuje on na dobrowolnym udziale podmiotów zaangażowanych w tworzenie lokalnego produktu turystycznego, od których systematycznie zbierane są różnego rodzaju dane. Zarejestrowane w systemie 63 podmioty, ujęto w 6 kategoriach: obiekty noclegowe, informacja turystyczna, przedsiębiorstwa transportowe, muzea i inne atrakcje biletowane, rekreacja oraz Centrum Kultury „Zamek”.

Sport i rekreacja

Miasto konsekwentnie wspiera organizację oraz promocję imprez sportowych i rekreacyjnych oraz buduje i modernizuje obiekty sportowe.

W 2013 r. bazę obiektów sportowo-rekreacyjnych tworzyło 910 obiektów, w tym m.in.: 4 stadiony i 6 boisk sportowych z widownią, 491 boisk, 189 hal i sal, 14 pływalni krytych, 6 kąpielisk i pływalni odkrytych, 13 przystani wodnych, 4 lodowiska, 5 kręgielni, 6 strzelnic, 135 kortów tenisowych, 23 korty do squasha, 3 ściany wspinaczkowe, 3 skateparki, letni tor saneczkowy i stok narciarski, pole golfowe, hipodrom oraz tory regatowy, samochodowy i łuczniczy. W 2013 r. oddano do użytku m.in. 2 wielofunkcyjne boiska szkolne ze sztuczną nawierzchnią oraz skatepark w parku Karola Marcinkowskiego. Ponadto Termy Maltańskie zasiłły 3 baseny (w tym 2 zewnętrzne) wodą solankową z nowego odwiertu i otworzyły strefę SPA & wellness. Dofinansowując każdego roku różnorodne przedsięwzięcia Miasto Poznań stwarza warunki do aktywnego spędzania czasu oraz doskonalenia i rozwijania umiejętności sportowych dzieci i młodzieży oraz dorosłych. Z możliwości tej w 2013 r. skorzystało 90 tys. dzieci, młodzieży i dorosłych. Młodzież objęta systemem współzawodnictwa sportowego swoje umiejętności doskonaliła pod okiem wyspecjalizowanych instruktorów i trenerów w 98 Młodzieżowych Centrach Sportu, do których uczęszczają osoby trenujące określoną dyscyplinę sportową, posiadające licencje sportowe, biorące udział w krajowych oraz międzynarodowych zawodach sportowych. Uczniowie rywalizowali w wielu dyscyplinach podczas Poznańskich Igrzysk Młodzieży Szkolnej. W czasie wolnym od nauki korzystali z kolei z zajęć rekreacyjno-sportowych organizowanych w ramach projektów z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, w tym m.in. programu „Trener osiedlowy” oraz akcji „Lato i zima w mieście”. Dla dzieci zorganizowano także, w ramach zadań

⁵⁹ Podana liczba to liczba „osobousług” – w rzeczywistości osób było mniej, gdyż każda mogła korzystać z kilku usług lub kilkakrotnie z tej samej usługi.

⁶⁰ Źródło: „Ocena skuteczności akcji »Poznań za pół ceny« 2013” – raport z badań przeprowadzonych na zlecenie Poznańskiej Lokalnej Organizacji Turystycznej.

realizowanych przez samorządy pomocnicze, m.in. treningi piłki ręcznej pn. „Na Grunwaldzie małe szkraby grają w rękę dla zabawy” oraz szereg innych zajęć i imprez upowszechniających kulturę fizyczną. Wszyscy mieszkańcy Poznania niezależnie od wieku mogli wziąć udział w organizowanych przez Miasto imprezach krajoznawczych, obejmujących rajdy piesze, rowerowe, spływy kajakowe, a także przechadzki po mieście wraz z przewodnikiem. Wsparciem objęto także osoby niepełnosprawne umysłowo i fizycznie, które chciały uprawiać sport wyczynowo. Organizowano dla nich m.in. stałe zajęcia sportowe, całoroczne treningi oraz zawody i imprezy.

Zróżnicowaną ofertę zajęć sportowych i rekreacyjnych skierowano do osób starszych. Na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich odbyła się czwarta edycja targów „Aktywni 50+”. Impreza zgromadziła 3,7 tys. osób i była okazją do skorzystania z bezpłatnych badań profilaktycznych, porad zdrowotnych, kosmetycznych, zawodowych oraz umożliwiła wzięcie udziału w koncertach, pokazach, zajęciach sportowych, warsztatach artystycznych i edukacyjnych. Dużym zainteresowaniem cieszyła się ósma edycja Poznańskiej Spartakiady Seniorów – 4-dniowego turnieju, który umożliwił sprawdzenie swoich sił w poszczególnych konkurencjach, nawiązanie nowych znajomości oraz aktywne spędzenie czasu. Po raz trzeci zorganizowano także wydarzenie „Senioralni. Poznań” – cykl imprez o charakterze kulturalno-edukacyjnym skierowany do starszych mieszkańców Poznania i okolic. Powstały także kolejne ogólnodostępne miejsca rekreacji dla osób starszych, mające zachęcić do większej aktywności ruchowej. Łącznie placów rekreacji ruchowej dla seniorów jest w Poznaniu ponad 60.

Poznań jest miejscem ważnych imprez sportowych, w tym o randze międzynarodowej i ogólnokrajowej. Spośród 503 imprez dofinansowanych przez Miasto w 2013 r., najważniejszymi były m.in.: 14. Poznań Maraton im. Macieja Frankiewicza; 6. Poznań Półmaraton; Lotto Triathlon Poznań 2013; Mistrzostwa Świata w Piłce Nożnej Ulicznej Środowisk Bezdomych i Trzeźwościowych Homeless World Cup Poznań 2013; Puchar Świata w Sprincie Kajakowym; Mistrzostwa Europy w Kajak Polo; Międzynarodowe Zawody Konne w Skokach przez Przeszkody CS14* – IV Memoriał im. Macieja Frankiewicza; 40. Mistrzostwa Europy Juniorów w Pływaniu (obejmujące Mistrzostwa Europy Juniorów w Pływaniu Synchronicznym, Mistrzostwa Europy Juniorów w Skokach do Wody oraz Mistrzostwa Europy Juniorów w Pływaniu); Międzynarodowy Turniej Tenisowy ATP Challenger Poznań Open; Międzynarodowe Halowe Zawody w Skokach przez Przeszkody CS13*–W „Cavaliada”. Miasto wsparło również udział czołowych zespołów poznańskich w rozgrywkach ligowych. Pomoc finansową otrzymało 9 klubów sportowych biorących udział w rozgrywkach o mistrzostwo Polski w kategorii seniora na poziomie ekstraklasy i pierwszej ligi w następujących dyscyplinach: hokej na trawie, piłka ręczna, rugby, piłka nożna, koszykówka, piłka wodna.

Największe sukcesy indywidualne poznańscy sportowcy odnieśli w kajakarstwie, wioślarstwie, szermierce, lekkiej atletyce, zapasach, tenisie, taekwondo olimpijskim oraz akrobatyce. Zajęli oni czołowe miejsca w pucharach i mistrzostwach świata (w tym młodzieżowych i juniorów), mistrzostwach Europy (w tym akademickich i juniorów) oraz Uniwersjadzie. W rywalizacji drużynowej na szczeblu międzynarodowym reprezentacja Polski z udziałem zawodników z poznańskich klubów zdobyła złoty medal na Halowych Młodzieżowych Mistrzostwach Europy w Hokeju na Trawie Kobiet oraz srebrny medal na Halowych Mistrzostwach Europy Juniorów w Hokeju na Trawie Mężczyzn. Doceniając osiągnięcia sportowców, Miasto Poznań przyznało nagrody oraz stypendia sportowe. Indywidualnymi nagrodami uhonorowano trenera Marcina Witkowskiego z Poznańskiego Towarzystwa Wioślarzy „Tryton” oraz trenującą w tym klubie Julię Michalską-Płotkowiak, m.in. za zdobycie na XXX Letnich Igrzyskach Olimpijskich w Londynie brązowego medalu. Zawodnikom zajmującym czołowe miejsca w zawodach międzynarodowych i krajowych przyznano ponadto 63 stypendia sportowe, w tym 50 stypendiów dla młodzieży.

Odpoczynek w latach 1990–2004

W latach 90., oprócz mecenatu państwowego i samorządów lokalnych, kulturę poznańską wspierali prywatni sponsorzy. W Poznaniu działalność prowadziło 9 teatrów i instytucji muzycznych dysponujących 3,4 tys. miejsc. Rocznie prezentowały łącznie 2,5 tys. przedstawień dla blisko 570 tys. widzów (2000 r.). Do największych poznańskich scen teatralnych należały: Teatr Nowy, Teatr Polski i Teatr Wielki. Od 1991 r. inaugurowano nowe międzynarodowe konkursy i festiwale: Międzynarodowy Festiwal Teatralny Malta, Międzynarodowy Konkurs Organowy im. Feliksa Nowowiejskiego, Międzynarodowy Festiwal Teatralny MASKI, Międzynarodowy Festiwal Filmowy Off Ciemna, Międzynarodowy Festiwal Chórów Uniwersyteckich Universitas Cantat, Międzynarodowy Festiwal Sztuki Słowa Verba Sacra, Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy im. Georga Philippa Telemanna.

Poznaniacy mogli korzystać z sieci 78 placówek Biblioteki Raczyńskich, w której 115 tys. czytelnikom udostępniono 1,6 mln książek. W mieście działały także m.in.: Biblioteka Domu Bretanii, Biblioteka Instytutu Zachodniego, Biblioteka Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka, Wojewódzka Biblioteka Publiczna oraz sieć bibliotek uczelnianych, szkolnych i zakładów pracy.

Rozwinął się ruch wydawniczy. Powstało wiele prywatnych wydawnictw i zakładów poligraficznych. W Poznaniu wydawanych było 30 prywatnych tytułów prasowych o zasięgu lokalnym i ogólnopolskim, w tym największe dzienniki lokalne o łącznym nakładzie od 200 do 350 tys. egzemplarzy dziennie: „Głos Wielkopolski” (czytany przez 47% poznaniaków), „Gazeta Poznańska” oraz „Gazeta Wielkopolska” – dodatek lokalny do ogólnopolskiego dziennika „Gazeta Wyborcza”. W latach 90. w Poznaniu wychodził także „Dziennik Poznański”, reaktywowany po ponad 50-letniej przerwie dziennik lokalny, a do 2000 r. w mieście mieściła się redakcja tygodnika „Wprost”.

Pod koniec lat 90. w Poznaniu zaczęły powstawać duże, wieloekranowe kompleksy kinowe, budowane przez inwestorów zagranicznych. W 1998 r. otwarto 8-ekranowe Multikino, a w 2001 r. 20-ekranowe Kinepolis, największe kino w mieście. Rocznie w 12 poznańskich kinach odbywało się 27,8 tys. seansów filmowych, które oglądało blisko 1,4 mln widzów (2000 r.).

W mieście odbywało się rocznie ponad 160 imprez sportowych o zasięgu międzynarodowym, lokalnym i regionalnym (2000 r.), spośród których do najważniejszych należały: I Poznań Maraton, Akademickie Mistrzostwa Świata w Wioślarstwie, Motorowodne Mistrzostwa Świata – Formuła 1, Międzynarodowe Oficjalne Zawody w Skokach przez Przeszkody CSIO, Mistrzostwa Europy Seniorów w Kajakarstwie. W Poznaniu odbywały się także tak prestiżowe imprezy jak Mistrzostwa Świata w Kajakarstwie, Mistrzostwa Świata Łodzi Smocznych, Puchar Świata w Kajakarstwie, Puchar Świata w Wioślarstwie, XI Światowe Polonijne Igrzyska Olimpijskie. Działalność sportową, m.in. w sekcjach: piłki nożnej, piłki ręcznej, rugby, pływania, łuczniczych, jeździeckich, sportów wodnych, judo, tenisa ziemnego prowadziło 29 klubów sportowych (2000 r.). W latach 90. powstały nowoczesne obiekty sportowo-rekreacyjne, zlokalizowane nad Jeziorem Maltańskim: zmodernizowany tor regatowy, sztuczny stok narciarski i tor saneczkowy, mini pole golfowe, a teren wokół jeziora został zagospodarowany zielenią i małą architekturą. Zaczęły także powstawać prywatne centra kulturystyczne i kluby fitness. W 1992 r. otwarto pierwszą w Polsce miejską trasę rowerową o długości 5 km, łączącą przez centrum miasta osiedla ratajskie z osiedlami na Winogradach. Cykliści mogli także korzystać z pierwszych w kraju stojaków na rowery oraz kontrapasów.

Turyści mogli korzystać z 54 obiektów noclegowych dysponujących 6,6 tys. miejscami, w tym 22 hoteli (2000 r.). Rocznie przebywało w nich 394 tys. osób, w tym ponad 142 tys. turystów zagranicznych. Do najbardziej renomowanych obiektów hotelowych należały: 4-gwiazdkowy Hotel Trawiński, 4 hotele francuskiej sieci Accor: Hotel Mercure, Hotel Novotel Poznań, Hotel Polonez i Hotel Poznań, a także Hotel Park oraz Hotel Rzymski. W okresie tym zbudowano Hotel Ibis, Hotel Park, Hotel Trawiński oraz Camping Malta. Otwierano także nowe mniejsze prywatne hotele o wysokim standardzie: Hotel Batory, Hotel Dorian, Hotel IOR, Hotel Mat's, Hotel Meridian i Hotel Vivaldi, oraz prywatne obiekty gastronomiczne z funkcją hotelową nawiązujące do wielkopolskich tradycji: Młyńskie Koło oraz Zagroda Bamberska. Ponad połowę terenów zielonych stanowiły lasy (52%), dysponujące bogatą infrastrukturą rekreacyjną. W latach 90. powstawały nowe parki miejskie, m.in. przy ul. Serbska-Rakoczego oraz pod Trasą Katowicką, później na os. Oświetlenia oraz pomiędzy osiedlami Bolesława Śmiałego i Stefana Batorego. W 1992 r. otwarto po wieloletnim remoncie Palmiarnię Poznańską. Dużą renomę zdobyły poznańskie ogrody zoologiczne, które aktywnie włączyły się w międzynarodowe działania na rzecz ochrony ginących gatunków.

Stok narciarski w 1993 r., fot. Jerzy Miecznikowski

zamieszkanie

Opieka zdrowotna

Miasto Poznań pełni funkcję podmiotu tworzącego dla 3 samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej w zakresie leczenia stacjonarnego: Szpitala Miejskiego im. Franciszka Raszei przy ul. Mickiewicza, Wielospecjalistycznego Szpitala Miejskiego im. Józefa Strusia z Zakładem Opiekuńczo-Lecznym przy ul. Szwajcarskiej oraz Zakładu Opiekuńczo-Lecznym i Rehabilitacji Medycznej przy ul. Mogileńskiej. Placówki te podpisały kontrakty z Wielkopolskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia na udzielanie świadczeń. Oprócz zakładów leczenia stacjonarnego należących do Miasta, w Poznaniu działało 18 szpitali cywilnych⁶¹, z tego 5 szpitali, dla których podmiotem tworzącym był Sejmik Województwa Wielkopolskiego⁶², 6 szpitali klinicznych⁶³ oraz 7 szpitali prywatnych⁶⁴. Placówki cywilne dysponowały łącznie 5,8 tys. łóżek (wzrost o 150 w ciągu roku). Zapotrzebowanie społeczne na bezpłatne świadczenia jest większe niż gwarantowane, co wpływa na ograniczoną dostępność niektórych świadczeń.

W 2013 r. prowadzono wiele działań mających wpływ na zakres i jakość świadczonych usług zdrowotnych. Kontynuowano proces przekształcania Wielospecjalistycznego Szpitala Miejskiego im. Józefa Strusia⁶⁵. Na potrzeby szpitala zakupiono karetkę transportową do przewozu pacjentów, aparat do fotoemulsyfikacji oraz głowicę do ultrasonografii przezodbytnicznej. W ramach działań inwestycyjnych w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym i Rehabilitacji Medycznej, dokonano modernizacji sieci telefonicznej oraz modernizacji parteru budynku głównego przy ul. Mogileńskiej. W Szpitalu Miejskim im. Franciszka Raszei realizowano kolejny etap rozbudowy systemu informatycznego oraz wdrożenia e-usług, a także zakupiono m.in. echokardiograf VIVID z wyposażeniem, aparat elektrochirurgiczny, wideoteleskop. Inwestycje wpływające na jakość świadczonych usług medycznych prowadziły także szpitale należące do innych gestorów. W Szpitalu Przemienienia Pańskiego przy ul. Długiej otwarto pierwszą w Poznaniu hybrydową salę operacyjną, umożliwiającą jednoczesne leczenie serca i dużych naczyń przez połączenie sił chirurgów naczyniowych, kardiologów i kardiochirurgów oraz pozwalającą w każdej chwili zmienić metodę operacji – od zabiegu mało inwazyjnego do otwarcia klatki piersiowej i operowania. W Szpitalu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych przy ul. Dojazd zakończono remont oddziału chorób wewnętrznych i kardiologii. Rejonowa Stacja Pogotowia Ratunkowego wzbogaciła się m.in. o 3 nowe ambulanse przekazane przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego. W Wielkopolskim Centrum Onkologii (WCO) oddano do użytku 4-kondygnacyjny budynek, w którym znajduje się m.in. zakład radioterapii oraz oddziały ginekologii onkologicznej i endoskopii. W szpitalu tym rozpoczęto także operacje przy użyciu nowoczesnego tzw. cybernetycznego noża⁶⁶, pozwalającego na dotarcie do wybranego miejsca w ciele pacjenta z dokładnością do 0,1 mm.

⁶¹ Dane za 2012 r.

⁶² Przy ulicach: Juraszów, Garbary, Szamarzewskiego, Krysiewicza, Sanatoryjnej.

⁶³ Przy ulicach: Długiej, Przybyszewskiego, Polnej, 28 Czerwca 1956 r., Szpitalnej, Grunwaldzkiej.

⁶⁴ NZOZ Centrum Medyczne HCP – ul. 28 Czerwca 1956 r., Certus – ul. Grunwaldzka, Klinika Grunwaldzka – ul. Grunwaldzka, Klinika Promienista – ul. Promienista, Klinika Pro Bono – ul. Leszczyńska, Med-Polonia – ul. Obornicka, Medica Celsus – ul. Unii Lubelskiej.

⁶⁵ Polegał on w głównej mierze na wygaszaniu działalności leczniczej w budynkach zlokalizowanych przy ul. Szkolnej i translokacji mieszczących się tam jednostek do obiektu przy ul. Szwajcarskiej. Ostatnie komórki organizacyjne zostały przeniesione w 2012 r., a w 2013 r. przeniesiono Zakład Diagnostyki Obrazowej.

⁶⁶ Jest to druga placówka w Polsce posiadająca tego rodzaju urządzenie.

Szpitalne poznańskie mają znaczenie ponadlokalne, hospitalizowani są tu mieszkańcy nie tylko regionu, ale również pozostałej części kraju. O wysokim poziomie poznańskiego lecznictwa szpitalnego świadczą liczne sukcesy medyczne. W 2013 r. w WCO przeprowadzono pionierski zabieg rekonstrukcji górnego odcinka przewodu pokarmowego z wykorzystaniem tkanek z przedramienia – była to pierwsza tego rodzaju operacja w Polsce. Kardiolodzy ze Szpitala Przemienienia Pańskiego, jako pierwsi w Polsce, wszczepili nowoczesny kardiostymulator pacjentowi cierpiącemu na niewydolność serca. Specjaliści ze Szpitala Klinicznego im. Heliodora Świącickiego przeprowadzili pierwszy w Wielkopolsce laparoskopowy przeszczep nerki. Kardiolodzy z II Kliniki Kardiologii Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego przeprowadzili, pierwszy w Polsce i drugi na świecie, zabieg zmniejszenia zastawki mitralnej serca bez otwierania klatki piersiowej. W poznańskich szpitalach odbywały się także pokazowe operacje, które specjaliści z całego świata mogli obserwować za pośrednictwem sieci internetowej. Wśród nich znalazła się – przeprowadzona w Klinice Otolaryngologicznej Szpitala Klinicznego im. Heliodora Świącickiego – operacja usunięcia części krtani i rekonstrukcji narządu, którą obejrzało ponad tysiąc osób. W 2013 r. Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego uhonorował swoją absolwentkę prof. Marię Siemionow⁶⁷ najwyższym wyróżnieniem – tytułem doktora honoris causa – za osiągnięcia naukowe w zakresie transplantologii, mikrochirurgii i immunologii przeszczepów, w tym za przeprowadzenie najbardziej zaawansowanego i udanego przeszczepu twarzy na świecie, uznanego za wydarzenie przełomowe w medycynie⁶⁸.

Bezpieczeństwo publiczne

Podejmowane działania na rzecz bezpieczeństwa mieszkańców i ograniczenia przestępczości oraz przeciwdziałania zagrożeniom ujęte są w licznych programach przyjętych przez Miasto Poznań. W zaktualizowanej w 2013 r. Strategii Miasta Poznania do roku 2030 jednym z programów strategicznych jest „Bezpieczny Poznań”, którego celem jest podniesienie poziomu bezpieczeństwa poprzez ograniczenie przestępczości i wzrost skuteczności działań w zakresie bezpieczeństwa mieszkańców, poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz zapewnienie ochrony ludności wraz z poprawą skuteczności działań ratowniczych. Wdrażając „Miejski Program Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego”, kontynuowano działania w zakresach represyjnym, prewencyjnym, porządkowym oraz dotyczące ruchu drogowego i zagrożeń nadzwyczajnych. Zwiększeniu bezpieczeństwa wśród dzieci i młodzieży w szkołach i ich otoczeniu służyła realizacja programu „Szkoła wolna od narkotyków i przemocy”, w ramach którego akcje informacyjne oraz promujące zdrowy tryb życia przeprowadzono w poznańskich gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych. Pogłębieniu wiedzy i umiejętności praktycznych młodzieży z zakresu udzielania pierwszej pomocy służyła kontynuacja programu „Wiem jak ratować życie”. We współpracy z miejskimi jednostkami organizacyjnymi w 2013 r. Miasto Poznań rozpoczęło wdrażanie programu „Poznań promuje sztukę nie wandalizm”, którego celem jest ograniczenie malowania graffiti w miejscach

⁶⁷ Prof. Maria Siemionow jest światowej sławy mikrochirurgiem i transplantologiem. Od blisko 20 lat jest Dyrektorem Naukowym Wydziału Chirurgii Plastycznej oraz Kierownikiem Szkolenia Mikrochirurgii w Departamencie Chirurgii Plastycznej w Cleveland Clinic w USA. Pomimo pracy za granicą nadal podtrzymuje kontakty z poznańską uczelnią medyczną, prowadząc wykłady i umożliwiając studentom odbycie praktyk zagranicznych w Cleveland Clinic. Do rozwoju tej współpracy ma się przyczynić uruchomienie w Poznaniu laboratorium, w którym prof. Siemionow mogłaby nadzorować badania z zakresu mikrochirurgii.

⁶⁸ Operację przeprowadzono w 2008 r.

niewyznaczonych do tego celu. Program objął kampanię edukacyjno-informacyjną wskazującą młodzieży legalne formy wyrażania twórczości artystycznej i uświadamiającą o odpowiedzialności prawnej za dewastację, uszkodzenia mienia oraz wandalizm w przypadku umieszczania graffiti na budynkach i innych obiektach do tego nieprzeznaczonych. Ponadto udostępniono 21 przestrzeni do legalnego malowania graffiti. Podniesienie społecznej świadomości zarówno dzieci, jak i dorosłych w zakresie odpowiedzialnych zachowań na drodze było ideą akcji: „Bezpieczna droga do szkoły”, „Bezpieczne wakacje”, „Tydzień bezpieczeństwa pieszych” oraz „Tydzień trzeźwości”. Do osób starszych skierowany był program „Seniorzy – bezpieczeństwo osobiste”. Zorganizowane w jego ramach spotkania w klubach osiedlowych, klubach seniora oraz dziennych domach pomocy społecznej, służyły wskazaniu zagrożeń na jakie mogą być narażeni seniorzy w życiu codziennym.

W trosce o bezpieczeństwo i porządek publiczny kontynuowano współpracę policji z instytucjami i organami administracji publicznej. W jej efekcie m.in. odbyły się na terenie komisariatów spotkania z przedstawicielami jednostek pomocniczych – osiedli zorganizowane w ramach programu „Bezpieczna dzielnica – bezpieczny mieszkaniec”. Celem spotkań była analiza bezpieczeństwa i porządku publicznego, określenie problemów i obaw społeczności lokalnych oraz wskazanie możliwych do podjęcia działań.

W 2013 r. kontynuowano modernizację i rozbudowę systemu monitoringu wizyjnego miasta, stanowiącego narzędzie zwiększające szansę na wykrycie przestępstw i wykroczeń już w momencie ich popełnienia. Monitoringiem wizyjnym objęto miejsca uznane za niebezpieczne (m.in. skrzyżowania o dużym natężeniu ruchu, wiadukty i przystanki komunikacji miejskiej), w pobliżu których na koniec 2013 r. zamontowanych było 426 kamer. W 2013 r. zakończono rozbudowę systemu monitoringu wizyjnego wzdłuż ul. Prymasa Augusta Hłonda wraz z integracją monitoringu pętli Górczyn oraz wymianą systemu zarządzania obrazem. Rozpoczęto modernizację i przebudowę monitoringu wizyjnego na ul. Św. Marcin oraz jego rozbudowę wzdłuż przyległych do tej ulicy ciągów komunikacyjnych, jak również rozbudowę ciągów przyległych do Zintegrowanego Centrum Komunikacyjnego i Handlowego. Ponadto do systemu monitoringu wizyjnego włączono 18 kamer zainstalowanych na przystanku tramwajowym PST „Dworzec Zachodni” oraz 12 kamer zainstalowanych wzdłuż przebudowanego odcinka ul. Grunwaldzkiej.

Podejmowane działania w zakresie bezpieczeństwa dotyczyły również niwelowania zagrożeń ze strony dzikich zwierząt oraz funkcjonowania systemu wykrywania zagrożeń i powiadamiania ludności, w ramach którego działa system informacyjny SMS służący do przesyłania wiadomości tekstowych o zagrożeniach na telefony komórkowe. System rozróżnia dwie grupy odbiorców, tj. zamkniętą (osoby wykorzystujące telefony służbowe) i otwartą (mieszkańcy miasta). W grupie otwartej zarejestrowanych było 8,5 tys. osób.

Miasto Poznań dofinansowało również zakup wyposażenia komisariatów w wielofunkcyjne urządzenia biurowe i informatyczne oraz specjalistycznego umundurowania dla policji.

Rewitalizacja

W 2013 r. uchwalono Miejski Program Rewitalizacji dla Miasta Poznania – trzecia edycja – 2013⁶⁹. Dokument ten został opracowany w celu kontynuowania przedsięwzięć rozpoczętych w 2005 r., gdy władze

⁶⁹ Uchwała Rady Miasta Poznania Nr LVII/892/VI/2013 z 15 października 2013 r.

miasta przystąpiły do opracowania i wdrożenia Miejskiego Programu Rewitalizacji (MPR), będącego ujętą w ramy programowe próbą rewitalizacji zdegradowanych obszarów miejskich. „MPR – trzecia edycja” umożliwi połączenie dokumentów dotyczących działań na obszarach miejskich, przemysłowych i powojkowych w jedną spójną całość. MPR pozostaje programem wieloletnim, okresowo uzupełnianym i aktualizowanym w zakresie uwarunkowań i zadań przewidywanych na kolejne lata ze szczególnym ukierunkowaniem na rozszerzenie działań integracyjnych i aktywizujących różne społeczności miejskie na rzecz budowy porozumień rozwiązujących lokalne problemy. „MPR – trzecia edycja” zwraca uwagę na podniesienie roli drobnych usprawnień dla poprawy jakości życia lokalnych społeczności oraz na kontynuację rozpoczętych wcześniej przeobrażeń obszarów objętych w MPR z dostosowaniem zasięgu tych obszarów do realiów prawno-organizacyjnych i finansowych. Istotnym elementem planowania i wdrażania „MPR – trzeciej edycji” jest partnerstwo i współdziałanie samorządu terytorialnego, społeczności lokalnej oraz innych partnerów (m.in. organizacji społecznych, gospodarczych i pozarządowych) zaangażowanych w działania rewitalizacyjne na danym obszarze. W „MPR – trzeciej edycji” przewiduje się wykorzystanie 3 rodzajów środków finansowych, tj. publicznych własnych (pozyskiwanych przez projektodawców sfery publicznej, w tym Miasto Poznań), publicznych zewnętrznych (pozyskiwanych z budżetu państwa i funduszy europejskich) oraz prywatnych (pozyskiwanych z kapitału prywatnego zarówno krajowego, jak i zagranicznego). Program ten umożliwi także wykorzystanie na rzecz działań rewitalizacyjnych środków finansowych unijnej inicjatywy Jessica. Zakończenie realizacji projektów przewidziane jest w okresie 20–25 lat.

Jako dokument wykonawczy „MPR – trzeciej edycji” opracowano Zintegrowany Program Odnowy i Rozwoju Śródmieścia Poznania na lata 2014–2030⁷⁰. Poznańskie Śródmieście, obejmujące 5 jednostek pomocniczych miasta – osiedli, tj. Jeżyce, Ostrów Tumski–Śródka–Zawady–Komandorię, Stare Miasto, Św. Łazarz oraz Wildę, to teren o szczególnych walorach i znaczeniu dla całego miasta. Program dla Śródmieścia ma służyć integracji działań prowadzonych w centrum Poznania na rzecz ochrony i rozwoju najważniejszych jego wartości. Efektem realizacji działań ma być takie osiągnięcie równowagi w funkcjonowaniu tej części miasta, by w 2030 r. jej struktura funkcjonalno-przestrzenna prezentowała wysokiej jakości system przestrzeni publicznych, dobrze zachowanych i atrakcyjnie eksponowanych obiektów dziedzictwa kulturowego, a także by była miejscem przyjaznym do mieszkania, inwestowania i spędzania wolnego czasu oraz tętniącą życiem, atrakcyjną przestrzenią, stwarzającą warunki do rozwoju kapitału społecznego, aktywności gospodarczej i kulturalnej. W Programie dla Śródmieścia zawarto szereg przedsięwzięć dotyczących poszczególnych sfer funkcjonowania miasta. Mają one umożliwić zintegrowane podejście do wdrażania zadań służących odnowie i rozwojowi Śródmieścia Poznania.

W realizacji programu rewitalizacji wpisały się ponadto m.in. takie inicjatywy podjęte w ciągu roku, jak: zorganizowanie 14 przechadzek z cyklu „Kino, kawiarnia i spacer...”, przeprowadzenie warsztatów w ramach kolejnej edycji akcji „Odmień swoje podwórko”, zorganizowanie kolejnej edycji „Salonu Muzycznego” pt. „Lutosławski na Śródce”. W ramach programu rewitalizacji odbyło się wiele imprez plenerowych, które sprzyjały zwiększeniu aktywności oraz pogłębieniu poczucia tożsamości społecznej, m.in.: II Międzynarodowy Festiwal Gier „Let’s play Poznań”, Bieg Kelnerów, IV Spotkanie Wigilijne na Śródce. Po raz trzeci rozwieziono iluminację świąteczną na ul. Chwaliszewo z okazji Świąt Bożego Narodzenia.

⁷⁰ Uchwała Rady Miasta Poznania Nr LX/930/VI/2013 z 10 grudnia 2013 r.

Działania związane z rewitalizacją poznańskiego Śródmieścia objęły ponadto m.in. powstanie w okolicy Rynku Wildeckiego nowego skweru zieleni, przeorganizowanie zasad poruszania się na ul. Żydowskiej, która stała się częściowo deptakiem, a także zlikwidowanie części miejsc parkingowych na ul. Taczaka, umożliwiając w ten sposób powstanie ogródków kawiarnianych.

Na realizację zadań w obszarze rewitalizacji Miasto Poznań przekazało organizacjom pozarządowym dotację w ramach tzw. „małych grantów”. Otrzymały ją Stowarzyszenie Przyjaciół Śródk i Okolic „Śródeja” (na projekt „Śródeckie Centrum Aktywności”) oraz Loża Patronów Teatru (na projekt „Teatr z Klasą”).

Dostępność komunikacyjna

Dzięki oddanemu do użytku zachodniemu odcinkowi autostrady A2 Poznań zyskał szybkie i komfortowe połączenie z siecią autostrad niemieckich. Zakończenie budowy fragmentu Zachodniej Obwodnicy Poznania w ciągu drogi ekspresowej S11 wraz z węzłem autostradowym Poznań Zachód oraz odcinka Wschodniej Obwodnicy Poznania w ciągu drogi ekspresowej S5 wraz z węzłem autostradowym Poznań Wschód, wyprowadziło poza miasto ruch tranzytowy, szczególnie samochodów ciężarowych, oraz skróciło czas przejazdu przez Poznań. Dostępność komunikacyjną miasta polepszyła także wybudowana autostrada A2 w kierunku wschodnim do Konotopy, zapewniając komfortowe połączenie drogowe Poznania z Warszawą. Trwają prace przy budowie brakującego odcinka Zachodniej Obwodnicy Poznania od Rokietnicy do Tarnowa Podgórnego, a jego otwarcie zaplanowano w połowie 2014 r.

Komunikację międzynarodową zapewniają regularne połączenia lotnicze z Portu Lotniczego Poznań – Ławica, z którego w 2013 r. skorzystało prawie 1,4 mln pasażerów. Poznański port oferował 2 połączenia krajowe i 28 połączeń zagranicznych, m.in. z: Barceloną, Bristolem, Dortmundem, Dublinem, Düsseldorfem, Edynburgiem, Frankfurtem nad Menem, Kopenhagą, Liverpooliem, Londynem, Mediolanem, Monachium, Oslo, Paryżem, Rzymem i Sztokholmem, a także połączenia czarterowe, głównie w rejony Morza Śródziemnego i Afryki. W 2013 r. zakończono prace przy budowie drugiego terminalu pasażerskiego⁷¹, który – wraz z rozbudowaną infrastrukturą lotniskową oraz realizowaną przez Polską Agencję Żeglugi Powietrznej nową 36-metrową wieżą kontroli lotów oraz ośrodkiem radiokomunikacyjnym – umożliwi obsługę większego ruchu lotniczego i przekształci poznańskie lotnisko w nowoczesny port na skalę europejską. Poznańskie lotnisko dysponuje od 2010 r. pierwszym w Europie Centrum Symulatorowym, które kształci pilotów z całej Europy.

Dostępność komunikacyjną Poznania zapewnia także Poznański Węzeł Kolejowy obejmujący 8 linii, w tym 5 linii⁷² o znaczeniu państwowym. W ramach rozpoczętej w 2011 r. budowy Zintegrowanego Centrum Komunikacyjnego i Handlowego – wspólnej inwestycji Grupy PKP SA i węgierskiej firmy TriGranit, obejmującej budowę nowych dworców kolejowego i autobusowego, obiektów biurowych, parkingów, hotelu i galerii handlowej – w 2012 r. otwarto nowy dworzec kolejowy Poznań Główny, a w 2013 r. – galerię handlową i dworzec autobusowy.

⁷¹ Uroczystość otwarcia rozbudowanego terminalu odbyła się w 100. rocznicę działalności Portu Lotniczego Poznań – Ławica.

⁷² Źródło: Rozporządzenie Rady Ministrów z 20 sierpnia 2010 r. w sprawie wykazu linii kolejowych o znaczeniu państwowym.

Województwo Wielkopolskie otrzymało środki unijne na zakup niskopodłogowych elektrycznych pociągów, które będą obsługiwać blisko połowę regionalnych połączeń, w tym trasy łączące Poznań z Koninem, Zbąszynkiem i Gnieznem. Pierwszy z 22 pociągów zakupionych w bydgoskiej firmie PESA dotarł do stolicy Wielkopolski w 2012 r.⁷³

Na stacji Poznań – Franowo został oddany do użytku nowoczesny terminal intermodalny. Obiekt przystosowany do obsługi ładunków kontenerowych przewożonych transportem kombinowanym (m.in. kolejowym i drogowym), będzie obsługiwać początkowo 11 tys., a docelowo nawet do 26 tys. kontenerów rocznie. W Gądkach koło Poznania funkcjonuje jeden z największych w Polsce terminal kontenerowy, który będzie pełnił funkcję centralnego terminalu w kraju i umożliwi bezpośrednie połączenia pomiędzy portami Morza Północnego a Poznaniem.

Komunikacja zbiorowa

W 2013 r. z komunikacji miejskiej skorzystało ponad 171 mln pasażerów. Średni wskaźnik punktualności na liniach dziennych wyniósł 82,6% w przypadku linii tramwajowych i 76,9% w przypadku linii autobusowych. Średnia prędkość komunikacyjna wyniosła 18,7 km/godz. dla tramwajów (35,5 km/godz. dla linii Poznańskiego Szybkiego Tramwaju – PST) oraz 21,3 km/godz. dla autobusów. Długość linii komunikacji miejskiej w Poznaniu wynosiła 1011 km, z czego 76% stanowiła długość linii autobusowych. Tabor komunikacji miejskiej obejmował 226 pociągów tramwajowych oraz 326 autobusów. W 2013 r. zakupiono 5 wagonów tramwajowych Moderus Beta.

W ramach poprawy standardu podróżowania w 2013 r. realizowano liczne inwestycje. Do największych z nich należały prace związane z przedłużeniem trasy PST do Dworca Zachodniego, przebudowa węzła komunikacyjnego rondo Kaponiera oraz budowa nowej zajezdni tramwajowej. Modernizowano także linie tramwajowe w centrum miasta na Wildzie i Nowym Mieście.

Plany rozwoju Poznania zakładają preferencyjne podejście do komunikacji zbiorowej oraz ruchu rowerowego i pieszego, przy jednoczesnym wprowadzeniu ograniczeń dla ruchu samochodowego, szczególnie w centrum miasta – między ul. Solną, Al. Marcinkowskiego, ul. Św. Marcin i al. Niepodległości – wprowadzono ograniczenie prędkości do 30 km/godz. w ramach strefy uspokojonego ruchu „Tempo 30”.

Infrastruktura drogowa

Podstawowym środkiem transportu w Poznaniu są – poza komunikacją miejską – pojazdy samochodowe. Poznań posiada wysoki wskaźnik motoryzacji, który na koniec 2013 r. wyniósł 556 samochodów osobowych na 1000 mieszkańców.

⁷³ W 2014 r. do przewoźnika trafił ostatni 22 EZT PESA Elf. Tym samym firma PESA Bydgoszcz wywiązała się z kontraktu opiewającego na 470 mln zł, z czego 60% pochodziło ze środków Unii Europejskiej w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007–2013.

Rozbudowa infrastruktury drogowej w Poznaniu w dużej części jest finansowana ze środków zewnętrznych. Współfinansowano z nich m.in. przebudowę ulic Grunwaldzkiej, Bałtyckiej i Janikowskiej, wiaduktu Górczyńskiego wschodniego oraz węzła komunikacyjnego ronda Kaponiera. W 2013 r. realizowano także program przebudowy, modernizacji i remontów dróg lokalnych. Na niebezpiecznych skrzyżowaniach wybudowano nowe i zmodernizowano funkcjonujące już sygnalizacje świetlne sukcesywnie podłączane do Centrum Sterowania Ruchem.

Wytyczone na terenie miasta ścieżki rowerowe o łącznej długości 129 km stanowią 12,4% sieci ulic miejskich. Miasto Poznań prowadzi sezonową wypożyczalnię rowerów na dworcu autobusowym na os. Jana III Sobieskiego. Od 2012 r. turyści i mieszkańcy Poznania mogą korzystać także z sieci bezobsługowych wypożyczalni rowerów uruchomionych w ramach „Poznańskiego Roweru Miejskiego”, na który składa się 7 stacji⁷⁴.

W południowo-zachodniej części Poznania rozpoczęto w 2013 r. realizację projektu „System ITS Poznań”, którego głównym celem jest usprawnienie zarządzania ruchem drogowym i transportem publicznym z jednoczesnym zwiększeniem atrakcyjności transportu publicznego⁷⁵.

⁷⁴ Sieć stacji prowadzi wybrana przez Miasto Poznań w drodze przetargu firma Nextbike Polska Sp. z o.o. W 2014 r. zaplanowano rozszerzenie „Poznańskiego Roweru Miejskiego” o 6–8 nowych stacji.

⁷⁵ Zakończenie realizacji projektu zaplanowano w 2015 r.

Zamieszkanie w latach 1990–2004

W latach 90. i na początku XXI w. Miasto Poznań było właścicielem spółek zajmujących się m.in. gospodarką wodno-ściekową, zaopatrzeniem w ciepło, oczyszczaniem miasta, komunikacją miejską oraz społecznym budownictwem mieszkaniowym. Pozostałe media i usługi komunalne były dostarczane przez firmy należące do Skarbu Państwa oraz – w wyniku procesów prywatyzacyjnych i demonopolizacji rynku – firmy prywatne, początkowo głównie z kapitałem zagranicznym.

W latach 90. nastąpił spadek zapotrzebowania na media komunalne, szczególnie wodę i energię ciepłą z sieci miejskiej.

Utrzymano istniejący układ komunikacyjny, obejmujący ponad 1000 km dróg. Koncentrowano się na pracach modernizacyjnych ulic, m.in.: ul. Dolna Wilda, ul. Majakowskiego, ul. Przepadek i Trasa Średnicowa oraz 4 obiektów inżynierskich: II nitka Mostu Lecha, Wiadukt Dolna Wilda, część południowa Wiaduktu Dworcowego oraz Wiadukt Traugutta. Od 1996 r. zaczął działać pionierski w kraju komputerowy system sterowania ruchem drogowym, a rok później system komputerowego wspomaganie sterowania ruchem taboru komunikacji publicznej. W centrum miasta w 1993 r. wprowadzono Strefę Ograniczonego Postoju, w której wyznaczono 6,3 tys. płatnych miejsc parkingowych. Na jej obrzeżach powstało 8 parkingów buforowych.

W 1999 r. rozpoczęto budowę 13 km odcinka autostrady A2, biegnącego w granicach administracyjnych Poznania, stanowiącego południową obwodnicę miasta.

W Poznaniu dynamicznie rozwijała się motoryzacja, na koniec 2000 r. było zarejestrowanych ponad 268 tys. pojazdów, w tym ponad 201 tys. samochodów osobowych. Po mieście jeździło 3,3 tys. prywatnych taksówek, w większości objętych usługą radio-taxi. Rozwój motoryzacji przyczynił się do powstania nowych stacji paliw, budowanych od 1991 r. przede wszystkim przez koncerny zagraniczne, jak m.in.: Aral, BP, Conaco, Esso, Shell, które oprócz sprzedaży paliwa oferowały drobne usługi serwisowe, gastronomiczne i handlowe. W 2000 r. było już ponad 120 stacji paliw.

Z usług komunikacji miejskiej korzystało rocznie 238 mln pasażerów, większość (55%) z sieci tramwajowej (2000 r.). W 1997 r. oddano do użytku unikalną w skali kraju linię tramwajową – Poznański Szybki Tramwaj (PST), łączącą centrum miasta z osiedlami mieszkaniowymi na Piątkowie. Rocznie z PST korzystało 18 mln pasażerów. W latach 90. rozpoczęto proces kompleksowej wymiany taboru autobusowego na nowoczesny niskopodłogowy. W 2004 r. wprowadzono KOMKARTY – nowoczesny system biletu elektronicznego komunikacji miejskiej.

Poznański dworzec kolejowy obsługiwał rocznie 31 mln pasażerów (2000 r.). Połączenia kolejowe, częściowo obsługiwane przez sieć Intercity i Eurocity, łączyły Poznań z Berlinem, Budapesztem, Hoek van Hooland, Kijowem, Kolonią, Moskwą, Ostendą, Paryżem, Pragą, Sankt Petersburgiem i wszystkimi dużymi miastami Polski. Transport towarowy obsługiwała nowoczesna, jedna z największych w Polsce, stacja towarowa rozrządowa z obsługą kontenerową we Franowie, skąd pociągi transportów kombinowanych regularnie kursowały do Hanoweru i Rotterdamu.

Przewoźnicy autobusowi, coraz częściej były to firmy prywatne, zapewniali regularne połączenia dalekobieżne z 10 krajami europejskimi. Prywatyzacją objęto również poznańskie lotnisko. W utworzonej spółce Port Lotniczy Poznań – Ławica Sp. z o.o. udziałowcami zostali: Skarb Państwa, reprezentowany przez

P.P. Porty Lotnicze i Wojewodę Poznańskiego oraz Miasto Poznań. W 2000 r. 5 przewoźników lotniczych: LOT, Euro-LOT, SAS, Eurowings oraz Tag City Air zapewniało regularne połączenia z Brukselą, Dreznem, Düsseldorfem, Hanowerem, Kopenhagą, Norymbergą i Warszawą. Co trzeci pasażer wybierał loty czarterowe do Grecji, Tunezji, Turcji, na Cypr i Majorkę. W 2001 r. oddano do użytku 2 nowoczesne terminale: pasażerski oraz cargo. Z portu lotniczego rocznie korzystało 228 tys. pasażerów (2000 r.).

Demonopolizacja objęła usługi pocztowe i telekomunikacyjne. Od 1998 r. działało 2 operatorów telefonii przewodowej: Telekomunikacja Polska S.A. i Netia Telekom Telmedia S.A. oraz 3 operatorów telefonii komórkowej: Centertel, Polkomtel i Polska Telefonia Cyfrowa. Wszyscy operatorzy oferowali dostęp do sieci Internet. W 1994 r. uruchomiono największe wówczas centrum komputerowe w Polsce – Poznańskie Centrum Usług Superkomputerowo-Sieciowych, wyposażone w 8 superszybkich komputerów obliczeniowych (w tym 3 firmy Cray). Centrum pełniło funkcję operatora miejskiej sieci komputerowej POZMAN i krajowej sieci naukowej POL-34.

W latach 90., oprócz regionalnej stacji telewizyjnej, w Poznaniu rozpoczęła nadawanie sieć telewizji kablowej, której głównym operatorem była Wielkopolska Telewizja Kablowa, w 2004 r. uruchomiono prywatny kanał telewizyjny TV Biznes. W mieście funkcjonowało 11 rozgłośni radiowych o zasięgu lokalnym i regionalnym, w tym Radio ESKA, Radio Merkury oraz Radio RMI.

Poprawiły się warunki mieszkaniowe poznańców. Nowe mieszkania charakteryzowały się wysokim standardem wykończenia i większym metrażem (przeciętnie 59 m²). Pojawiły się nowe formy budownictwa mieszkaniowego: na sprzedaż lub wynajem realizowane przez prywatnych deweloperów oraz społeczno-czynszowe budowane przez należące do Miasta Towarzystwa Budownictwa Społecznego, które zostały założone w Poznaniu jako pierwsze w Polsce. Najwięcej nowych mieszkań powstawało w rejonach ulic: Dąbrowskiego, Krakowskiej, Mostowej, Murawa, Ogrodowej, Poznańskiej, Słowiańskiej, Wojskowej i Wysokiej. Rozwijało się także budownictwo jednorodzinne, szczególnie rezydencjalne na obrzeżach miasta. Zapoczątkowany proces sprzedaży mieszkań komunalnych, spółdzielczych i zakładowych spowodował, że 70% mieszkań w Poznaniu stało się własnością prywatną (2000 r.).

W latach 90., oprócz szkół państwowych, rozpoczęły działalność szkoły prywatne oraz prowadzone przez stowarzyszenia i zakony. W wyniku reformy oświaty wprowadzonej w 1999 r. uległ zmianie system nauczania. W 2000 r. w Poznaniu działało 116 szkół podstawowych oraz 75 gimnazjów, do których uczęszczało 52,7 tys. uczniów. Naukę na poziomie średnim zapewniało 125 szkół ponadgimnazjalnych, w których pobierało naukę 55,8 tys. uczniów. Zasadnicze i średnie szkoły zawodowe przygotowywały do różnych zawodów rocznie 33,6 tys. uczniów. Do 2004 r. w Poznaniu powstało 6 nowych budynków szkolnych, nowe szkolne boiska i sale gimnastyczne.

Pod koniec lat 90. wprowadzono reformę służby zdrowia. Powstały Kasy Chorych, kontraktujące usługi medyczne. Poznańcy mogli się leczyć w 20 publicznych i prywatnych szpitalach, dysponujących 5,4 tys. łóżek oraz w 385 sprywatyzowanych przychodniach i poradniach zdrowia. W 2000 r. otwarto część oddziałów nowego miejskiego szpitala ogólnego przy ul. Szwajcarskiej oraz hospicjum opieki paliatywnej na os. Rusa. Opiekę nad chorymi sprawowało: ponad 3 tys. lekarzy i stomatologów oraz blisko 4,4 tys. pielęgniarek i położnych (2000 r.). W Poznaniu funkcjonowały 2 stacje pogotowia ratunkowego: Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego i prywatna Falk. W latach 90. rozpoczął się proces prywatyzacji aptek. W 2000 r. na 176 funkcjonujących w mieście aptek, 156 stanowiło własność prywatną.

W 1990 r. przeprowadzono ogólnokrajową reformę służb bezpieczeństwa i porządku publicznego. W Poznaniu utworzono Komendę Miejską Policji Państwowej, zajmującą się zwalczaniem przestępstw

i profilaktyką w tym zakresie na terenie miasta i powiatu poznańskiego. Część uprawnień obejmujących działania kontrolno-porządkowe i niektóre wykroczenia uzyskała funkcjonująca od 1991 r. Policja Muncypalna (później Straż Miejska), podległa władzom Miasta. W latach 90. zaczęły powstawać prywatne firmy ochroniarskie oferujące odpłatne usługi w zakresie profesjonalnej ochrony osób i mienia. Rocznie w Poznaniu stwierdzano prawie 40 tys. przestępstw (2000 r.), z których ponad 90% stanowiły przestępstwa kryminalne, szczególnie kradzieże (53%). Wykrywalność sprawców wynosiła blisko 30%. W 2001 r. uruchomiono miejski system monitoringu wizyjnego, obejmujący początkowo rondo Kaponiera i Dworzec Główny PKP. W 1991 r. nastąpiła reforma systemu ochrony przeciwpożarowej, a w 1999 r., po zmianie systemu administracyjnego, powstała Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu, obejmująca swym działaniem miasto i powiat poznański. Poszerzono zakres interwencji straży pożarnej o działania ratownictwa chemicznego, technicznego i ekologicznego. W ciągu roku odnotowywano 2,5 tys. pożarów. Największymi były pożary: Collegium Chemicum, hali produkcyjnej Fabryki Mebli Tapicerowanych, hali recyklingu spółki Rethmann-Sanitech Poznań Sp. z o.o., poddasza Domu Macierzystego Zgromadzenia Sióstr Pasterek od Opatrzności Bożej, stacji kolejki Maltanka, wagonu osobowego PKP na stacji Franowo. W 1999 r. rozpoczęło działalność Centrum Zarządzania Kryzysowego, dwa lata później podjęto budowę systemu łączności służb ratownictwa i bezpieczeństwa publicznego.

Śródmieście w 2000 r., fot. Janusz Korpai

Podsumowanie

Rok 2013 był dla Poznania okresem rozwijającej się gospodarki, o której sile i stabilności stanowiły głównie mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa. Był to rok realizacji nowych inwestycji oraz najniższego w kraju bezrobocia. Atutami miasta, oprócz korzystnego położenia geograficznego, dobrych połączeń komunikacyjnych, wysoko wykwalifikowanych pracowników, jest gospodarka innowacyjna oparta na potencjale naukowo-badawczym oraz takie ikony Poznania jak Międzynarodowe Targi Poznańskie czy Port Lotniczy Poznań – Ławica. Istotne znaczenie ma wreszcie zarządzanie miastem ukierunkowane na realizację kluczowych założeń i wizji. Skutkuje to polepszeniem jakości życia mieszkańców metropolii Poznań oraz zwiększeniem jej atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej.

Poznań od lat utrzymuje pozycję atrakcyjnego i silnego gospodarczo ośrodka w kraju, charakteryzującego się dynamicznym rozwojem przedsiębiorczości i inwestycji. Miasto wyróżnia duża liczba inwestycji w obszarze centrów usług wspólnych, szczególnie Business Process Offshoring oraz Information Technology Offshoring, a także badań i rozwoju. Do największych inwestycji komercyjnych realizowanych w 2013 r. należały m.in.: Business Garden Poznań, Centrum Zaawansowanych Technologii Nobel Tower, Hotel Forza, Galeria A2, Galeria Dębiec, Galeria MM, Malta House, biurowiec Nowe Jeżyce, Park Handlowy Franowo, Poznań City Center, budynki Półwiejska_2, Półwiejska 47, Towarowa, Puro Hotel, Temida Office, UBIQ Business Park. Rozwój gospodarczy Poznania opiera się w znacznym stopniu na działalności mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, które stanowiły 99,8% wszystkich zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. Poznań należy do ścisłej krajowej czołówki pod względem liczby zarejestrowanych firm. Przedsiębiorstwa mające siedzibę w Poznaniu rocznie inwestują kapitał w wysokości blisko 7 tys. zł na mieszkańca. Oprócz firm prywatnych, duże środki finansowe angażują w Poznaniu także organizacje i instytucje publiczne – szkoły wyższe, szpitale, instytucje kultury i samorządy regionalne. Prywatni inwestorzy krajowi coraz chętniej inwestują w powierzchnie biurowe i usługowe oraz zewnętrzne usługi biznesowe. Do Poznania przemieścił swoją siedzibę jeden z największych polskich sklepów internetowych merlin.pl. Stolica Wielkopolski jest także jednym z głównych ośrodków lokalizacji inwestycji zagranicznych. Od 1990 r. w mieście zainwestowano ponad 7 mld USD. Największym zainteresowaniem inwestorów zagranicznych cieszy się produkcja przemysłowa, przede wszystkim motoryzacyjna, spożywcza i farmaceutyczna, oraz handel i usługi. Dwie trzecie kapitału zagranicznego pochodzi z Niemiec, Francji, Wielkiej Brytanii, Japonii i USA, a do największych inwestorów należą: Volkswagen, GlaxoSmithKline, Bridgestone oraz Auchan, Beiersdorf, Dalkia Group, Exide Technologies, IKEA, King Cross Group, Klepierre, Kronospan Holding, Mars, Metro, Neinver, SABMiller, TriGranit, Unilever, Von der Heyden Group.

Dobry stan gospodarki Poznania odzwierciedla wysoka ocena wiarygodności kredytowej miasta. Agencja ratingowa Fitch Ratings przyznała Poznaniowi w 2013 r. międzynarodową ocenę wiarygodności kredytowej najwyższą możliwą do uzyskania przez polski samorząd i równą ocenie Polski. Nadana ocena A- oznacza, że Poznań posiada wysoką zdolność do wywiązywania się z zaciąganych zobowiązań finansowych, a prognoza stabilna wskazuje, że w najbliższym czasie ocena ta nie ulegnie zmianie. Miasto konsekwentnie realizuje politykę mającą na celu zwiększenie możliwości generowania dochodów poprzez takie działania jak tworzenie

wizerunku atrakcyjnego miejsca do zamieszkania, studiowania oraz prowadzenia działalności gospodarczej, czy pozyskiwanie środków zewnętrznych, w tym z funduszy unijnych, na realizowane projekty.

Ważnym elementem rozwoju miasta opartego na wiedzy jest potencjał akademicki obejmujący 27 uczelni, na których studiuje ponad 122 tys. studentów. Zachętą do studiowania w mieście jest wysoka pozycja uczelni w rankingach ośrodków akademickich oraz szeroka oferta edukacyjna. Poznań należy do ośrodków o dużym potencjale naukowo-badawczym. Badania prowadziły nie tylko szkoły wyższe, ale także blisko 100 placówek naukowo-badawczych, w tym 18 placówek Polskiej Akademii Nauk oraz jednostki resortowe, często jedyne w danej branży w skali kraju, uczestniczące w międzynarodowych projektach badawczych. Poznańskie placówki odnosiły sukcesy m.in. w badaniach o charakterze informatycznym, molekularnym, genetycznym, biotechnologicznym, immunologicznym, technologicznym. Placówki te pełniły istotną funkcję proinnowacyjną, a ich liczba, potencjał badawczy oraz jakość prowadzonych badań umożliwiały wdrażanie nowych rozwiązań technicznych i technologicznych. W 2013 r. kontynuowano rozbudowę Poznańskiego Parku Technologiczno-Przemysłowego. Ponadto w Poznańskim Parku Naukowo-Technologicznym afiliowanym przy Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza uruchomiono największy kompleks laboratoryjny w Poznaniu – Zespół Inkubatorów Wysokich Technologii, w Instytucie Logistyki otwarto Krajowe Centrum Innowacji w Logistyce i e-Gospodarce. Na terenie kampusu Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza na Morasku trwa budowa Wielkopolskiego Centrum Zaawansowanych Technologii. Inwestycja jest wspólną inicjatywą 5 poznańskich uczelni, Polskiej Akademii Nauk, Instytutu Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich oraz Poznańskiego Parku Naukowo-Technologicznego. Celem przedsięwzięcia, koordynowanego przez Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, jest stworzenie multidyscyplinarnego ośrodka badawczo-technologicznego, który skupiałby w jednym miejscu najlepszych specjalistów z nauk technicznych, ścisłych oraz przyrodniczych. Uniwersytet Ekonomiczny buduje Centrum Edukacyjne Usług Elektronicznych, Uniwersytet Przyrodniczy – Klinikę Weterynaryjną Dużych i Małych Zwierząt a Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe – Centrum Badawcze Polskiego Internetu Optycznego.

W działania proinnowacyjne włącza się także sektor niepubliczny. Trwa budowa prywatnego Centrum Zaawansowanych Technologii Nobel Tower oraz Inkubatora Biznes i Nauka.

W 2013 r. kontynuowano prace zmierzające do usprawnienia transportu drogowego oraz dalszego umacniania pozycji Poznania jako ważnego ośrodka transportu o znaczenia międzyregionalnym i międzynarodowym. Trwały prace przy budowie ostatniego odcinka Zachodniej Obwodnicy Poznania od Rokietnicy do Tarnowa Podgórnego, którego otwarcie zaplanowano na 2014 r. Komunikację międzynarodową zapewniają regularne połączenia lotnicze z Portu Lotniczego Poznań – Ławica, z którego w 2013 r. skorzystało prawie 1,4 mln pasażerów. Na lotnisku kontynuowano działania zmieniające je w nowoczesny port na skalę europejską, obsługujący zakładany większy ruch pasażerski. W ich rezultacie zakończono prace przy budowie drugiego terminala obsługującego ruch pasażerski, rozbudowie infrastruktury lotniskowej oraz ośrodka radiokomunikacyjnego. W ramach rozpoczętej w 2011 r. budowy Zintegrowanego Centrum Komunikacyjnego i Handlowego, obejmującego budowę nowych dworców kolejowego i autobusowego, infrastruktury drogowej, obiektów biurowych, parkingów, hotelu i galerii handlowej – w 2012 r. otwarto nowy dworzec kolejowy Poznań Główny, a w 2013 r. – dworzec autobusowy oraz galerię handlową. Na stacji kolejowej Poznań – Franowo uruchomiono nowoczesny terminal intermodalny.

W celu podniesienia standardu podróżowania komunikacją miejską prowadzono liczne inwestycje. Do największych z nich należały prace związane z przedłużeniem trasy Poznańskiego Szybkiego Tramwaju do Dworca Zachodniego oraz przebudowa węzła komunikacyjnego rondo Kaponiera. Remontowano także torowiska i infrastrukturę sieciową na Grunwaldzie, Wildzie, Nowym Mieście i w centrum miasta. Wpłynęły one na poprawę bezpieczeństwa ruchu tramwajowego i samochodowego oraz komfort podróżowania, polepszenie parametrów technicznych sieci trakcyjnych oraz zmniejszenie uciążliwości związanych z hałasem. Plany rozwoju Poznania zakładają preferencyjne podejście do komunikacji zbiorowej oraz ruchu rowerowego i pieszego, przy jednoczesnym wprowadzaniu ograniczeń dla ruchu samochodowego, szczególnie w centrum miasta, oraz wdrożenie nowoczesnego inteligentnego systemu wspomagania zarządzaniem ruchem drogowym „System ITS Poznań”.

W ramach rozwoju infrastruktury w dziedzinie kultury oddano do użytku nowe skrzydło Biblioteki Raczyńskich, kontynuowano modernizację Muzeum Literackiego Henryka Sienkiewicza, budowę Bramy Poznania Interaktywnego Centrum Historii Ostrowa Tumskiego oraz współfinansowaną przez Miasto Poznań i Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego odbudowę Zamku Królewskiego na Wzgórzu Przemysła. Kulturalna mapa Poznania wzbogaciła się także o otwartą na poznańskiej Cytadeli Scenę Wspólną Teatru Łejery i Centrum Sztuki Dziecka. Systematyczne podnoszenie jakości życia mieszkańców to także podejmowane działania: w celu zabezpieczenia potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży; w zakresie profilaktyki i ochrony zdrowia różnych grup wiekowych; zmierzające do zapewnienia mieszkańcom szerokiej oferty spędzania czasu wolnego (w tym rekreacyjno-sportowej), jak również zwiększenia poczucia bezpieczeństwa oraz przedsięwzięcia związane z polepszeniem stanu środowiska, w tym budowa spalarni odpadów – największego w kraju projektu, realizowanego w systemie partnerstwa publiczno-prywatnego. Wielokierunkowy charakter prowadzonych w 2013 r. działań i inwestycji dowodzi, że rozwój Poznania przebiega zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, uwzględnia współczesne wyzwania stawiane miastu wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców.

Załączniki

Kalendarium 2013

Styczeń

9.01–18.01	XVI Dzień Judaizmu
10.01	Poznańska Gala Sportu 2013
13.01	XXI Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy
28.01	integracja komunikacji gminy Suchy Las i Poznania

Luty

8.02	zakończenie prac nad „Strategią rozwoju rzeki Warty w Poznaniu 2012–2030”
21–23.02	IV Międzynarodowy Festiwal Fletowy
22–23.02	Międzynarodowy Mityng Pływania Synchronicznego „Poznań Synchro Cup 2013”
22–24.02	VI Festiwal Atelier Polskiego Teatru Tańca
23.02	90 lat Wielkopolskiego Muzeum Wojskowego

Marzec

1.03	Otwarcie Galerii MM
3–4.03	XX Kaziuk Wileński w Poznaniu
5–8.03	V edycja „arena DESIGN”
9–26.03	XIII Festiwal Muzyki Pasyjnej i Paschalnej
15–17.03	XII Poznańskie Spotkania Targowe „Książka dla dzieci i młodzieży”
16–17.03	Targi Aktywni 50+
16.03	IX Bieg „Maniacka Dziesiątka”
17–23.03	XXIII Dni Kultury Francuskiej i Frankofonii
22–24.03	Festiwal Fantastyki Pyrkon 2013
23–25.03	X Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy im. Georga Philippa Telemanna

Kwiecień

7.04	6. Poznań Półmaraton
9–11.04	XVI Poznański Festiwal Nauki i Sztuki
10–13.04	Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej – 42. Poznańska Wiosna Muzyczna
18–21.04	XXVIII Dni Ułana – Święto 15. Pułku Ułanów Poznańskich
18–21.04	IV Międzynarodowy Festiwal Kultury Komiksowej Ligatura 2013
19–26.04	IV Międzynarodowy Festiwal Muzyki Kameralnej „Q’arto Mondì”

24–25.04 VI Forum Gospodarcze Metropolii Poznań
27–28.04 6. Poznań za pół ceny

Maj

1.05–31.08 KontenerART – VI edycja Mobilnego Centrum Kultury nad Wartą
2–23.05 World Press Photo 2013
7–9.05 12. Międzynarodowe Warsztaty Niepokoju Twórczego „Biennialowa Kieszka Vincenta”
8–15.05 X Tydzień Bibliotek
13–26.05 VI Festiwal Kultury Ukraińskiej „Ukraińska Wiosna”
15.05–14.07 40. Mistrzostwa Europy Juniorów w Pływaniu
18–19.05 Noc Muzeów 2013
23–26.05 Juwenalia
24–28.05 VI Spotkania Teatralne „Bliscy Nieznajomi”
25.05 Międzynarodowe Bańki Mydlane 2013
26.05 Festyn Zdrowotny połączony z Ogólnopolskim Festynem Rodzinnym z okazji Dnia Dziecka
27.05 wmurowano kamień węgielny pod ekologiczny park biznesowy Business Garden Poznań
27.05–2.06 II Międzynarodowy Festiwal Gier „Let’s Play Poznań”
30.05–2.06 Puchar Świata w Sprincie Kajakowym

Czerwiec

2–20.06 10. Poznańska Wiosna Baletowa
7–9.06 VI Ethno Port Poznań 2013 – festiwal muzyki świata
6–9.06 Międzynarodowe Zawody w Skokach przez Przeszkody CSI4* – IV Memoriał im. Macieja Frankiewicza
15–30.06 38. Jarmark Świętojański
18.06 wmurowano kamień węgielny pod budowę Centrum Badawczego Polskiego Internetu Optycznego
18–23.06 IV Międzynarodowy Dziecięcy Festiwal Folkloru
21.06 Noc Kupały
24–27.06 VIII Poznańska Spartakiada Seniorów
24.06–20.07 Malta Festiwal Poznań 2013 – 23. edycja
27–30.06 Mistrzostwa Europy Juniorów i U23 w Sprincie Kajakowym
20.06–30.06 obchody 57. rocznicy Powstania Poznańskiego Czerwca 1956 r.
29.06 obchody Święta Patronów Miasta oraz uroczysta sesja Rady Stołecznego Miasta Poznania
29.06 otwarcie nowego skrzydła Biblioteki Raczyńskich
30.06–3.07 Gran Turismo Polonia

Lipiec

13.07	46. Międzynarodowy Maraton Pływacki „Wpław przez Kiekrz”
13–21.07	VI Międzynarodowy Festiwal Filmów Animowanych „Animator 2013”
13–21.07	Międzynarodowy Turniej Tenisowy ATP Challenger Poznań Open
25–28.07	VII Tzadik Poznań Festiwal

Sierpień

2–9.08	III Międzynarodowy Festiwal Filmu i Muzyki „Transatlantyk”
4.08	Lotto Triathlon Poznań 2013
10–18.08	Mistrzostwa Świata w Piłce Nożnej Ulicznej Środowisk Bezdomnych i Trzeźwościowych
12–18.08	XIII Światowy Przegląd Folkloru „Integracje 2013”
15–18.08	VII Ogólnopolski Festiwal Dobrego Smaku
15.08–7.09	VI Festiwal Polska Akademia Gitary
17–24.08	X Międzynarodowy Festiwal Teatrów Tańca „Dancing Poznań 2013”
21–25.08	VII Festiwal Sztuki Ludowej
22–25.08	Mistrzostwa Europy w Kajak Polo
24–25.08	Dni Twierdzy Poznań
30.08–1.09	III Festiwal „Stara Gazownia”

Wrzesień

5–6.09	Poznański Salon Maturzystów „Perspektywy 2013”
5–8.09	VIII Akademickie Mistrzostwa Europy w Wioślarstwie
10.09	otwarcie King Sejong Institute
15.09	Poznań Business Run 2013
17.09	otwarcie Ośrodka Edukacji Teatralnej „Łejery”
17.09	otwarcie Wielkopolskiego Centrum Ekonomii Solidarnej im. Cyryla Ratajskiego
25.09	otwarcie nowego pasażu handlowego na Franowie
27.09	VII Noc Naukowców
28.09–31.10	3. edycja „Senioralni. Poznań”
28–29.09	VIII Weekend z Historią

Październik

1.10	Poznańska Inauguracja Akademicka
4.10	wmurowano kamień węgielny pod kolejny segment Poznańskiego Parku Technologiczno-Przemysłowego
8–20.10	VII Art & Fashion Festival
9–11.10	XVII Poznańskie Dni Książki nie tylko Naukowej
17–19.10	VI Nostalgia Festiwal Poznań

11–13.10	4. A cappella Poznań Festival
12–18.10	6. Międzynarodowy Festiwal Twórczości Kobiet „No Women No Art”
13.10	14. Poznań Maraton im. Macieja Frankiewicza
17–19.10	Targi Regionów i Produktów Turystycznych Tour Salon
25.10	otwarcie Poznań City Center

Listopad

4–7.11	36. Międzynarodowy Listopad Poetycki
6.11	otwarcie Krajowego Centrum Innowacji w Logistyce i e-Gospodarce w nowo wybudowanym budynku Instytutu Logistyki i Magazynowania
10.11–2.12	XIII Festiwal Sztuki Słowa Verba Sacra
13–14.11	międzynarodowa konferencja „Dane do szuflady czy barometr zmian”
15–16.11	VIII Międzynarodowy Festiwal Flamenco Duende Poznań 2013
17–24.11	XIII Poznańskie Dni Verdiego
20–24.11	17. Międzynarodowy Festiwal Filmów Dokumentalnych „Off Cinema”
21.11	WorkGate 2013
29.11–1.12	VIII Festiwal Jazzowy „Made in Chicago”
29.11–9.12	XI Poznański Festiwal Mozartowski

Grudzień

1–8.12	31. Międzynarodowy Festiwal Filmów Młodego Widza „Ale Kino!”
5–8.12	Międzynarodowe Halowe Zawody w Skokach przez Przeszkody CSI3*–W „Cavaliada”
7–8.12	Lech Cup 2013 – międzynarodowy turniej piłki nożnej chłopców do lat 12
10.12	uchwalenie przez Radę Miasta Poznania „Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030. 2013 Aktualizacja”
10–14.12	V Międzynarodowy Festiwal Filmów Dokumentalnych Tranzyt
6–15.12	XVII Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Maski”
14–15.12	VIII Międzynarodowy Festiwal Rzeźby Lodowej
19.12	uruchomienie terminalu intermodalnego na stacji Poznań – Franowo
27.12	obchody 95. rocznicy wybuchu powstania wielkopolskiego 1918–1919
31.12	Sylwester miejski

Projekty unijne realizowane przez Miasto Poznań oraz spółki, których właścicielem lub współwłaścicielem jest Miasto Poznań w perspektywie finansowej 2007–2013*

Lp.	Program/projekt	Beneficjent	Wartość projektu w zł	Dofinansowanie UE w zł
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko			3 767 165 001	1 561 148 575
1.	System gospodarki odpadami dla Miasta Poznania	Miasto Poznań	1 041 555 785	352 000 000
2.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej dla ochrony zasobów wodnych w Poznaniu i okolicach – etap I	AQUANET SA	363 217 804	158 949 232
3.	Zakup nowoczesnego, niskopodłogowego taboru tramwajowego	MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO KOMUNIKACYJNE w Poznaniu Sp. z o.o.	386 988 049	185 749 104
4.	Budowa zajezdni tramwajowej Franowo w Poznaniu	MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO KOMUNIKACYJNE w Poznaniu Sp. z o.o.	321 078 211	152 579 344
5.	Odnowa infrastruktury transportu publicznego w związku z organizacją EURO 2012	Miasto Poznań, Zarząd Transportu Miejskiego, Infrastruktura Euro Poznań 2012 Sp. z o.o.	244 000 000	100 000 000
6.	Port Lotniczy Poznań–Ławica – rozbudowa i modernizacja infrastruktury lotniskowej i portowej	Port Lotniczy Poznań–Ławica Sp. z o.o.	291 001 101	88 040 000
7.	Przebudowa węzła Antoninek w ciągu ul. Warszawskiej w Poznaniu (DK 92)	Miasto Poznań, Zarząd Dróg Miejskich	116 210 791	80 971 263
8.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej dla ochrony zasobów wodnych w Poznaniu i okolicach – etap III	AQUANET SA	187 187 693	75 915 800
9.	System ITS Poznań	Miasto Poznań, Zarząd Dróg Miejskich	96 151 122	75 127 523
10.	Przebudowa węzła komunikacyjnego rondo Kaponiera	Miasto Poznań, Zarząd Dróg Miejskich, Zarząd Transportu Miejskiego	239 815 380	72 361 131
11.	Przebudowa wiaduktu Górczyńskiego Wschodniego w Poznaniu (DK 5)	Miasto Poznań, Zarząd Dróg Miejskich	63 450 422	49 835 087
12.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej dla ochrony zasobów wodnych w Poznaniu i okolicach – etap IV	AQUANET SA	101 912 543	38 066 503
13.	Rozbudowa Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu	Biblioteka Raczyńskich	72 860 639	31 895 628

Lp.	Program/projekt	Beneficjent	Wartość projektu w zł	Dofinansowanie UE w zł
14.	Przebudowa kompleksu Sali Wielkiej CK „Zamek” w Poznaniu celem efektywnego wykorzystania dziedzictwa kulturowego	Centrum Kultury „Zamek”	62 348 693	27 225 152
15.	Budowa dwujezdniowej ul. Nowe Zawady w Poznaniu (DK 5) – etap II od ul. Głównej do ul. Podwale	Miasto Poznań, Zarząd Dróg Miejskich	86 661 369	20 874 731
16.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej dla ochrony zasobów wodnych w Poznaniu i okolicach – etap II	AQUANET SA	43 929 983	18 590 253
17.	Centrum Urazowe przy ul. Szwajcarskiej 3 w Poznaniu – adaptacja pomieszczeń, zakup wyposażenia, budowa niezbędnej infrastruktury, w tym lądowiska dla śmigłowców	Miasto Poznań, Wielospecjalistyczny Szpital Miejski im. Józefa Strusia	11 319 663	9 271 933
18.	Przebudowa skrzyżowania ulic Bałtyckiej i Janikowskiej w Poznaniu – DK 92	Miasto Poznań, Zarząd Dróg Miejskich	12 933 370	8 818 267
19.	Poprawa systemu ochrony lotniska Poznań–Ławica	Port Lotniczy Poznań–Ławica Sp. z o.o.	12 668 571	8 754 704
20.	Rozwój systemów bezpieczeństwa w zakresie przeciwpożarowym i eksploatacyjnym lotniska Poznań–Ławica	Port Lotniczy Poznań–Ławica Sp. z o.o.	11 873 812	6 122 920
Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka			116 846 347	74 488 622
21.	Interaktywne Centrum Historii Ostrowa Tumskiego w Poznaniu jako kolebki państwowości i chrześcijaństwa w Polsce	Miasto Poznań	98 900 000	59 340 000
22.	Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w Poznaniu	Miasto Poznań	17 749 439	14 981 290
23.	Poznańskie Centrum Logistyczne Franowo – Żegrze – dokumentacja studialna dla zagospodarowania terenów inwestycyjnych	Miasto Poznań	196 908	167 372
Pomoc Techniczna			2 012 320	1 811 088
24.	Badania i opracowanie planu transportowego Aglomeracji Poznańskiej	Miasto Poznań	2 012 320	1 811 088
Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007–2013			929 236 008	376 208 385
25.	Budowa trasy tramwajowej os. Lecha – Franowo	Miasto Poznań, Zarząd Transportu Miejskiego	265 837 332	99 873 043

Lp.	Program/projekt	Beneficjent	Wartość projektu w zł	Dofinansowanie UE w zł
26.	Zakup nowoczesnych przyjaznych środowisku autobusów niskopodłogowych	MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO KOMUNIKACYJNE w Poznaniu Sp. z o.o.	94 131 449	58 842 572
27.	Przedłużenie trasy Poznańskiego Szybkiego Tramwaju (PST) do Dworca Zachodniego w Poznaniu	Miasto Poznań, Zarząd Transportu Miejskiego	136 071 694	55 008 450
28.	Port Lotniczy Poznań–Ławica – modernizacja infrastruktury lotniczej	Port Lotniczy Poznań–Ławica Sp. z o.o.	60 600 972	29 694 476
29.	Poznańska Elektroniczna Karta Aglomeracyjna	Miasto Poznań, Zarząd Transportu Miejskiego	44 859 585	29 606 481
30.	Przebudowa ul. Bukowskiej w Poznaniu (DW 307) na odcinku od planowanego skrzyżowania z III ramą komunikacyjną (ul. Prosta) do granicy miasta	Miasto Poznań, Zarząd Dróg Miejskich	154 825 327	19 970 476
31.	Zakup nowoczesnych przyjaznych środowisku autobusów niskopodłogowych – etap II	MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO KOMUNIKACYJNE w Poznaniu Sp. z o.o.	24 899 376	16 018 960
32.	Przebudowa ul. Bułgarskiej w Poznaniu na odcinku od ul. Marcelińskiej do ul. Grunwaldzkiej	Miasto Poznań, Zarząd Dróg Miejskich	30 957 561	14 677 253
33.	Przebudowa ul. Winogrody od ul. Armii Poznań do ul. Szelągowskiej w Poznaniu	Miasto Poznań, Zarząd Dróg Miejskich	36 311 465	11 496 217
34.	Rozwój Poznańskiego Parku Technologiczno-Przemysłowego wraz ze stworzeniem systemu wsparcia przedsiębiorstw – etap I	Wielkopolskie Centrum Wspierania Inwestycji Sp. z o.o.	30 709 461	9 550 487
35.	Rezerwat Archeologiczny na Ostrowie Tumskim w Poznaniu	Muzeum Archeologiczne w Poznaniu	9 683 903	5 422 008
36.	Modernizacja Portu Lotniczego Poznań–Ławica w zakresie infrastruktury lotniskowej	Port Lotniczy Poznań–Ławica Sp. z o.o.	8 303 510	5 161 951
37.	Termomodernizacja obiektów oraz zainstalowanie kolektorów słonecznych w Wielospecjalistycznym Szpitalu Miejskim przy ul. Szwajcarskiej 3 w Poznaniu	Wielospecjalistyczny Szpital Miejski im. Józefa Strusia	4 130 856	2 981 988
38.	Utworzenie i wyposażenie Domu Pomocy Społecznej przy ul. Zamenhofska 142 A w Poznaniu	Miasto Poznań, Dom Pomocy Społecznej przy ul. Konarskiego w Poznaniu	3 598 709	2 699 032
39.	Budowa Szpitala ZOZ Poznań – Stare Miasto – zakup i montaż aparatury i sprzętu medycznego do diagnostyki, terapii oraz wyposażenia szpitala	Wielospecjalistyczny Szpital Miejski im. Józefa Strusia	3 575 540	2 619 148

Lp.	Program/projekt	Beneficjent	Wartość projektu w zł	Dofinansowanie UE w zł
40.	Rozbudowa ogólnodostępnej infrastruktury w Nowym Zoo w Poznaniu, a przez to wzrost efektywności wykorzystania istniejących walorów turystycznych	Miasto Poznań, Ogród Zoologiczny w Poznaniu	4 888 192	2 568 674
41.	Przebudowa i renowacja zabytkowego obiektu Muzeum Literackiego Henryka Sienkiewicza w Poznaniu	Biblioteka Raczyńskich	2 799 133	1 652 485
42.	Zakup aparatury diagnostyczno-zabiegowej niezbędnej w procesie leczenia chorób urologicznych dla Szpitala ZOZ Poznań – Stare Miasto	Wielospecjalistyczny Szpital Miejski im. Józefa Strusia	1 858 515	1 392 056
43.	Zakup aparatury do cyfrowej diagnostyki rentgenowskiej dla Zakładu Diagnostyki Rentgenowskiej w ZOZ Poznań – Stare Miasto	Wielospecjalistyczny Szpital Miejski im. Józefa Strusia	1 752 185	1 312 500
44.	Zakup sprzętu medycznego dla oddziału noworodkowego oraz położniczo-ginekologicznego w Szpitalu im. F. Raszei w Poznaniu	Szpital Miejski im. Franciszka Raszei	1 808 463	1 262 521
45.	Poznański Klaster Edukacyjny – wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw zaangażowanych w proces wspomagania kształcenia	Miasto Poznań, Poznańskie Centrum Edukacji Ustawicznej i Praktycznej	2 045 540	815 395
46.	Termomodernizacja budynku Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego i Rehabilitacji Medycznej przy ul. Mogileńskiej	Zakład Opiekuńczo-Leczniczny i Rehabilitacji Medycznej	1 205 110	834 415
47.	Zakup pomocy dydaktycznych do spawalni i pracowni obrabiarek sterowanych numerycznie dla Poznańskiego Centrum Edukacji Ustawicznej i Praktycznej	Miasto Poznań, Poznańskie Centrum Edukacji Ustawicznej i Praktycznej	1 765 927	706 371
48.	Design z Wielkopolski – promocja kultury regionu	Miasto Poznań	708 542	570 672
49.	Nowe Stulecie	Centrum Kultury „Zamek”	585 361	497 557
50.	Kampania informacyjno-edukacyjna dla mieszkańców Wielkopolski o zmianach klimatu na świecie i o zagrożeniach z tym związanych	Miasto Poznań	375 246	262 672
51.	Księgi i sztuka. Dziedzictwo po Edwardzie i Atanazym Raczyńskich	Biblioteka Raczyńskich	293 265	243 801
52.	To jest Twoje dziedzictwo. Kampania informacyjna budująca tożsamość regionalną mieszkańców Wielkopolski	Muzeum Archeologiczne	269 432	207 584

Lp.	Program/projekt	Beneficjent	Wartość projektu w zł	Dofinansowanie UE w zł
53.	„Ecodriving bezpiecznego Poznania” – program dla Wielkopolan jak chronić środowisko, poprawiać bezpieczeństwo i ekonomię jazdy samochodem	Miasto Poznań	324 571	227 200
54.	System Informacji Turystycznej	Wielkopolska Organizacja Turystyczna	59 786	31 940
Program Operacyjny Kapitał Ludzki			107 601 835	90 205 359
55.	Pomoc – Aktywizacja – Wsparcie (PAW)	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu	24 052 520	19 729 763
56.	Szkoła i Uniwersytet – wspólne działania na rzecz podniesienia jakości studenckich praktyk pedagogicznych	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	4 950 001	4 207 501
57.	Dobra szkoła – lepsza praktyka – doskonali nauczyciel. Przygotowanie szkół i opiekunów praktyk do efektywnej współpracy ze studentami chemii	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	4 830 556	4 105 973
58.	Nowoczesne strategie wielostronnego przygotowania studentów do zawodu nauczyciela wspomagane internetowym systemem kształcenia. Przyroda w praktyce szkolnej	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	3 366 531	2 861 551
59.	Opracowanie i wdrożenie modelowego programu praktyk nauczycielskich dla studentów Wydziału Matematyki i Informatyki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	3 179 383	2 702 476
60.	Edukacja na miarę naszych potrzeb	Miasto Poznań, Zespół Szkół Mechanicznych im. KEN w Poznaniu	2 980 337	2 600 334
61.	Podstawą dobra praktyka	Wyższa Szkoła Zawodowa „Kadry dla Europy”	2 392 100	2 033 285
62.	Nowe modele praktyk pedagogicznych dla studentów przygotowujących się do zawodu nauczyciela wychowania przedszkolnego i wczesnoszkolnego	Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa w Poznaniu	1 798 102	1 528 387
63.	Akademia Małego Poznaniaka	Miasto Poznań	5 358 246	4 554 509
64.	Monitorowanie jakości usług publicznych jako element zintegrowanego systemu zarządzania jednostkami samorządu terytorialnego	Gmina Miejska Kraków, Miasto Poznań	5 051 800	4 294 030

Lp.	Program/projekt	Beneficjent	Wartość projektu w zł	Dofinansowanie UE w zł
65.	Systemowe wsparcie usług edukacyjnych w poznańskich szkołach zawodowych szansą na rozwój zawodowy uczniów w Poznaniu	Miasto Poznań	4 285 983	3 529 633
66.	Zespół Szkół Mechanicznych w Poznaniu to najlepszy wybór na przyszłość	Miasto Poznań, Zespół Szkół Mechanicznych im. KEN w Poznaniu	2 060 373	1 781 748
67.	Wielkopolski system monitorowania i prognozowania	Politechnika Poznańska, Miasto Poznań	1 956 029	1 762 960
68.	Gotowi na przyszłość – systemowy program doradztwa edukacyjno-zawodowego w poznańskich szkołach zawodowych	Miasto Poznań, Zespół Szkół Licealno-Technicznych w Poznaniu	1 979 576	1 727 180
69.	Reintegracja 45 plus – ułatwienie dostępu do rynku pracy osobom powyżej 45. roku życia z Poznania i powiatu poznańskiego	Miasto Poznań	1 750 615	1 545 441
70.	Poznański Rockefeller – promocja i rozwój przedsiębiorczości na terenie Miasta Poznania	Miasto Poznań	1 796 348	1 526 896
71.	Potwierdź swoje kwalifikacje zawodowe	Miasto Poznań	1 494 274	1 270 133
72.	Modernizacja oferty kształcenia zawodowego i dostosowanie jej do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy (wprowadzenie nowych i modyfikacja kierunków kształcenia, programów) w Poznaniu i powiecie	Miasto Poznań	1 442 483	1 187 927
73.	Najlepsze kadry dla Wielkopolski – Top skills for Wielkopolska – szkolenie kadr dla innowacyjnych sektorów wysokiej szansy w Wielkopolsce	Wielkopolska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości Sp. z o.o., Miasto Poznań	1 238 131	1 052 412
74.	Mechatronika – zawód dla Ciebie!	Miasto Poznań, Zespół Szkół Mechanicznych im. KEN w Poznaniu	1 181 360	1 030 160
75.	Wolontariat wart poznania	Doradztwo Gospodarcze DGA SA, Miasto Poznań	1 178 041	1 001 335
76.	Jeżeli mechatronika to tylko w Zespole Szkół Mechanicznych w Poznaniu	Miasto Poznań, Zespół Szkół Mechanicznych im. KEN w Poznaniu	1 149 084	960 784
77.	Zespół Szkół Mechanicznych w Poznaniu uczy ciekawie i nowocześnie	Miasto Poznań	936 886	936 886
78.	Moja pierwsza firma	Miasto Poznań, Zespół Szkół Handlowych w Poznaniu	1 088 698	920 007

Lp.	Program/projekt	Beneficjent	Wartość projektu w zł	Dofinansowanie UE w zł
79.	Uczeń z certyfikatem – sojusznik pracodawcy	Miasto Poznań, Zespół Szkół Handlowych w Poznaniu	1 036 854	868 063
80.	Mechanik motocyklowy z pasją	Miasto Poznań	954 844	833 101
81.	Moja Samochodówka – kształcimy fachowców	Miasto Poznań, Zespół Szkół Samochodowych w Poznaniu	948 385	822 865
82.	Schematom stop! Wspólne działania instytucji pomocy społecznej i instytucji rynku pracy – pilotaż	Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich	770 003	770 003
83.	Czas na profesjonalistów – podniesienie jakości procesu kształcenia uczniów poznańskich szkół zawodowych	Miasto Poznań, Zespół Szkół Samochodowych w Poznaniu	893 144	758 476
84.	Alternatywne formy opieki dla dzieci pracowników Urzędu Miasta Poznania	Miasto Poznań	877 287	745 694
85.	Spełniamy nasze marzenia	Miasto Poznań, Gimnazjum nr 20 im. o. Mariana Żelazka w Poznaniu	804 204	683 573
86.	Człowiek przedsiębiorczy filarem gospodarki rynkowej	Miasto Poznań	792 413	673 551
87.	Potrzeby kadrowe przedsiębiorców aglomeracji poznańskiej na tle kierunków społeczno-gospodarczego rozwoju regionu – diagnoza, prognoza, monitoring	Miasto Poznań	776 307	659 861
88.	Rewitalizacja w budowie – tworzymy zręby rewitalizacji w Polsce	Miasto Poznań, Fundacja SIC!	763 668	649 248
89.	Kompleksowy system informacji edukacyjnej podstawą wsparcia kształcenia ustawicznego w Poznaniu	Miasto Poznań	671 905	617 196
90.	Mówię, liczę, doświadczam – fundament edukacyjnego sukcesu	XI Liceum Ogólnokształcące im. Jadwigi i Wacława Zembrzuskich w Poznaniu	725 714	616 857
91.	Pierwsze kroki w biznesie	Miasto Poznań, Zespół Szkół Handlowych w Poznaniu	637 960	555 715
92.	Język rosyjski w połączeniu z językiem angielskim dodatkowym atutem młodego pokolenia w karierze edukacyjnej i zawodowej – źródłem nowych możliwości poznawczych	Miasto Poznań, XI Liceum Ogólnokształcące im. Jadwigi i Wacława Zembrzuskich w Poznaniu	633 890	538 807
93.	NOVUS – program rozwoju administracji samorządowej Warszawy, Poznania, Lublina, Ełku i Łodzi	Miasto Stołeczne Warszawa, Miasto Poznań	586 315	516 334

Lp.	Program/projekt	Beneficjent	Wartość projektu w zł	Dofinansowanie UE w zł
94.	Edukacja włączeniowa w Liceum Uzupełniającym na podbudowie Zasadniczej Szkoły Zawodowej w Zespole Szkół Łączności w Poznaniu	Miasto Poznań, Zespół Szkół Łączności w Poznaniu	581 296	494 102
95.	Praktyczne doświadczenia kluczem sukcesu zawodowego	Poznańskie Centrum Edukacji Ustawicznej i Praktycznej	482 039	482 039
96.	Podniesienie jakości kształcenia w Zespole Szkół Łączności w Poznaniu	Miasto Poznań	463 454	463 454
97.	Ciekawiej kształcić to lepiej przygotować do zawodowej przyszłości	Miasto Poznań, Zespół Szkół Elektrycznych nr 1 w Poznaniu	543 920	462 420
98.	+ Lakiernik – profesjonalista na rynku pracy	Miasto Poznań, Zespół Szkół Samochodowych w Poznaniu	542 170	457 822
99.	Naukowiec w biznesie – staże pracowników naukowych w przedsiębiorstwach	Miasto Poznań	523 032	444 577
100.	Kształcenie ustawiczne na odległość metodą blended learning w zawodzie technik telekomunikacji w Zespole Szkół Łączności w Poznaniu	Miasto Poznań	448 341	435 073
101.	Logistyk – absolwent z praktyką	Miasto Poznań, Zespół Szkół Handlowych w Poznaniu	418 800	418 800
102.	Klucz do sukcesu	Miasto Poznań, Zespół Szkół Komunikacji im. Hipolita Cegielskiego w Poznaniu	466 712	396 705
103.	Edukacja w zakresie nowoczesnych technologii, zasad BHP i fachowego języka angielskiego i niemieckiego – szansą na lepszy start zawodowy młodego pokolenia	Miasto Poznań, Zespół Szkół Elektrycznych nr 1 w Poznaniu	462 339	392 204
104.	Szkolna platforma internetowa w Zespole Szkół Zawodowych nr 2 w Poznaniu	Miasto Poznań, Zespół Szkół Zawodowych nr 2 w Poznaniu	421 088	354 077
105.	Moja wiedza – moim sukcesem	Miasto Poznań, Poznańskie Centrum Edukacji Ustawicznej i Praktycznej	398 909	340 109
106.	Z matematyką do sukcesu	Miasto Poznań	402 249	341 912
107.	Mój pierwszy biznes	Miasto Poznań	384 360	326 706
108.	Centrum Aktywności	Miasto Poznań, Zespół Szkół Specjalnych nr 102 w Poznaniu	378 497	321 722
109.	Dążymy do perfekcji	Miasto Poznań	375 120	318 852

Lp.	Program/projekt	Beneficjent	Wartość projektu w zł	Dofinansowanie UE w zł
110.	Rodzice powracający do pracy po przerwie związanej z urodzeniem i/lub wychowaniem dziecka	Miasto Poznań	2 030 940	304 641
111.	Nowe kierunki kształcenia oraz efektywne programy zarządzania placówką oświatową szansą rozwoju PCEUiP	Miasto Poznań	318 040	277 490
112.	Technik hotelarstwa – zawód z przyszłością	Miasto Poznań, Wielkopolska Akademia Nauki i Rozwoju Jakub Michałowski	307 990	268 720
113.	Staż zawodowy formą przygotowania do egzaminu kwalifikacyjnego	Miasto Poznań, Zespół Szkół Łączności w Poznaniu	260 901	260 901
114.	Technik ZSŁ na lokalnym i regionalnym rynku pracy	Miasto Poznań, Zespół Szkół Łączności w Poznaniu	275 086	240 013
115.	Nowy język, nowe możliwości	Miasto Poznań	276 924	235 385
116.	Klub Absolwenta	Miasto Poznań, Zespół Szkół Specjalnych nr 102 w Poznaniu	235 670	228 484
117.	Oscylotronik – wirtualna firma jako forma nauczania praktycznego w Zespole Szkół Łączności w Poznaniu	Miasto Poznań, Zespół Szkół Łączności w Poznaniu	253 267	220 976
118.	Produkty, usługi i rozwiązania wykraczające poza tradycyjną poligrafię	Miasto Poznań, Zespół Szkół Zawodowych nr 6 w Poznaniu	220 556	220 556
119.	Europejski staż dla przyszłych mechatroników szansą na sukces zawodowy	Miasto Poznań, Zespół Szkół Mechanicznych w Poznaniu	214 170	214 170
120.	Dyplom – też dla mnie. Program wsparcia dla uczniów Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 w Poznaniu	Miasto Poznań, Zespół Szkół Zawodowych nr 2 w Poznaniu	238 475	214 087
121.	Pakiet maturalny	Miasto Poznań, IV Liceum Ogólnokształcące im. KEN w Poznaniu	208 292	208 292
122.	Pilotaż – Model Lokalnej Współpracy	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu	196 800	196 800
123.	Podnieś swoje kwalifikacje	Miasto Poznań, Zespół Szkół Handlowych w Poznaniu	229 188	194 810
124.	Modyfikacja oferty kształcenia zawodowego w ZSZ nr 2 i ZSS nr 102 w Poznaniu w latach 2012–2013	Miasto Poznań, Zespół Szkół Zawodowych nr 2 w Poznaniu	208 746	179 121
125.	Akademia Wolnego Czasu	Miasto Poznań, Zespół Szkół Specjalnych nr 102 w Poznaniu	197 441	174 065

Lp.	Program/projekt	Beneficjent	Wartość projektu w zł	Dofinansowanie UE w zł
126.	Zamień znajomość języka angielskiego na dobrą pracę – podwyższenie kwalifikacji w zakresie języka angielskiego słuchaczy szkół dla dorosłych Zespołu Szkół Handlowych w Poznaniu	Miasto Poznań	193 970	164 875
127.	Akademia Rozwoju Umiejętności	Miasto Poznań, Zespół Szkół Specjalnych nr 102 w Poznaniu	188 050	163 074
128.	Zacznij jak Bill Gates – od pomysłu na własną firmę – podwyższenie kwalifikacji w zakresie przedsiębiorczości słuchaczy szkół dla dorosłych Zespołu Szkół Handlowych w Poznaniu	Miasto Poznań	191 598	162 859
129.	Partnerstwo na rzecz adaptacji i modernizacji – szkolenia, strategia i zarządzanie zmianą gospodarczą w Poznaniu i regionie w latach 2011–2012	Miasto Poznań	178 300	151 555
130.	Identyfikacja barier w zatrudnieniu osób niepełnosprawnych na poznańskim rynku pracy	Miasto Poznań	109 890	109 890
131.	URBES – podniesienie potencjału administracyjnego samorządów Warszawy, Poznania i Łodzi do zarządzania metodą projektową	Miasto Stołeczne Warszawa, Miasto Poznań	308 127	106 628
132.	Moja przyszłość to moja firma – zajęcia pozalekcyjne dla uczniów Zespołu Szkół Ekonomicznych w Poznaniu	Miasto Poznań	81 996	81 996
133.	Aktywne metody uczenia się w edukacji przedszkolnej – EDU Active	Miasto Poznań	14 742	14 742
Razem			4 922 861 511	2 103 862 069

* Wg stanu na 28.02.2014 r.

Źródło: Biuro Koordynacji Projektów Urzędu Miasta Poznania, Portal Funduszy Europejskich

Wykaz wybranych nagród, rankingów i konkursów, w których Miasto Poznań wzięło udział w latach 2013–2014 (do marca włącznie)

Wyszczególnienie	Organizator	Rok
I miejsce		
Dobre Stypendia	Fundacja Dobra Sieć w partnerstwie z Polsko-Amerykańską Fundacją Wolności	2013
Green City of the Year	EuropaProperty.com	2013
Konkurs Innowator	Centrum im. Adama Smitha	2014
Kreatura	VFP Communications	2013
Markowy Samorząd	Wolters Kluwer Polska	2013
Medal św. Iwona	Kapituła Medalu św. Iwona przy Fundacji Poznań – Ille-et-Vilaine	2013
Nagroda za zasługi na rzecz wzmocnienia współpracy regionalnej pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Chińską Republiką Ludową	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego we współpracy z Chińskim Ludowym Stowarzyszeniem Przyjaźni z Krajami Zagranicznymi	2013
Najbardziej Rozpoznawalne Miasto w Polsce	Fundacja Best Place Europejskiego Instytutu Marketingu Miejsc	2013
Najsilniejsza Marka w Polsce	The Superbrand	2013
Perły Samorządu	Dziennik – Gazeta Prawna	2013
Przyjazna Gmina	Dziennik – Gazeta Prawna	2013
Samorząd Równych Szans	Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego	2013
TOP Inwestycje Komunalne	Europejski Portal Gospodarczy oraz Portalsamorzadowy.pl	2013
Top Promocji	Ranking Top Promocji polskich miast, powiatów i regionów	2013
II miejsce		
Miasto Atrakcyjne dla Biznesu	Miesięcznik „Forbes”	2013
Miasta Najlepsze do Życia	Diagnoza Społeczna (Polskie Towarzystwo Statystyczne, we współpracy z Radą Monitoringu Społecznego)	2013
System Sportu Młodzieżowego	Ministerstwo Sportu i Turystyki	2013

Wyszczególnienie	Organizator	Rok
III miejsce		
Access City Award	Komisja Europejska	2013
Ranking Inwestycji w Infrastrukturę Techniczną	Dwutygodnik „Wspólnota”	2013
Ranking Samorządów	Dziennik „Rzeczpospolita”	2013
Ranking Zadłużenia Samorządów	Dwutygodnik „Wspólnota”	2013
Ranking Zamożności Miast	Dwutygodnik „Wspólnota”	2013
Zrównoważony Rozwój Gmin	Wydział Administracji i Nauk Społecznych Politechniki Warszawskiej	2013
Wyróżnienia		
City Outsourcing Star	Fundacja Pro Progressio	2013
FDI European Cities & Regions of the Future 2014/2015	Financial Times Business	2014
Global Business Services Executive Insight	The Hacket Group	2013
Konkurs Klubu Twórców Reklamy	Klub Twórców Reklamy	2013
Panteon Polskiej Ekologii	GEOLAND Consulting International Sp. z o.o.	2013
Wielkopolska Otwarta dla Niepełnosprawnych	Samorząd Województwa Wielkopolskiego oraz Telewizja Polska S.A.	2013

Poznań w 2013 roku. Wskaźniki statystyczne

Wyszczególnienie	2012	2013	2012=100
Demografia			
Ludność w tys.	550,7	brak danych	x
Ludność na 1 km ²	2103	brak danych	x
Z ogólnej liczby ludności udział osób w % w wieku:			
przedprodukcyjnym	15,4	brak danych	x
produkcyjnym	64,0	brak danych	x
poprodukcyjnym	20,6	brak danych	x
Liczba urodzeń żywych	5 797	brak danych	x
Liczba zgonów	5 678	brak danych	x
Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	0,2	brak danych	x
Saldo migracji na 1000 mieszkańców	-4,2	brak danych	x
Mieszkalnictwo			
Liczba mieszkań ogółem w tys., w tym:	242,8	244,2	100,6
spółdzielczych	87,7	87,7	100,0
zakładów pracy	2,3	2,3	100,0
osób fizycznych	133,6	136,0	101,8
społeczno-czynszowych	2,8	2,8	100,0
Efekty budownictwa mieszkaniowego ogółem, w tym:	2 734	2 599	95,0
komunalne	138	198	143,5
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2 102	2 004	95,3
indywidualne	494	394	79,8
Infrastruktura techniczna i drogowa			
Wodociągi i kanalizacja			
Długość sieci wodociągowej w km	1 419	1 407	99,1
Woda dostarczona gospodarstwom domowym w tys. m ³ /dobę	61,8	60,6	98,1

Wyszczególnienie	2012	2013	2012=100
Średnie dobowe zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca w dm ³ /dobę	112,9	111,0	98,3
Zużycie wody na potrzeby przemysłu w tys. m ³ /dobę	11,3	11,1	98,2
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w km	1 012	1 020	100,8
Ścieki odprowadzone kanalizacją miejską w tys. dam ³ /rok	85,7	84,4	98,5
Sieć gazowa i elektroenergetyczna oraz ciepłownictwo			
Liczba odbiorców gazu w gospodarstwach domowych w tys.	181	179	98,9
Zużycie gazu w gospodarstwach domowych w mln m ³ /rok	112,5	111,9	99,5
Liczba odbiorców energii elektrycznej w tys.	244	brak danych	x
Zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca w kWh/rok	837	brak danych	x
Zapotrzebowanie na ciepło w MW	1 133	1 149	101,4
Zużycie ciepła ogółem w tys. GJ, w tym w:	6 334	6 478	102,3
gospodarstwach domowych	3 970	4 154	104,6
Infrastruktura drogowa			
Długość dróg w Poznaniu ogółem w km, z tego:	1 040	1 039	99,9
krajowych	52	41	78,8
wojewódzkich	13	13	100,0
powiatowych	269	269	100,0
gminnych	706	716	101,4
Komunikacja miejska			
Liczba przewiezionych pasażerów w mln	215,1	171,3	79,6
Długość tras ogółem w km, z tego:	364	371	101,9
tramwajowych	68	70	102,9
autobusowych	296	301	101,7
Długość linii ogółem w km, z tego:	1 003	1 011	100,8
tramwajowych	211	242	114,7
autobusowych	792	769	97,1

Wyszczególnienie	2012	2013	2012=100
Stan liczbowy taboru ogółem, z tego:	640	643	100,5
tramwaje	320	317	99,1
autobusy	320	326	101,9
Miejsca w pojazdach ogółem w tys. wg stanu na 31.12., z tego:	106,0	106,5	100,4
w tramwajach	66,1	66,0	99,9
w autobusach	39,9	40,4	101,3
Współczynnik punktualności pojazdów ogółem w %, z tego:	76,6	78,7	x
tramwajów	81,0	82,6	x
autobusów	75,0	76,9	x
Motoryzacja			
Liczba pojazdów samochodowych ogółem w tys., w tym:	395,8	408,9	103,3
osobowych	305,3	316,8	103,8
ciężarowych	60,4	59,6	98,7
motocykli	12,1	12,6	103,9
Liczba taksówek osobowych	2 881	2 997	104,0
Port Lotniczy Poznań – Ławica			
Liczba regularnych połączeń lotniczych ogółem, z tego:	34	30	88,2
krajowych	6	2	33,3
międzynarodowych	28	28	100,0
Liczba operacji lotniczych w tys.	25,3	20,6	81,6
Liczba odprawionych pasażerów ogółem w tys., z tego w ramach:	1 594,9	1 355,1	84,9
lotów krajowych	168,3	81,3	48,3
lotów zagranicznych	1 426,6	1 273,5	89,3
Przewozy cargo w tys. t	3,1	3,0	96,9
Opieka nad małym dzieckiem			
Żłobki i kluby dziecięce			
Liczba placówek	34	43	126,5

Wyszczególnienie	2012	2013	2012=100
Liczba miejsc rzeczywistych (łącznie z oddziałami) w tys.	1,8	2,6	147,2
Wychowanie przedszkolne			
Liczba placówek ogółem, w tym:	286	290	101,4
przedszkoli ogólnodostępnych	202	208	103,0
Liczba dzieci ogółem, w tym:	20 033	20 772	103,7
w przedszkolach ogólnodostępnych	17 121	17 434	101,8
Edukacja			
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży⁷⁶			
Liczba szkół ogółem	88	90	102,3
Liczba uczniów ogółem	27 290	27 978	102,5
Gimnazja dla dzieci i młodzieży⁷⁶			
Liczba szkół ogółem	68	68	100,0
Liczba uczniów ogółem	13 120	12 969	98,8
Specjalne szkoły podstawowe i gimnazja			
Liczba szkół ogółem	35	33	94,3
Liczba uczniów ogółem	987	1 148	116,3
Szkolnictwo ponadgimnazjalne dla młodzieży i dorosłych⁷⁶			
Liczba szkół ogółem, z tego:	188	163	86,7
ogólnokształcących ⁷⁷	97	76	78,4
zawodowych ⁷⁸	91	87	95,6
Liczba uczniów ogółem, z tego:	37 505	35 599	94,9
w szkołach ogólnokształcących ⁷⁷	18 787	17 954	95,6
w szkołach zawodowych ⁷⁸	18 718	17 645	94,3

⁷⁶ Bez szkół specjalnych i artystycznych.

⁷⁷ Łącznie licea ogólnokształcące i profilowane.

⁷⁸ Łącznie szkoły zasadnicze zawodowe, technika, szkoły policealne.

Wyszczególnienie	2012	2013	2012=100
Z ogółem szkolnictwo ponadgimnazjalne dla młodzieży:			
Liczba szkół, z tego:	89	87	97,8
zasadniczych szkół zawodowych	12	12	100,0
liceów ogólnokształcących	43	43	100,0
liceów profilowanych	3	2	66,7
techników	20	20	100,0
szkół policealnych	11	10	90,9
Liczba uczniów, z tego:	22 950	22 484	98,0
w zasadniczych szkołach zawodowych	2 056	2 052	99,8
w liceach ogólnokształcących	13 022	12 569	96,5
w liceach profilowanych	265	139	52,5
w technikach	6 982	7 144	102,3
w szkołach policealnych	625	580	92,8
Z ogółem szkolnictwo ponadgimnazjalne dla dorosłych:			
Liczba szkół, z tego:	99	76	76,8
liceów ogólnokształcących	51	31	60,8
techników	6	5	83,3
szkół policealnych	42	40	95,2
Liczba uczniów, z tego:	14 555	13 115	90,1
w liceach ogólnokształcących	5 500	5 246	95,4
w technikach	542	246	45,4
w szkołach policealnych	8 513	7 623	89,5
Ponadgimnazjalne szkoły specjalne dla młodzieży i dorosłych			
Liczba szkół ogółem	20	17	85,0
Liczba uczniów ogółem	588	530	90,1

Wyszczególnienie	2012	2013	2012=100
Szkolnictwo wyższe			
Liczba szkół wyższych ogółem, z tego:	28	27	96,4
publicznych	8	8	100,0
prywatnych	20	19	95,0
Liczba studentów szkół wyższych ogółem w tys., z tego:	129,1	122,5	95,0
na studiach stacjonarnych	75,5	73,5	97,4
na studiach niestacjonarnych	53,4	49,0	91,9
Liczba absolwentów szkół wyższych ogółem w tys., z tego:	36,0	34,5	95,9
studiów stacjonarnych	19,5	19,1	98,2
studiów niestacjonarnych	16,5	15,3	92,8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna			
Szpitala i apteki			
Liczba szpitali	21	brak danych	x
Liczba łóżek w szpitalach	5 790	brak danych	x
Leczeni w szpitalach w tys.	303,1	brak danych	x
Przeciętny pobyt chorego w szpitalu w dniach	4,4	brak danych	x
Liczba aptek	264	brak danych	x
Pomoc społeczna			
Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej ogółem w tys., w tym z powodu:	25,4	27,0	106,1
ubóstwa	11,2	12,5	111,8
bezrobocia	9,4	10,5	111,4
niepełnosprawności	6,2	6,6	106,5
długotrwałej lub ciężkiej choroby	11,7	12,1	103,2
Wartość świadczeń pomocy społecznej realizowanych w ramach zadań gminy (własnych i zleconych) w mln zł	51,0	57,4	112,5

Wyszczególnienie	2012	2013	2012=100
Kultura, sport i turystyka			
Biblioteki publiczne			
Liczba bibliotek i filii	54	brak danych	x
Księgozbiór w woluminach w tys.	1 562,7	brak danych	x
Czytelnicy zarejestrowani w ciągu roku w tys.	87,5	brak danych	x
Wypożyczenia księgozbioru w woluminach w mln	2,8	brak danych	x
Muzea			
Liczba muzeów	18	brak danych	x
Liczba zwiedzających w tys.	264,4	brak danych	x
Teatry i instytucje muzyczne			
Liczba instytucji artystycznych	9	brak danych	x
Liczba miejsc na widowni stałej w tys.	3,9	brak danych	x
Liczba przedstawień i koncertów	2 474	brak danych	x
Liczba widzów i słuchaczy w tys.	473,3	brak danych	x
Kina stałe			
Liczba kin stałych	11	brak danych	x
Liczba miejsc na widowni w tys.	15,9	brak danych	x
Liczba seansów w tys.	80,3	brak danych	x
Liczba widzów w mln	1,9	brak danych	x
Imprezy sportowe			
Liczba imprez sportowych ogółem, w tym:	540	503	93,1
międzynarodowych	34	34	100,0
ogólnopolskich	228	250	109,6
Turystyka			
Liczba korzystających z noclegów ogółem w tys., w tym:	621,8	615,2	98,9
turystów zagranicznych	175,0	157,7	90,1

Wyszczególnienie	2012	2013	2012=100
Ochrona środowiska			
Oczyszczanie ścieków komunalnych i przemysłowych			
Ścieki komunalne oczyszczane odprowadzone w mln dam ³ /rok	142,9	140,3	98,2
Ładunki zanieczyszczeń w ściekach komunalnych po oczyszczeniu w CO ₂ w g O ₂ /m ³			
BZT ₅	3,2	2,5	78,1
zawiesina	5,7	12,4	217,5
Ścieki przemysłowe odprowadzone ogółem w tys. dam ³ /rok, z tego:	3,0	brak danych	x
ścieki odprowadzone do sieci kanalizacyjnej	1,6	brak danych	x
ścieki odprowadzone bezpośrednio do wód lub do ziemi	1,4	brak danych	x
Osady z przemysłowych oczyszczalni ścieków w tys. t	3,9	brak danych	x
Emisje zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych			
Emisja zanieczyszczeń pyłowych ogółem w t/rok, w tym:	439	brak danych	x
ze spalania paliw	307	brak danych	x
Emisja zanieczyszczeń gazowych ogółem w tys. t/rok, w tym:	1 646	brak danych	x
dwutlenek węgla	1 634	brak danych	x
Odpady wytworzone i nagromadzone			
Odpady wytworzone ogółem w tys. t/rok, w tym:	559,1	brak danych	x
poddane odzyskowi	534,4	brak danych	x
unieszkodliwione	4,9	brak danych	x
Odpady składowane w % odpadów wytworzonych	0,6	brak danych	x
Udział odpadów poddanych odzyskowi w ilości odpadów wytworzonych w ciągu roku w %	95,6	brak danych	x
Powierzchnia składowiska odpadów komunalnych w Suchym Lesie w ha	61	61	100,0
Wypełnienie składowiska w %	80,5	81,8	x
Ilość odpadów stałych przyjętych na składowisko w tys. t/rok	76,5	77,2	100,9
Tereny zielone			
Liczba parków	43	44	102,3

Wyszczególnienie	2012	2013	2012=100
Powierzchnia parków w ha	340,2	343,1	100,9
Liczba zieleńców	117	113	96,6
Powierzchnia zieleńców w ha	95,8	90,6	94,6
Powierzchnia zieleni ulicznej w ha	340	343	100,9
Liczba Rodzinnych Ogrodów Działkowych (ROD)	88	87	98,9
Powierzchnia ROD w ha	810,9	811,4	100,1
Liczba cmentarzy	22	22	100,0
Powierzchnia cmentarzy w ha	252	252	100,0
Powierzchnia lasów komunalnych w ha	2 467	2 463	99,8
Liczba zwiedzających ogrody zoologiczne w tys.	336,8	356,3	105,8
Powierzchnia ogrodów zoologicznych w ha	120,7	120,7	100,0
Liczba zwierząt w ogrodach zoologicznych	2 432	2 331	95,8
Liczba zwiedzających Palmiarnię Poznańską w tys.	157,3	161,4	102,6
Bezpieczeństwo publiczne			
Liczba przestępstw stwierdzonych ogółem w tys., w tym:	27,0	27,2	100,7
kryminalnych	22,9	22,4	97,8
gospodarczych	2,4	2,8	116,7
drogowych	1,3	1,2	92,3
Liczba wypadków drogowych	377	352	93,4
Liczba ofiar wypadków drogowych ogółem, w tym:	426	413	96,9
zabitych na miejscu	21	13	61,9
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw w %	56,1	53	x
Działalność straży pożarnej			
Liczba zdarzeń ogółem, w tym:	4 249	4 029	94,8
pożarów	1 656	1 293	78,1
Działalność Straży Miejskiej Miasta Poznania			

Wyszczególnienie	2012	2013	2012=100
Wnioski złożone do kolegium ds. wykroczeń/sądu w tys.	1,2	1,6	133,3
Liczba ukaranych mandatami karnymi w tys.	43,1	37,0	85,8
Łączna kwota, na którą wystawiono mandaty karne w mln zł	4,5	4,0	88,9
Gospodarka			
Produkt krajowy i wartość dodana brutto⁷⁹			
Produkt krajowy brutto na mieszkańca w tys. zł	72,1	75,9	105,3
Wartość dodana brutto ogółem w mld zł, w tym:	35,4	36,9	104,4
przemysł	7,6	7,3	96,2
budownictwo	2,5	2,7	105,3
handel i naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja	12,6	13,0	103,1
działalność finansowa; obsługa rynku nieruchomości	3,6	4,1	113,8
Inwestycje			
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw w mld zł ⁸⁰	3,4	3,8	111,8
Wartość bezpośrednich inwestycji zagranicznych od 1990 r. na 1 mieszkańca w tys. USD	12,9	brak danych	x
Ruch budowlany			
Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy	1 346	1 447	107,5
Liczba wydanych decyzji o lokalizacji celu publicznego	194	184	94,8
Liczba wydanych pozwoleń na budowę dotycząca obiektów	3 312	2 968	89,6
Otoczenie biznesu			
Liczba banków prowadzących działalność w Poznaniu ogółem, w tym:	41	41	100,0
centrale	4	4	100,0
placówki	338	305	90,2
Międzynarodowe Targi Poznańskie			
Liczba imprez	66	63	95,5

⁷⁹ Dane za 2010 i 2011 r.

⁸⁰ Dane za 2011 i 2012 r.

Wyszczególnienie	2012	2013	2012=100
Liczba wystawców ogółem w tys., w tym:	11,4	9,9	86,8
zagranicznych	2,4	2,2	91,7
Powierzchnia wystawiennicza ogółem w tys. m ²	428,4	338,2	78,9
Liczba zwiedzających w tys.	493,0	505,1	102,5
Podmioty gospodarcze i osoby prawne rozliczające się wg deklaracji podatkowej CIT w Poznaniu			
Liczba podmiotów gospodarczych ogółem w tys., w tym w sektorze:	102,5	105,1	102,5
przemysłu i budownictwa	18,4	18,1	98,4
usługowym	83,6	86,5	103,5
Z ogólnej liczby podmiotów:			
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w tys.	69,3	69,4	100,1
spółki handlowe w tys., w tym:	16,3	18,3	112,3
z udziałem kapitału zagranicznego w tys.	3,1	3,3	106,5
Liczba podmiotów gospodarczych nowo zarejestrowanych w ciągu roku w tys.	9,0	9,1	101,1
Liczba podmiotów gospodarczych wyrejestrowanych w ciągu roku w tys.	5,3	5,9	111,3
Z ogólnej liczby podmiotów udział firm wg wielkości zatrudnienia w %:			
mikro (do 9 osób)	95,3	95,4	x
małych (od 10 do 49 osób)	3,9	3,7	x
średnich (od 50 do 249 osób)	0,7	0,7	x
dużych (od 250 do 999 osób)	0,1	0,1	x
Liczba podatników CIT w tys.	10,6	brak danych	x
Łączny dochód podatników CIT w mld zł	6,4	brak danych	x
Przeciętny miesięczny dochód podatnika CIT w tys. zł, w tym podmiotów:	50,5	brak danych	x
mikro	5,8	brak danych	x
małych	54,5	brak danych	x
średnich	322,4	brak danych	x
dużych	2 367,2	brak danych	x

Wyszczególnienie	2012	2013	2012=100
Przemysł, budownictwo i handel			
Produkcja sprzedana przemysłu w mld zł	35,3	34,8	98,6
Produkcja sprzedana budownictwa ogółem w mld zł	4,9	5,0	102,0
Wskaźnik rentowności obrotu brutto sektora przedsiębiorstw w % ⁸⁰	5,2	6,2	x
Wskaźnik rentowności obrotu netto sektora przedsiębiorstw w % ⁸⁰	4,3	5,3	x
Wskaźnik poziomu kosztów w % ⁸⁰	94,8	93,8	x
Liczba targowisk posiadających regulaminy zatwierdzone uchwałą RMP, w tym:	19	19	100,0
detalicznych	17	17	100,0
Liczba miejsc sprzedaży na targowiskach	2 508	2 387	95,2
Powierzchnia targowisk w tys. m ²	200,8	197,7	98,5
Innowacyjność			
Liczba jednostek prowadzących działalność naukowo-badawczą ogółem, w tym:	121	brak danych	x
jednostek naukowych i badawczo-rozwojowych	27	brak danych	x
podmiotów gospodarczych	70	brak danych	x
szkół wyższych	14	brak danych	x
Zatrudnieni w jednostkach prowadzących działalność naukowo-badawczą ogółem, w tym:	11 426	brak danych	x
w jednostkach naukowych i badawczo-rozwojowych	1 779	brak danych	x
w podmiotach gospodarczych	476	brak danych	x
w szkołach wyższych	9 106	brak danych	x
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle w mln zł	579,9	brak danych	x
Nakłady na działalność badawczo-rozwojową ogółem w mln zł, w tym:	1 146,8	brak danych	x
na badania stosowane	116,5	brak danych	x
na prace rozwojowe	382,2	brak danych	x
Rynek pracy			
Liczba pracujących w gospodarce narodowej w tys.	233,5	brak danych	x

⁸⁰ Dane za 2011 i 2012 r.

Wyszczególnienie	2012	2013	2012=100
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ogółem w tys., w tym:	141,0	138,6	98,3
w przemyśle	50,0	47,7	95,4
w budownictwie	9,6	8,4	87,5
w handlu i naprawie pojazdów samochodowych	37,3	37,6	100,8
w transporcie	7,0	7,1	101,4
w obsłudze rynku nieruchomości	3,2	3,4	106,3
Stopa bezrobocia w %	4,2	4,1	x
Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w tys.	13,7	13,5	98,9
Liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych	782	970	124,0
Liczba ofert pracy na koniec roku	200	410	205,0
Liczba osób bezrobotnych nowo zarejestrowanych w tys.	21,0	20,2	96,0
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	4 148	4 274	103,0
Budżet i majątek Miasta Poznania oraz administracja			
Dochody ogółem w mln zł	2 754,0	2 664,6	96,7
Wydatki ogółem w mln zł	2 854,4	2 693,7	94,4
Wynik budżetu w mln zł	-100,4	-29,1	29,0
Wartość netto aktywów trwałych i obrotowych w mln zł	17 832,5	18 343,7	102,9
Liczba decyzji administracyjnych wydanych przez Urząd Miasta Poznania w tys.	325,4	354,3	108,9
Liczba decyzji administracyjnych wydanych przez miejskie jednostki organizacyjne w tys.	134,9	137,0	101,6
Liczba pracowników administracyjnych w Urzędzie Miasta Poznania	1 519	1 571	103,4
Liczba miejskich jednostek organizacyjnych	341	328	962,0
Liczba jednostek pomocniczych – osiedli	42	42	100,0

Źródło: AQUANET SA, Departament Kultury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego, Wydział Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego, Wielkopolskie Centrum Zdrowia Publicznego, Enea Operator Sp. z o.o., Główny Urząd Statystyczny, Izba Skarbowa w Poznaniu, Komenda Miejska Policji, Międzynarodowe Targi Poznańskie Sp. z o.o., Polski Związek Działkowców, Port Lotniczy Poznań – Ławica Sp. z o.o., Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu, Urząd Statystyczny w Poznaniu, Straż Miejska Miasta Poznania, Zakład Zagospodarowania Odpadów w Poznaniu, Zarząd Geodezji i Katastru Miejskiego „Geopoz”, Zarząd Zieleni Miejskiej, Wydział Budżetu i Analiz, Wydział Działalności Gospodarczej i Rolnictwa, Wydział Finansowy, Wydział Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, Wydział Gospodarki Nieruchomościami, Wydział Kultury i Dziedzictwa, Wydział Organizacyjny, Wydział Oświaty, Wydział Rozwoju Miasta, Wydział Sportu, Wydział Urbanistyki i Architektury, Wydział Wspierania Jednostek Pomocniczych Miasta, Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych

Zdjęcia:

Zdzisław Orłowski:

okładka – *Przystanek tramwajowy Piasznicka/Rynek (Franowo)*

okładka wewnętrzna – *Rowerzysta – odbicie zwierciadlane w pobliżu Hotelu Andersia*

oraz strony nr:

2 – *Szachownica – miejsce koncertów młodych wirtuozów w Starym Browarze*

6 – *Nocna projekcja na elewacji budynku w czasie Dni Śródki*

11 – *Pomnik Krzysztofa Komedy w pobliżu Biblioteki Głównej Uniwersytetu Medycznego*

14 – *Instalacja Jana Berdyszaka przy Akademii Muzycznej*

22 – *Praca przy sztaludze w Pracowni Malarstwa Uniwersytetu Artystycznego*

27 – *Pixel – laureat nagrody Jana Baptisty Quadro na najlepszą realizację architektoniczną w 2012 roku w Poznaniu – nowa siedziba firmy Allegro*

35 – *Czytelnia nowego skrzydła Biblioteki Raczyńskich*

38 – *Ludzie na leżakach – park przy Starym Browarze*

43 – *Wnętrze Interaktywnego Centrum Historii Ostrowa Tumskiego – Bramy Poznania*

48 – *Elewacja z oknem + odbicie ul. Umińskiego, Wilda*

52 – *Kratownica – nowe wnętrze Centrum Kultury „Zamek”*

57 – *Kładka nad Maltą*

95 – *Manekin z saksofonem – ul. Wrocławska*

Zdzisław Orłowski – fotograf oraz członek i wieloletni prezes Okręgu Wielkopolskiego Związku Polskich Artystów Fotografików w Poznaniu. Mieszka i pracuje w Poznaniu. Zajmuje się fotografią kreatywną. Jest realizatorem licznych kreacji fotograficznych o charakterze reklamowym. Publikuje swoje prace w wydawnictwach o sztuce i związanych z fotografią. W przeszłości współtworzył i współprowadził znaczącą galerię – Galerię Fotografii *Od Nowa* w Poznaniu. Uczestniczył w wielu wystawach krajowych i zagranicznych. Brał udział w historycznie przełomowej wystawie *Polska Fotografia Intermedialna lat 80-tych*. Był kuratorem szeregu wystaw w kolejnych edycjach Biennale Fotografii w Poznaniu.

Rozszerzoną wersję opracowania *2013. Sytuacja społeczno-gospodarcza* załączono do niniejszej publikacji na płycie CD. Zachęcamy także do odwiedzenia strony internetowej Urzędu Miasta Poznania www.poznan.pl/fakty_liczby

Wydział Rozwoju Miasta składa podziękowania instytucjom i firmom, a także wydziałom i biurom Urzędu Miasta Poznania oraz miejskim jednostkom organizacyjnym, które – udostępniając dane – przyczyniły się do powstania tej publikacji

Opracowanie merytoryczne:

Wydział Rozwoju Miasta Urzędu Miasta Poznania
pl. Kolegiacki 17, 61-841 Poznań
tel. 61 878 56 95
e-mail: rom@um.poznan.pl
www.poznan.pl/fakty_liczby

Wydawca:

Wydawnictwo Miejskie Poznania
ul. Ratajczaka 44, 61-728 Poznań
tel. 61 851 86 01, faks 61 856 04 56
www.wmposnania.pl

Opracowanie graficzne:

Studio Graficzne Wydawnictwa Miejskiego Poznania

Druk:

Zakład Poligraficzny Moś i Łuczak sp.j., ul. Piwna 1, 61-065 Poznań

© Copyright by Miasto Poznań, Poznań 2014

© Copyright for this edition by Wydawnictwo Miejskie Poznania, Poznań 2014

ISBN 978-83-7768-103-9

Miasto Poznań
pl. Kolegiacki 17
61-841 Poznań
www.poznan.pl

ISBN 978-83-7768-103-9